

6761

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Φ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΚΑΙΟΥ

1922

ΕΤΟΣ Β.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΣ Α. Κ. ΓΕΡΑΤΣΟΥ

Οί εορτάζοντες

- 1—Βασίλειος—Βασιλική
- 6—Θεοφάνης, 'Ιερζάνης, Θεωνή, Μανή, Φώτιος, Φωτεινή
- 7—'Ιωάννης, Πράξρομοι, 'Ιωάννα
- 8—Αθηνά
- 12—Υαπικη
- 17—'Αντώνιος, 'Αγτωνία
- 18—'Αθανάσιος, 'Αθανασία
- 20—Ευθύμιος, Ευθυμία
- 24—Πολυξίνη
- 25—Γρηγόριος
- 26—Σινωρών

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

* Δρ. Μουχαρέμ—* Οθ. Κιανούν-ι-σανί

1	Α	Κ	Η ΕΠΙΤΟΜΗ-Βασίλειος τοῦ Μεγ'
2	Β	Κ	Σιλβέστρος κ. 'Ρώμης-Θεοφάνης
3	Γ	Α	Μαλαχίας προφ. — Γρηγόριος μέγ.
4	Δ	Τ	Συνάξις τῶν Ὁ' Ἀποστόλων
5	Ε	Τ	Παραμονή τῶν Φώτων (σημασία)
6	ΣΤ	Π	ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Ζ	Π	Συνάξις 'Ιωάννου Προδρόμου
8	Η	Σ	Δουλοῦσα ἁγ. — Γεωργ. Χαζαβίτα
9	Θ	Κ	Πολυκαρπὸς καὶ Κλωνάτιος μ. Ⓞ
10	Α	Α	Γρηγόριος Νύκτες—Αποστολικὸν
11	Β	Τ	Θεοδόσιος τοῦ Κοινοβιότου
12	Γ	Τ	Υαπικη μέγιστος
13	Δ	Π	Κωνσταντῖνος καὶ Στεφανῶν μ.
14	Ε	Π	Ἰὼν ἡ Σοφὴ καὶ 'Ραϊθῶ Πατ.
15	ΣΤ	Σ	'Ιωάν. Καλοῦ ἡ - Πασίτου Θεοῦ.
16	Ζ	Κ	Πρωτομάρτυρ ἅγιος Ἰάκωβος
17	Η	Α	Αθανάσιος τοῦ μεγάλου Ⓞ
18	Θ	Τ	'Αθανάσιος καὶ Κωνσταντῖνος
19	Α	Τ	Μακρίμιος ἅγιος, Ἐπιφάνιος
20	Β	Π	Ευθυμίου τοῦ Μεγάλου
21	Γ	Π	Μαρίου τοῦ ἁγίου - Νεοφύτου, μ.
22	Δ	Σ	Υαπικη ἁγ.
23	Ε	Κ	Υαπικη — Κλήμεντος ἁγίου.
24	ΣΤ	Α	Κωνσ. ἁγίου. Ⓞ
25	Ζ	Τ	Γρηγόριος τοῦ Θεολόγου
26	Η	Τ	Σινωρώντος καὶ τῶν αἰσθ.
27	Θ	Π	'Ανατ. ἁγίου, ἁγ. Χρυσοστόμου.
28	Α	Π	Ἐργαστῶν ἁγίων τοῦ Σαύου.
29	Β	Σ	'Ιωάννου Θεοφάνου.
30	Γ	Κ	Τῶν Ἀδελφῶν. — Τῶν 3 'Ιερογλυφ.
31	Δ	Α	Κῆρα καὶ 'Ιωάννου τῶν Ἀσσυρ. Ⓞ

SISMANGIOLIO

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ὁ μῆν οὗτος ὀνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Janarius πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Ἰανοῦ καὶ προσετέθη ὑπὸ τοῦ Νουμά εἰς τὸ Ῥωμαίων Ἡμερολόγιον τῷ 713 π. Χ. ὡς πρῶτος μῆν τοῦ ἔτους. Ὁ Ἰανὸς θεωρεῖτο ὡς προστάτης ἐνάρξεως πάσης ἐπιχειρήσεως.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			
'Αρ. Σελίε—'Οθ. Σουμπάτ.			
1	1	Τ	Τροφίμων μέγ.
2	2	Τ	Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
3	3	Π	Συμ. Θεοῦ.—'Ασκητ. τῆς προφ.
4	4	Π	'Ισιδωρος Πάπας.
5	5	Σ	Ψυχῶν.—'Αράθης μ.
6	6	Κ	'Απόστολ.—Φωτιστ. πατρ. Κίτου Βασίλειου ἐπιμ. Σερβίας.
7	7	Α	Τελώνων καὶ Φαρμακῶν Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου
8	8	Τ	Νικηφόρου μέγ.
9	9	Τ	Χαρολάμπου ἐπιμ. ἀρχιεπισκόπου
10	10	Π	Βλασίου ἐπιμ.
11	11	Π	Μελίτιου ἀρχιεπίμ.
12	12	Σ	Τῆς Τροφῆς—Μαριμακοῦ ἐπιμ.
13	13	Κ	Καθαρῶν Ἀγγέλων ἁγίων
14	14	Α	'Οσφύριου τοῦ ἀποστόλου
15	15	Τ	Παρθένου μαρτύρου
16	16	Τ	Θεοδώρου μέγ.
17	17	Π	Διονυσίου Πάπ. Γάλλου
18	18	Π	'Αρχιεπισκόπου ἁγίου
19	19	Σ	Ἀ Νηπιού—ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ.
20	20	Κ	Τιμῶν.
21	21	Α	Τῶν ἐν Ἰβηρίῳ μαρτύρων
22	22	Τ	Παλαμῶνα ἐπιμ.
23	23	Τ	π' καὶ β' ἐπιμ. τῆς γὰρ. Κερ. τοῦ Πρ.
24	24	Π	Τορκῶν ἀρχ.
25	25	Π	Πατριάρχου ἀνακτοῦντος ἱερέως
26	26	Σ	Ἰβ. Νηπιού.—Προσκ. ἁγίου.
27	27	Κ	Βασίλειου τοῦ ἀγίου.
28	28	Α	

Οἱ ἑορτάζοντες

- 1— Τροφῶν
- 2— Ὑπαπάντων
- 4— Ἰσιδώρου, Ἰσιδώρου
- 5— Ἀγάθου
- 10— Χαρολάμπου, Χαρολάμπου
- 11— Βλασίου
- 17— Ὀσφύριου, Ὀσφύριου
- 27— Πραξιόπου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ὁ μῆν οὗτος ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Februius ἕνεκα τῶν θρησκευτικῶν ἑορτῶν αἵτινες ἐτελοῦντο κατ' αὐτὸν πρὸς ἀνάμνησιν τῶν νεκρῶν (Februalia). Ἐκ τούτου παρήχθη ὁ ἰδικὸς μας Φεβρουάριος. Καὶ τὸν μῆνα αὐτὸν ὁ Νουμάς προσέθεσεν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Ἡμερολόγιον τῷ 713 π. Χ.

ΜΑΡΤΙΟΣ			
'Αρ. Ρεμπι-ὀὐλ-ἰββίλ—'Οθ. Μάγρ.			
1	1	Τ	Εὐδοκίου ἁγίου
2	2	Τ	'Ησυχίου καὶ Κωνσταντίνου τῶν μ. Ⓞ
3	3	Π	Κωνσταντίνου μ.
4	4	Π	Γεωργίου τοῦ Νέου.
5	5	Σ	Αρχιεπισκόπου μ.
6	6	Κ	Γ' Νηπιού.—Κωνσταντίνου ἐπιμ.
7	7	Α	Τῶν ἐν Σερβίᾳ μαρτύρων
8	8	Τ	Θεοδώρου ἐπιμ.
9	9	Τ	Τῶν ἐν Σερβίᾳ 40 μαρτύρων
10	10	Π	Κυρίλλου μ.
11	11	Π	Σωκράτους ἀρχιεπίμ. Ἱερουσ.
12	12	Σ	Θεοδώρου τοῦ ἀποστόλου
13	13	Κ	3' Νηπιού—ἁγίου. ἐπιμ. Νικηφ.
14	14	Α	Βασίλειου ἁγίου.
15	15	Τ	Ἀγίου μέγ.
16	16	Τ	Μ. Κωνσταντίνου—Συμ. καὶ Ρωμ.
17	17	Π	'Αλέξιου τοῦ ἀποστόλου τοῦ Θεοῦ Ⓞ
18	18	Π	Κυρίλλου ἀρχιεπίμ. Ἱερουσ.—Μαγρ.
19	19	Σ	Χρυσόστομου καὶ Ἀθανασίου τῶν
20	20	Κ	Ε' Νηπιού—Ἐν ἁγ. Σάββα Πατρ.
21	21	Α	Σταχυόκρουτος ἐπίμ.
22	22	Τ	Βασίλειου ἐπιμ. ἀρχιεπισκόπου
23	23	Τ	Νουμάου ἀποστόλου
24	24	Π	Πατριάρχου τοῦ Κωνσταντινουπόλ.
25	25	Π	ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ
26	26	Σ	Τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ—ἁγίου. Γαβριήλ.
27	27	Κ	Τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ—Μαριμακοῦ ἁγίου.
28	28	Α	'Ησυχίου Νέου
29	29	Τ	Μάρκου ἐπιμ. Ἀγαθωνίου
30	30	Τ	'Ισιδώρου ἀρχιεπίμ. τῆς Κιλικίας.
31	31	Π	'Αθανασίου ἐπιμ. Ἱεροσολ.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 1— Εὐδοκίου
- 2— Ἰσίδωρου, Ἰσίδωρου
- 3— Χρυσόστομου, Χρυσόστομου
- 4— Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνου
- 5— Ἀθανασίου
- 6— Νηπιού
- 7— Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνου
- 8— Θεοδώρου
- 9— Τῶν ἐν Σερβίᾳ 40 μαρτύρων
- 10— Κυρίλλου
- 11— Σωκράτους
- 12— Θεοδώρου
- 13— Νηπιού
- 14— Βασίλειου
- 15— Ἀγίου
- 16— Μ. Κωνσταντίνου
- 17— Ἀλεξίου
- 18— Κυρίλλου
- 19— Χρυσόστομου
- 20— Ε' Νηπιού
- 21— Σταχυόκρουτος
- 22— Βασίλειου
- 23— Νουμάου
- 24— Πατριάρχου
- 25— ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ
- 26— Τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ
- 27— Τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ
- 28— Ἰσίδωρου
- 29— Μάρκου
- 30— Ἰσίδωρου
- 31— Ἀθανασίου

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ὁ μῆν οὗτος ἦτο παρὰ Ῥωμαίους ὁ πρῶτος μῆν τοῦ ἔτους, μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ Νουμάς κατέστησε τοιοῦτον τὸν Ἰανουάριον. Λέγεται ὅτι ὁ Ῥωμύλος ὀνόμασε τὸν μῆνα τοῦτον Mars (Ἄρη) πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου Ἄρτους, τοῦ ὁποίου διατείνετο ὅτι ἦτο νόσος.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ		
'Αρ. Ρεμπι-ούλ-άχης—'Οθ. Νισίν.		
1	1	Π
2	2	Σ
3	3	Κ
4	4	Α
5	5	Τ
6	6	Τ
7	7	Π
8	8	Π
9	9	Σ
10	10	Κ
11	11	Α
12	12	Τ
13	13	Τ
14	14	Π
15	15	Π
16	16	Σ
17	17	Κ
18	18	Α
19	19	Τ
20	20	Τ
21	21	Π
22	22	Π
23	23	Σ
24	24	Κ
25	25	Α
26	26	Τ
27	27	Τ
28	28	Π
29	29	Π
30	30	Σ
1	1	Κ
2	2	Α
3	3	Τ
4	4	Τ
5	5	Π
6	6	Π
7	7	Σ
8	8	Κ
9	9	Α
10	10	Τ
11	11	Τ
12	12	Π
13	13	Π
14	14	Σ
15	15	Κ

Οι εορτάζοντες

- 3—Νικήτας
- 'Αναστάσιος, 'Αναστασία
- 6—Ευτόχιος, Ευτοχία
- 8—Ζωή
- 10—Θωμάς, Θωμαΐς
- 16—'Αγάπη, Ειρήνη
- 23—Γεώργιος, Γεωργία

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Οί Ρωμαίοι ὠνόμασαν τὸν μῆνα αὐτὸν Aprilles ἐκ τοῦ λατινικοῦ aperire, σημαίνοντος ἀνοίξιν, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἀρχίζει ἡ Ἄνοιξις.

ΜΑΪΟΣ		
'Αρ. Δζεμάλ-ούλ-εββίλ—'Οθ. Μάις		
1	1	Κ
2	2	Α
3	3	Τ
4	4	Τ
5	5	Π
6	6	Π
7	7	Σ
8	8	Κ
9	9	Α
10	10	Τ
11	11	Τ
12	12	Π
13	13	Π
14	14	Σ
15	15	Κ
16	16	Α
17	17	Τ
18	18	Τ
19	19	Π
20	20	Π
21	21	Σ
22	22	Κ
23	23	Α
24	24	Τ
25	25	Τ
26	26	Π
27	27	Π
28	28	Σ
29	29	Κ
30	30	Α
1	1	Τ
2	2	Τ
3	3	Π
4	4	Π
5	5	Σ
6	6	Κ
7	7	Α
8	8	Τ
9	9	Τ
10	10	Π
11	11	Π
12	12	Σ
13	13	Κ
14	14	Α
15	15	Τ
16	16	Τ
17	17	Π
18	18	Π
19	19	Σ
20	20	Κ
21	21	Α
22	22	Τ
23	23	Τ
24	24	Π
25	25	Π
26	26	Σ
27	27	Κ
28	28	Α
29	29	Τ
30	30	Τ

Οι εορτάζοντες

- 5—Ειρήνη
- 14—'Ισιδωρος, 'Ισιδώρα
- 21—Κωνσταντῖνος, 'Ελένη, 'Ελλά

ΜΑΪΟΣ

Ὁ πρῶτος κτήτωρ τῆς Ρώμης Ρωμύλος λέγεται ὅτι ὠνόμασε τὸν μῆνα τοῦτον Μαί πρὸς τιμὴν τῶν γερονσιασῶν καὶ εὐγενῶν τῆς Ρώμης Majores. Κατ' ἄλλους ὠνομάσθη Μάιος πρὸς τιμὴν τῆς μητρὸς τοῦ Ἑρμοῦ Μαΐας, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου προσέφερον θυσίας.

ΙΟΥΝΙΟΣ
Ἄρ. Δεσμῶδε-οὐλ-Ἀχῆρ-᾽Οθ Χαζιρᾶν

1	Ν	11	
17	14	1	Τ
18	15	2	Π
19	16	3	Π
20	17	4	Σ
21	18	5	Κ
22	19	6	Α
23	20	7	Τ
24	21	8	Τ
25	22	9	Π
26	23	10	Π
27	24	11	Σ
28	25	12	Κ
29	26	13	Α
1	27	14	Τ
2	28	15	Τ
3	29	16	Π
4	30	17	Π
5	1	18	Σ
6	2	19	Κ
7	3	20	Α
8	4	21	Τ
9	5	22	Τ
10	6	23	Π
11	7	24	Π
12	8	25	Σ
13	9	26	Κ
14	10	27	Α
15	11	28	Τ
16	12	29	Τ
17	13	30	Π

17 14 1 Π Κεκοῖ καὶ Αἰωνίου Ἀναργύρ.
 19 15 2 Σ Κασθ. τ. Ἐσθῆτος ἐν Βίλαρην.
 20 16 3 Κ Τυκοῦδαν μ. Ἀναστασίον Κ/λεως
 21 17 4 Α Ἀνδρέα ἐν Κρήτης Ἱεροσολιμίται
 22 18 5 Τ Ἀθανάσιον τὸ ἐν Ἀθῶν-Αἰωνικὸν
 23 19 6 Τ Σισίην ἐν τῷ Μεγάλ. - Αἰωνίου
 24 20 7 Π Κυριακὴ μεγάλη - Θεομ. ἡμερ.
 25 21 8 Π Πρωτοτύπων μεγαλομάρτυρος
 26 22 9 Σ Παρμενίου ἐν Τυροσίνων
 27 23 10 Κ Τὸν ἐν Νισσηβίαν 45 ἡμερ.
 28 24 11 Α Ἡ Κυριακὴ Ὁρα ἐν Κιλικίᾳ
 29 25 12 Τ Πρωσία, Πίρις καὶ Βαρκελώνης μ.
 30 26 13 Τ Ἡ σὺνελ. τῶν Ἀρχηγ. Γεωργίου
 1 27 14 Π Ἀνδρέα ἡμερ. ἐν
 2 28 15 Π Κυριακὴ καὶ Ἰουλίτης μαρτ.
 3 29 16 Σ Ἀθανασίου μεγαλομάρτυρος
 4 30 17 Κ Μαργαρίτης μεγαλομάρτυρος
 5 1 18 Α Τὸν ἅγιον Παντεῶν.
 6 2 19 Τ Αἰωνίου μεγαλομάρτυρος
 7 3 20 Τ Ἡσυχίου μαρτ. ἐν Θεσσαλίᾳ
 8 4 21 Π Σπυριδίου τῶν ἐν Χρυσοῦν οὐλοῦ
 9 5 22 Π Μαρίνης τῆς Μαγδαληνῆς
 10 6 23 Σ Φωκῆ ἡμερ. Ἰεζουκὴ μαρτ.
 11 7 24 Κ Χρυστοῦ μεγαλομάρτυρος
 12 8 25 Α Κωνσταντίνου ἡμερ. Ἀννης
 13 9 26 Τ Ἐρωδίου ἡμερ. - Πρωτομάρτυρος
 14 10 27 Τ Παντελεῶνος καὶ Ἰουλιανῆς
 15 11 28 Π Παντεῶν, Νικητοῦσι Τυροσίνων
 16 12 29 Π Καλλιστίου καὶ Θεοδοῦς μαρτ.
 17 13 30 Σ Σίλα καὶ τῶν αἰν. ἐν τῷ
 18 14 31 Κ Ἰουλίτης καὶ ἐν Ἀρμενίᾳ.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 3 - Λουκιανός, Λουκιανή, Λουκία
- 5 - Αερύβιος, Αερυβία
- 10 - Ακόντιος, Αέων
- 21 - Ἰούλιος, Ἰουλία
- 23 - Φεβρουσία
- 29 - Πέτρος, Παῦλος, Πικυλίνα
- 30 - Ἀπόστολος

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἐνομασίθη ὁ μὴν οὗτος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Junius πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Ἥρας (Junon) συζύγου τοῦ Διός. Κατ' ἄλλους ἢ λέξις Junius παράγεται ἐκ τῆς λατινικῆς Juniores (νέων) διότι ὁ μὴν οὗτος ἦτο ὁ τῶν νέων καὶ νεανίδων, ἐνθ' ὁ Μαῖος ὁ μὴν τῶν ἐγρήβων.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 7 - Κυριακός, Κυριακή
- 11 - Ὁλγα
- 17 - Μαρίνα
- 19 - Αἰμίλιος, Αἰμιλία
- 20 - Ἥλιας
- 26 - Παρασκευή, Παρασκευῆς
- 27 - Πανταλῆς

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ὁ Μάρκος Ἀντόνιος ὀνόμασε τὸν μῆνα τοῦτον Jules, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὅστις ἑκαλεῖτο Γάιος Ἰούλιος καὶ ἐγεννήθη κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

*Αρ. Σαμπάν—'Οθ. 'Αγοστός.

υ	κ	η	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
19	14	1	Α	Πρόδοξος Στρατού (Αρχ. ἡ νηστ.)																							
20	15	2	Τ	'Αναστάσιος, ἱ. Σαλαμίνων ἁγίου																							
21	16	3	Τ	'Ισακίου, ἀδελφίου, Φιλαίου ἁγ.																							
22	17	4	Π	Τῶν ἱ. 'Εγγύων 7 παιδων																							
23	18	5	Π	Πρωσία Μεταίτη - Κόνωνος																							
24	19	6	Σ	Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ																							
25	20	7	Κ	Δουκτανού ἁγίου - Θεοδοσίου																							
26	21	8	Α	Αιμιλιανού ἁγίου, Κνζίου																							
27	22	9	Τ	Μακθίου τοῦ ἀποστόλου																							
28	23	10	Τ	Λαυρεντίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου, καὶ μ.																							
29	24	11	Π	Κυρίου τοῦ δοκίμου καὶ μητρ.																							
1	25	12	Π	Φασίου καὶ 'Ανικήτου μαρτύρων																							
2	26	13	Σ	Μαζίου τοῦ ἀμειβόμενου																							
3	27	14	Κ	Μιχαίου τοῦ προφήτου																							
4	28	15	Α	Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ																							
5	29	16	Τ	Τῶν ἁγ. Μαρθίου - Διομήδους																							
6	30	17	Τ	Μιχαίου μαρτύρου																							
7	31	18	Π	Φίλωνος καὶ Λαύρου μαρτύρων																							
8	1	19	Π	'Ανδρέου μ. τοῦ Σκοτεινίου																							
9	2	20	Σ	Σαμουήλ τοῦ προφήτου																							
10	3	21	Κ	Θαδδαιου ἁγίου. - Βίσιος μ.																							
11	4	22	Α	'Αγαθωνίου μαρτύρου																							
12	5	23	Τ	Καλλίου, πατρ. Κίλωνος - Λουκίου																							
13	6	24	Τ	Εὐαγγελίου ἱερομάρτυρος																							
14	7	25	Π	Βαρθολομαίου καὶ Τιτου ἁγίου																							
15	8	26	Π	'Αδριανού καὶ Ναρσίου μαρτ.																							
16	9	27	Σ	Φαυστίνου μαρτύρου																							
17	10	28	Κ	Μυθούτου ἁγ. τοῦ Αἰθιοπικοῦ																							
18	11	29	Α	'Αποστολῆ κατ' Ἐπιφάνου (νηστ.)																							
19	12	30	Τ	'Αλεξάνδρου ἁγίου, Κιπρίου																							
20	13	31	Τ	Καρόλου Τ. Ζώνου τοῦ Θεσσαλονικ.																							

Οἱ ἑορτάζοντες

- 6 - Σωτηρία, Σωτήριος, Νόρριος
- 11 - Μαρία, Δίσπεινα, Παναγιώτα, Παναγιώτης
- 30 - 'Αλεξάνδρος, 'Αλεξάνδρα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Pextilis (ἕκτος), ἀλλὰ βραδύτερον ὠνομάσθη ὑπ' αὐτῶν Augustus (Αὔγουστος Σεβαστός) πρὸς τιμὴν τοῦ Ὀκταβιανοῦ, ὅστις τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος ἀντεκατέστησε διὰ τοῦ Αὔγουστος. Τὸν τίτλον αὐτὸν μετὰ τὸν Ὀκταβιανὸν ἔφερον πάντες οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

*Αρ. Ραμαζάν—'Οθ. 'Επιλούλ

υ	κ	η	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
21	14	1	Π	'Αρχὴ τοῦ Ἰνδίου - Κωνσταντίνου																							
22	15	2	Π	Μακκίου μ. - Ἰωάννου Νηστίου																							
23	16	3	Σ	Ἰσίδωρου ἁγίου. - Θεοδοσίου ἁγ.																							
24	17	4	Κ	Βαβυλίου ἁγίου. - Μυθούτου μαρτ.																							
25	18	5	Α	Σαβιτιανῶν τοῦ προφήτου																							
26	19	6	Τ	'Η ἀνακομιχὴ τοῦ ἐν Κολοσσαῖς																							
				Φαυστίνου τοῦ ἀρχιεπισκόπου, Μεγαλίου																							
27	20	7	Τ	Σαβιτιανῶν μαρτύρων																							
28	21	8	Π	ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ																							
29	22	9	Π	'Ιωάννου καὶ Ἀννης τῶν ἁγίων																							
1	23	10	Σ	Μεγαλίου, Μεγαλίου, Νουμάου																							
2	24	11	Κ	Θεοδοσίου τοῦ ἁγίου																							
3	25	12	Α	Ἀθανασίου ἱερομάρτυρος																							
4	26	13	Τ	Κωνσταντίνου ἁγ. τοῦ ἑκατοντάτου																							
5	27	14	Τ	Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ																							
6	28	15	Π	Νικήτου μαρτ. - Φιλοθέου ἁγίου																							
7	29	16	Π	Ἐφρημίου μαρτύρου τοῦ Πανκράτου																							
8	30	17	Σ	Σαβιτιανῶν καὶ τῶν 3 ἁγίων θεῶν																							
9	1	18	Κ	Ἰωάννου ἁγ. τοῦ ἁγίου																							
10	2	19	Α	Τροφίμου, Σαβιτιανῶν, Λαυρεντίου																							
11	3	20	Τ	Ἐπιφάνου ἁγίου μαρτύρου																							
12	4	21	Τ	Καρόλου ἁγίου. - Ἰωάννου ἁγ.																							
13	5	22	Π	Φωκίου ἁγίου, ἁγίου, Σαβιτιανῶν																							
14	6	23	Π	Σιλβανίου ἁγίου, Πανκράτου																							
15	7	24	Σ	Θεοδοσίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου																							
16	8	25	Κ	Κωνσταντίνου τοῦ ἁγίου																							
17	9	26	Α	'Η Μετακομιχὴ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου																							
18	10	27	Τ	Καλλιστίνου καὶ τῶν ἁγίων αὐτῶν																							
19	11	28	Τ	Σαβιτιανῶν ἁγίων. - Βαρθολομαίου																							
20	12	29	Π	Κωνσταντίνου τοῦ ἀρχιεπισκόπου																							
21	13	30	Π	Γρηγορίου ἁγίου, τοῦ Φωκίου τοῦ																							

Οἱ ἑορτάζοντες

- 14 - Σταβρος, Σταβρούλα
- 15 - Νικήτας
- 16 - Εὐφρασία, Εὐφράσιος
- 17 - Σοφία, Ἐλπίς, Ἀγάπη
- 18 - Εὐμάντιος
- 24 - Εὐσταθίου, Εὐσταθία
- 25 - Εὐφροσύνη

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Τὸν μῆνα τοῦτον ἐκαίουν οἱ Ῥωμαῖοι Septimius (ἑβδομιον) καὶ πράγματι ἦτο τοιοῦτος ἐφ' ὅσον πρῶτος μῆν τοῦ ἔτους αὐτῶν ἦτο ὁ Μάρτιος. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ Νουμάς κατέστησε πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους τὸν Ἰανουάριον, ὁ μῆν αὐτός ἐτήρησε τὸ πρῶτον αὐτοῦ ὄνομα, ἐνῶ πράγματι ἦτο ἑννατος. Ὁ Σεπτέμβριος ἐκαλεῖτο συγχρόνως ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων Γερμανικός, Ἀντωνικός καὶ Σέκτος.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Αρ. Σεβάλ—'Οθ. Τροίη + Ιββάλ.

1	Α	1	Σ	'Ασυνία άν. 'Ρωμαϊκὴ τὴ μαλ.
2	Β	2	Κ	Κωνσταντὸς ἱερομ. — 'Ιουστινῆς μ. ●
3	Γ	3	Α	Διονυσίου ἱερομ. καὶ 'Αρκαδίου μ.
4	Δ	4	Τ	'Ιεροθεῖον ἱερομ. καὶ 'Αθηνῶν
5	Ε	5	Τ	Χριστιανὸς μαρτυρῶν
6	ΣΤ	6	Π	Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου
7	Ζ	7	Π	Σαργίου καὶ Βάσινου Παλιγγουρίου
8	Η	8	Σ	Πέλουτος τῆς ἁγίας
9	Θ	9	Κ	'Ιουλιανὸν ἱερομ. καὶ ἁγίου. ●
10	Α	10	Α	Κυλλαρῶν καὶ Κιλίκων μαρτ.
11	Β	11	Τ	Φιλ. πρῶτος ἀπ. Θεσσαλονικῶν ἀπ.
12	Γ	12	Τ	Παύλου, Τροάδος καὶ Ἀδριανῶν
13	Δ	13	Π	Τῶν ἁγίων 350 Πατέρων
14	Ε	14	Π	Καρπῶν, Παντείου, ἁγίου μ.
15	ΣΤ	15	Σ	Ναζαρεθ, Γερμανῶν, ἱερομ. μ.
16	Ζ	16	Κ	Διονυσίου ἱερομ. καὶ ἁγίου. [Καλοῖς μ.]
17	Η	17	Α	Αγγέλου μ. καὶ 'Εκκλεσιάρχου ●
18	Θ	18	Τ	Ασκητῶν τῶν Κιλικιανῶν
19	Α	19	Τ	'Ιωάν. πρῶτος. — Οὐδὲν μαρτ.
20	Β	20	Π	Ἀσκητῶν ἁγίων. Γερμανῶν Νεο
21	Γ	21	Π	Πατριάρχου ἁγίου τοῦ Μεγάλου
22	Δ	22	Σ	Τῶν ἁγίων ἑπτὰ ἁγίων
23	Ε	23	Κ	'Ιουλιανὸν ἁγίου, καὶ ἁγίου. ●
24	ΣΤ	24	Α	'Ασκητῶν καὶ τῶν ἁγίων
25	Ζ	25	Τ	Μαρκιανῶν καὶ Μαρκιανῶν μ.
26	Η	26	Τ	Αρχιεπισκόπου καὶ ἁγίου. τοῦ Μεγαλομάρτυρος
27	Θ	27	Π	Νεστορίου μαρτυρῶν
28	Α	28	Π	Τερτυλλίου καὶ Νεανίας μαρτ.
29	Β	29	Σ	'Ασκητῶν ἁγίων. — Ἀθηνῶν ἀπ.
30	Γ	30	Κ	Συνεδρίου καὶ ἁγίου. ἁγίου. ●
31	Δ	31	Α	Σταύλου ἁγίου, ἁγίου. μ.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 3—Αιονόσιος
- 8—Βελαγία
- 10—Κύλαρπιος, Εὐλαρπία
- 18—Λουκᾶς, Λουκία, Λουκιανός
- 20—'Αρτίμιος, 'Αρτεμις, 'Αρτεμισία
- 26—Αρχιεπίσκοπος, Ἀρχιεπίσκοπος
- 27—Νέστορας
- 30—Ζηνοβία

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

'Ονομασθεῖς ὁ μὴν οὗτος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Octo (ὄκτω) ἐτήρησε καὶ παρ' ἡμῶν τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐνῶ πρῶτον εἶναι δέκατος μὴν τοῦ ἔτους. Ἐκαλεῖτο ἐπί τινα καιρὸν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Φαυστίου πρὸς τιμὴν τῆς αὐτοκρατορίας Α. Φαυστιανῆς.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 1—Κοσμῆς, Ἀνδρέας, Κοσμάκος
- 2—Μιχαὴλ, Γαβριὴλ, Γαβριὴλ, Σταμάτιος, Σταματία
- 11—Μηνῆς, Βίκτωρ
- 14—Φίλιππος
- 18—Πλάτων
- 23—Αἰκατερίνη, Καίτη
- 26—Ιταλικῶν, Ιταλική, Ιτάλλα
- 30—'Ανδρέας, 'Αδριανή.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Αρ. Ζιλκαδέ—'Οθ. Τροίη + οὐνι

1	Α	1	Τ	Κωνσταντὸς ἱερομ. καὶ τῶν ἁγίων
2	Β	2	Τ	'Ασκητῶν μ. καὶ τῶν ἁγίων
3	Γ	3	Η	'Ασκητῶν, ἁγίου. ἁγίου. μ.
4	Δ	4	Π	'Ιουστινῶν τοῦ Μεγάλου
5	Ε	5	Σ	Γα. ἁγίου καὶ ἁγίου. μ.
6	ΣΤ	6	Κ	Παύλου ἁγίου. Κίλωνος ἁγίου
7	Ζ	7	Α	Τῶν ἁγίων 350 μ. — ἁγίου. ●
8	Η	8	Τ	Συνεδρίου Μεγαλῶν Γαβριήλ
9	Θ	9	Τ	Πατριάρχου μ. καὶ Μαρκιανῶν ἀπ.
10	Α	10	Π	'Εκκλεσιάρχου ἁγίου. — ἁγίου. μ.
11	Β	11	Π	Μηνῶν, Βίκτωρος καὶ Βικτωρίου μ.
12	Γ	12	Σ	'Ιωάννην ἁγίου. Κλεμῆνα. Νεῶν ἀπ.
13	Δ	13	Κ	'Ιωάννην τῶν Χρυσοστόμων
14	Ε	14	Α	Φίλιππον τοῦ ἀποστόλου
15	ΣΤ	15	Τ	Γερῶν, Σαμουὴλ, ἁγίου. μ. (ἁγίου. μ. ἁγίου. μ. τῶν Χριστιανισμῶν)
16	Ζ	16	Τ	Μαρκιανῶν τοῦ Βυζαντινοῦ ●
17	Η	17	Π	Γεωργίου ἁγίου. Νεομαρτυρῶν
18	Θ	18	Π	Πλάτωνος καὶ ἁγίου. μ.
19	Α	19	Σ	'Αθηνῶν πρῶτος. — Παύλου μαρτ.
20	Β	20	Κ	Παύλου Κωνσταντινουπόλεως ἁγίου. μ.
21	Γ	21	Α	ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤῆΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Δ	22	Τ	Φιλίππου ἁγίου. ἁγίου. μ. ἀπ.
23	Ε	23	Τ	'Ασκητῶν ἁγίων. ἁγίου. μ. ●
24	ΣΤ	24	Π	Κλεμῆνος καὶ Πέτρον ἱερομ.
25	Ζ	25	Π	Αἰκατερίνης μαρτ. — Μεγαλομάρτυρος
26	Η	26	Σ	'Ασκητῶν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως
27	Θ	27	Κ	'Ιουλιανὸν μαρτ. καὶ Πάτρον
28	Α	28	Α	Σταύτου καὶ Νέστορος
29	Β	29	Τ	Πατριάρχου καὶ Φιλαρέτου μαρτ.
30	Γ	30	Τ	'Ασκητῶν τοῦ Προσκυλλίου ●

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἐνῶ ὁ μὴν οὗτος σήμερον εἶναι ὁ ἐνδέκατος οὐχ' ἦντον ἐκατολονοῦμεν τηροῦντες τὸ ἀρχαῖον Ῥωμαϊκὸν αὐτοῦ ὄνομα November (ἐννέα). Ἡ Ῥωμαϊκὴ Σύγκλητος εἶχε προτείνει νὰ ὀνομασθῇ ὁ μὴν οὗτος Τιβέριος, πρὸς τιμὴν τοῦ κατ' αὐτὸν γεννηθέντος αὐτοκράτορος Τιβερίου. Ἀλλ' οὗτος ἠρνήθη εἰπὼν πρὸς τοὺς Συγκλητικούς: — Τί θὰ κάμῃ ἡ Σύγκλητος, ὅταν ἡ Ῥώμη ἀποκτήσῃ 13 αὐτοκράτορας;

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ		
'Αρ. Ζιλιτζιέ — 'Οθ. Κιανούν + Ιββέλ.		
Ο	Α	Π
25	14	1
26	15	2
27	16	3
28	17	4
29	18	5
30	19	6
31	20	7
1	21	8
2	22	9
3	23	10
4	24	11
5	25	12
6	26	13
7	27	14
8	28	15
9	29	16
10	30	17
11	31	18
12	1	19
13	2	20
14	3	21
15	4	22
16	5	23
17	6	24
18	7	25
19	8	26
20	9	27
21	10	28
22	11	29
23	12	30
24	13	31

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

'Αρ. Ζιλιτζιέ — 'Οθ. Κιανούν + Ιββέλ.

Ναύτιον τῆς προφῆτιας
 'Αβραάμ προφ. - Μνημόσυμα μεγάλ.
 Σαρανταετησίαν προφῆτων
 Βαρθολομαίου - Γιοάν. Λαλασκιάτου
 Σάββα τῶν ἡγουμένων
 Νικολάου ἑσπερίου Μύσου
 'Αμβροσίου ἱεροκ. Μελιτάνου ●
 Παταπίου τῆς ἑσπ.
 Ἡ ἀλλαγὴ τῆς ὁδοῦ Ἰωνίου
 Μηνὶ Ἐπιφάνειας Ἐπιφάνου μ.
 Λαυρέντιου τῆς Σουλίας - Αἰωνίου ὁσ.
 Σαυροβίου ἐν Τριανθοῦντος
 Ἐπιφάνου καὶ Αἰωνίου μ.
 Θύρα. Αἰωνίου καὶ Καλλιόπης μ.
 'Ελευθερίου ἱεροκλήτου ●
 τῶν ἁγίων Προκοπίου.
 Λαυρέντιου καὶ Αἰωνίου ἁγίων.
 Σαβαστιανῶν καὶ τῶν ἁγίων ἀδελφ.
 Βενεδικτῶν μ. - Ἁγίου ὁσ.
 Ἰγνατίου ἱεροκλήτου
 Τουλίου καὶ Θεοδοσίου μ.
 Αἰωνίου τῆς Θεοδοσίου ●
 τῶν ἐν Κρήτῃ ἁγίων μαρτύρων
 'Αβραάμ προφ. Νηοῦ - Ἐπιφάνου μ.
 Ἡ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
 Συναξίον τῆς Θεοτότου
 Στεφάνου προτομολογοῦ
 τῶν ἐν Νικαίᾳ, Ἐπιφάνου μ.
 τῶν ἐν Βαβυλῶν 14 ἁγίων, νηοῦ ●
 Αἰωνίου ἱεροκλήτου
 Μελάνου ὁσ. - Σαρανταετησίαν.

Οἱ ἑορτάζοντες

- 4 - Βαρβάρα,
- 5 - Σάββας
- 6 - Νικόλαος
- 8 - Ἄννα
- 12 - Σπυρίδων
- 13 - Εὐστράτιος
- 14 - Ἐλευθέριος, Ἐλευθερία
- 17 - Αἰωνύσιος, Αἰωνούσια, Λαυρέντιος
- 21 - Ἰουλία
- 24 - Εὐγενία
- 25 - Χρῆστος, Χρυστίνα, Ἐμμανουήλ
- 27 - Στέφανος, Στεφάνια

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Καὶ ὁ μὴν οὗτος ἐξακολουθεῖ τηρῶν παρ' ἡμῖν τὸ λατινικόν του ὄνομα (Decem), ἐνῶ πράγματι εἶναι δωδέκατος. Ὁ Κόσμος εἶχεν ὀνομάσει αὐτὸν Ἀμαζόνιον, πρὸς τιμὴν μιᾶς ἐρωμένης του.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ 1922

† Δημητρίου Μουστράτου

ΕΙΧΟΜΕΝ ΠΟΤΕ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ;

ΕΞ ΟΥ χρόνου ἐπάρχει ἑλληνικὴ ἱστορία. ὁ διανοητικὸς καὶ ἠθικὸς βίος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, εἴτε σφριγῶντος καὶ ἀκμαζοντος, εἴτε λίκτοντος καὶ φθαρομένου, εἴτε πρὸ Χριστοῦ, εἴτε μετὰ Χριστόν, δὲν εἶχεν ἐκάστοτε, ὡς πρόγραμμα τῶν μεγάλων αὐτοῦ κατορθωμάτων, πνεῦμά τι τοῦ αἰῶνος· δὲν ἔπρατε τοῦτο, ἢ δὲν ἠνδραγαθεῖ ἐκείνην τὴν ἀνδραγαθίαν, διότι ἦτο τοῦ σερμοῦ, ὡς εἰπεῖν, ἢ διότι περιοδικῶς ἐκυριεύετο ὑπὸ τούτου τοῦ παροξυσμοῦ, ἢ ὑπὸ ταύτης τῆς ὀρμῆς, ἢ ἐκείνης τῆς μανίας πρὸς ἐπίδοξιν, ἵνα δῆθεν διαλάμψη ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐπαινεθῇ ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ἡ φύσις τοῦ Ἑλλήνος ἦτο, ἐν πάσῃ τῆς ἐπάρξεως αὐτοῦ στιγμῇ, φιλία καὶ ἀγάπη πρὸς τὸ μανθάνειν, φιλία καὶ ἀγάπη πρὸς τὸ προάγειν πᾶσαν γνῶσιν εἰς τελείαν καὶ αὐθεντικὴν ἐπιστήμην. Ἡ φιλία δὲ αὕτη καὶ ἀγάπη δὲν ἦτο μόνον συν-

αίσθημα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας τοῦ Ἑλληνοσ, ἀλλὰ βαθεῖα συνείδησις καθήκοντος, ὅπερ ἐξεπλήρων καὶ ὀρμημεφύτως καὶ λειογιομέτως, οὐχὶ διότι ἡ θρησκεία αὐτοῦ ἴσως ἢ ὁ πολιτικός νόμος ἐπισηγεῖτο αὐτῷ ἀμοιβᾶς παρούσας ἢ μελλούσας, ἀλλὰ διότι τοῦτο ἐπίστευεν ὡς μόνον δίκαιον καὶ ἔμπεδον καὶ ἀληθές, τὸ δ' ἐναντίον ὡς μὴ δυνατόν, ὡς ἀτακτον, ὡς ἀδικον. Τοιοῦτον ἐπέζησε καὶ εἰσέτι εἶνε τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος πῆπτον καὶ ἐγειρόμενον, σφαλλόμετον καὶ ἀνορθούμενον, πάντοτε θέλει νὰ ὀρμηῇ πρὸς θεραπειάν τοῦ ἀγαθοῦ, πρὸς κτήσιν καὶ καλλιμεργίαν γνώσεων, πρὸς τελείωσιν τῆς ἐπιγεῖου αὐτοῦ σταδιοδρομίας.

Ἡ ἱστορία ἡμῶν λέγει, ὅτι ἐν τῷ ἀγαθῷ πάντοτε τὴν κικίαν ἐκείνημεν καὶ πᾶν σκολιὸν λείον καὶ ὀμαλὸν ἀπεδείξαμεν, διότι καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν προσημερικῶν χρόνων, τέκνα γενήσασιν ὄντες τῆς ἐπεράστου ἡμῶν χώρας, πάντοτε προσημερῶσαμεν τὸς ἐνδομήχους ἡμῶν διαθέσιν πρὸς τὸ περὶ ἡμᾶς θεῖον κάλλος, ἐλατρεύσαμεν τὸν οὐρανὸν ἡμῶν, τὰ γλαφυρὰ ἐκεῖνα ὄρη, τὰ μοναδικὰ πελάγη, ἀπὸ Εὐξείνου Πόντου μέχρις Ἰονίου κόλπον, ἀπὸ Σικελίας μέχρι Κικιλίας. Ἐλαλήσαμεν νηὶ γλῶσσαν τοῦ Διός, τοὺς ἀγγέλους ἐξημερώσαμεν, ἐπιστήμην ἐγεννήσαμεν καὶ φιλοσοφίαν, ἐξ ἧς καὶ οἱ δαίμονες ἀρνούμενοι εἰς ἀγγέλους μετιμορφοῦνται.

Ὅφειλομεν ὁμοσ νὰ καταβάλομεν τὸν τόκον τοῦ κεφαλαίου τούτου, τὸ ὅποιον ἔχομεν παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν λαθόντες, ὀφειλομεν νὰ φαινόμεθα ἀντάξιοι κληρονόμοι, υἱοὶ εὐγνωμογούντες, εὐσεβῶς καὶ τελεσφόρος διὰ τῶν ἔργων τὴν μνήμην ἐκεῖνων γεραίροντες.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τιμώτερον καὶ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων μας. Οἱ ἔφηβοι τελούντες ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ λαμπαδοδρομίας, ἤλαυνον ἔφιαιποι ἐν κύκλῳ, ὑψοῦντες δὲ τὴν λαμπαδα ἔρριπτον

ἐπὶ τὴν δεξιῶς ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ οὕτω ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον μετεδίδοτο τὸ φῶς. Τὸ ὄραϊον τοῦτο ἀγώνισμα εἶνε εἰκὼν πισιοτάτη τοῦ ἑλληνικοῦ ἡμῶν βίου. Εἶχομεν πατέρους, προπάτορας, προγόνους ἅπαντες ἔπλευσαν τὸν ἵππον τῆς ζωῆς, ἅπαντες συνεπλήρωσαν τὸν κύκλον καὶ ἅπαντες ἀλλήλοις μετέδωσαν τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ προγόνων εἰς προπάτορας, ἀπὸ τούτων εἰς τοὺς πατέρας καὶ ἀπ' αὐτῶν εἰς τὰ τέκνα. Μετέδωσαν φῶς ποιήσεως, ἐπιστήμης, σοφίας, ἠθικῆς, καὶ ὅσῳ μᾶλλον μετεδίδοτο τὸ φῶς ἐκεῖνο τὸ ἀνέσπερον ἀπὸ γενιᾶς εἰς γενεάν, τόσῳ πλείον ηὔξανον καὶ ἐπληθύνοντο οἱ μακάριοι αὐτοῦ κάτοχοι. ἐπὶ Περικλέους ὑπῆρχεν ἤδη ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς ὑπ' αὐτῆς ἡμερωθείσας χώραις τριακοντακισκίλιοι λόγιοι καὶ σοφοί. Ἦλθον ἔπειτα οἱ χρόνοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου κληρονόμοι τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους. Τὰ ἔθνη ἀλλεπαλληλα ἐξημερώθησαν, καὶ αὐτὰ μὲν ἴσως εἶχον τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι πνεῦμα τοῦ οἰῶνος καὶ τῆς ἑλληνικῆς κατακτήσεως ἦτο τὸ ἐξημερωθεῖν ἀλλ' ὁμοσ ἡμεῖς οἱ ἐξημερωταὶ ἐπολιτίζομεν αὐτὰ ἐκ καθήκοντος καὶ οὐχὶ βιαίως, διότι ἡ φύσις τοῦ Ἑλληνοσ ἠθέλε πανταχοῦ τὸ καλόν, τὸ ἀληθές, τὸ ἀγαθόν. Ταύτην δὲ τὴν εὐγενῆ διάθεσιν οἱ Ρωμαῖοι κατηνόησαν, καὶ τέλος ὁμολόγησαν, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἠττηθεῖσα, ὑπέταξε καὶ ἐτιθάσσετο τὸ νικῆσαν θηρίον. Ἐρχεται κατόπιν ὁ ἡμέτερος βίος ὡς Ἑλλήνων χριστιανῶν, μὲ τὴν ἐπανάληψιν τῆς αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ πορείας, καθ' ἣν τὸ δεύτερον ἀνελάβομεν τὴν ἀνθρωπίνην ἐξυγίανσιν, φέροντες σταυρὸν μαρτυρίου, χύνοντες ποταμὸν πολυτίμου αἵματος, «αἰῶνων διανύοντες ζωὴν συντετριμμένην» καὶ πάντας διδάσκοντες, ὅτι ἂν γινώσκωμεν νὰ ζήσωμεν ἀπολαύοντες ἰδανικῶν ἀγαθῶν, γινώσκωμεν καὶ ν' ἀποθάνωμεν, πάλιν ὑπὲρ αὐτῶν τούτων. Ἀμφιδάλλω ἐὰν ἄλλος λαὸς τόσον ἐνδομήχως ἠνόησεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου πολυθέλητρος καὶ ποικιλώτατος τοῦ ἀνθρώπου βίος, ἔχει κύριον πυρῆνα τὴν ἐπίμοχθον πάλιν τοῦ καθήκοντος, τὸν αἰώνιον ἀγῶνα, ὑπὲρ κτήσεως ἀγαθοῦ

τινος, τοῦ ὁποίου τὴν ἔλλειψιν καὶ τὴν στέρησιν αἱ λοιπαὶ ἀπολαύσεις δὲν δύνανται ν' ἀναπληρώσωσι.

••

Ἄλλ' ἂν καὶ ὀρεῖται ὁ Ἕλληνας εἰς τὴν φέσιν τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν του χαρακτήρα, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρξαν προσκαιρῶς κρατουσάαι ἰδέαι, παροδικοὶ σურμοὶ τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ μοναδικῶς ἡμῶν βίου, ἀπαιτεῖται ὅμως σήμερον τὸ κοινωνικὸν γὰρ σαθέ-
τόν, ἂν θέλωμεν νὰ ἐργασθῶμεν ὑπὲρ ἀληθοῦς κοινωνικῆς τοῦ
 λαοῦ ἡμῶν ἀγωγῆς. Ἀπαιτεῖται ἡ συναίσθησις, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἄλλων μέχρι θανάτου καταδαπανηθέντες καὶ ἐκ νεκρῶν ἀνυστάν-
 τες, ἀποτελοῦμεν μέλος τῆς παγκοσμίου πολιτισμένης οἰκογε-
 νείας, ὑφιστάμενον τὴν ἐπίδρασιν τῶν περὶ ἡμῶν ἰσχυροτέρων ἀπαιτεῖται προσέτι καὶ συναίσθησις, ὅτι ὡς ὄγκος καὶ πλῆθος πολλῶν μὲν ἄλλων ὑποκεικόμεθα, ἀλλ' ὅτι ὅχι μόνον ἐν παντὶ ὄγκῳ καὶ πλῆθει καίτοι ἡ ἰσχὺς. Ἡ δύναμις ἡμῶν ἀνέκαθεν ἐν ἀσθενείᾳ ἐτελειώθη. Καὶ ἡμεῖς ἄρα εἰς τὴν δρᾶσιν ἐκείνην ἔχομεν ν' ἀντιταξώμεν ἑτέραν δρᾶσιν, ἡ ἀντίδρασις δὲ αὐτὴ εἶναι εὐχερε-
 στάτη εἰς τὸν ἔχοντα ἠθικὰ κεφάλαια ἑλληνικῶν λαόν. Τὰ ἠθικὰ ταῦτα κεφάλαια, τὴν φυσικὴν δηλαδή εὐγένειαν καὶ ζωηρὴν αὐτοῦ νοημοσύνην, ἑλλόγως καὶ μεθοδικῶς ἀναπτύσσοντες οἱ θέ-
 λοντες καὶ δυνάμενοι, τοῦτο, καὶ μόνον ἂς ἔχωσι πρό ὀφθαλμῶν : ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ χιλιᾶδων ἐτῶν δὲν εἶχομέν ποτε κατὰ κα-
 ροὺς καὶ περιστάσεις μεταβαλλόμενα προγράμματα ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν βίου δὲν ὑπῆρξαμεν λαὸς σπασμωδικῶς ἐπόμενος νῦν μὲν εἰς τοῦτο καὶ ἄλλοτε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἐφήμερον πνεῦμα τοῦ αἰῶνος· παρὰ τινὰς φαινομένας ἀστασίας, ὧν μήτηρ ἔγινεν ἀείκοτε ὀξεία τις πολιτικὴ διαφθορά, ὃ λαὸς ἕνα καὶ μόνον εἶχε θεῖον πυρῆνα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, τὴν κατὰ τοῦ κακοῦ ἀνένδοτον ἀντί-
 δρασιν. Ἡ οὐδέποτε κοιμηθεῖσα, ἡ οὐδέποτε νυσταξασα θεώοδο-

τος αὐτῆ ἀντίδρασις εἶνε τὸ ἀληθές, εἶνε τὸ μόνον παρ' Ἕλλησι ἀέναν πνεῦμα τοῦ αἰῶνος, τοῦτο δὲ τὸ πνεῦμα θὰ ἐμπνέη αὐτοὺς μέχρι τελικοῦ θανάτου, ἐν ᾧ οὖν ὑπάρχει καὶ ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τοῦ Ὀμήρου ἐπὶ τῆς γῆς.

••

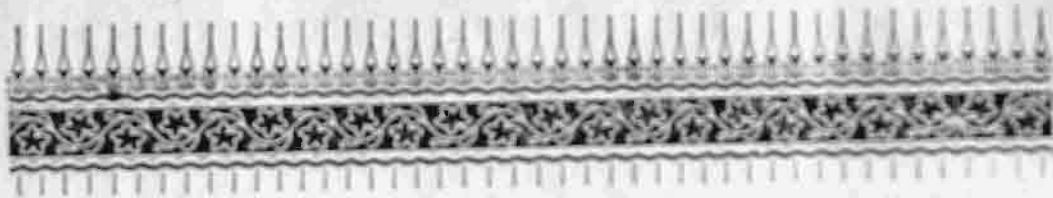
Δότε λοιπὸν εἰς τὸ εὐγενές τοῦτο ἔθνος τὴν ὑπερτρισχλιετῆ ἱστορίαν του διδάξατε εἰς αὐτὸ τὸν ἀληθῆ ἀετὴς νοῦν, ὅστις εἶνε αὐτός ὁ νοητὸς ἄξιον τῆς παγκοσμίου ἡμερώσεως, καὶ τότε δὲν θὰ ἔχη τι νὰ φοβηθῆ, καὶ ἂν αἰφνίδιοι λαίλαπες πλήττωσιν αὐτὸ (τὰ νῶτα δεσποχῶς καὶ σὺν τὰ στήθη), καὶ ἂν βάραθρα ἀνοίγων-
 ται πρὸ τῶν ποδῶν του.

Η ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

— Μὰ πρῶτον ! Τί κοιτάξετε ἐκεῖ ; Δὲν εἶδαν ποτὶ οὐκ αὐτοκίνητον ;

† Γεωργίου Λουρή

(Ένας από τους άμνητους πολιτικούς χαρακτηρισμούς του 'Αριστοφάνους των νεώτερων 'Ελληνικών χρόνων. "Όλη ή φερολογία του (κομμίσκου κομματισμού).

Γεωρίαί Ρασουζή Ποῦ γιά σύνταγμα μιλεῖ.

Πολλακίς σου ἐξήγησα πῶς εἶναι δυὸ μερίδες
δυὸ κόμματα διάφορα, δυὸ κράτη, δυὸ πατρίδες·
κι' διὰ τὸ ἓνα ἐξ αὐτῶν τὴν ἐξουσίαν τραῶγη,
τὸ ἄλλο κόμμα δυνατὸ ἀρχίζει μοιρολόγι·
καὶ κλαίει ἀκατάπαντα μὲ Γκραββαρίτου λέγαν
τὸ μέλλον μας τὸ ἔθνικόν καὶ τὴν κακίην μας μοῖραν.

Τώρα λοιπὸν ἐντόνησε τὸ πρᾶγμα πῶς συμβαίνει,
τοὺς μὲν χορταίνουσιν φρεσικῶς μισοῦν οἱ πινασμένοι.
Οἱ δὲ χορταῖοι, Περικλή, περιφρονοῦντες τοῦτον
πάν ἀγαθὸν φαντάζονται καὶ πλοῦτους ἀμνηστους.

Πᾶς ὁ χορταίνων δηλαδή, ἀνίερως, προδότης,
πᾶς ὁ νησιείων κράτιστος καὶ νιοῦρος πατριώτης·
πᾶς ὁ χορταίνων, ἀκαυδὴς καὶ τῶν θεομῶν ἀντάρτης,
πᾶς ὁ νησιείων, εὐσχημος καὶ τῆς πατρίδος μάστις.
Πᾶς ὁ χορταίνων ἀθητικοὸς καὶ λάτρις τῶν εἰδώλων,
κατὰ τοῦ Κράτους τοῦ Χριστοῦ ἐφαίνων πάντα δόλον,
πᾶς ὁ νησιείων, ἄξιος στεφάνων ἐπιγείων
τῆς Ἄρης, τοῦ Ἰωακείμ καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Ὅποῖαν δὲ τὰ κόμματα ἰδῆς ν' ἀλλάζοις τόπον
τότε ἀλλάζει, Περικλή, κι' ἡ θέσις τῶν ἀνθρώπων,
κι' οἱ ἐφιάλται γίνονται μεγάλοι πατριῶται,
αὐτοὶ δὲ πάλιν μισαροὶ κι' ἀτάσθαλοι προδόται.

Τοιοῦτον τοῦ συντάγματος τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα
ἐντεῦθεν ἡ ἀλήθεια, ἐκείθεν δὲ τὸ ψεῦμα.

Κινηματογραφία

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Το μεγάλο Τράστ της «Ιταλικής Κινηματογραφικής Ένωσεως» έτελείωσεν ένα άριστούργημα, το όποιον θ' αφήση πράγματι έποχήν και το όποιον ενδιαφέρει ιδιαίτέρως ήμεις τους Έλληνας, την «Θεοδώραν».

Είναι γνωστή ή περιπετειώδης και τραγική Ιστορία της έταίρος βασιλείσης αυτής του Βυζαντίου, ή όποία έδωσε άφορμήν εις πλείστον δραματικούς συγγραφείς να την αναβιβάσουν εις το θέατρον από τον Σαρδού έως τον Ιδικόν μας Τσοκόπουλον. Έως τώρα δέν έχει αναβιβασθή ακόμη εις τον κινηματογράφον άλλο έιγον με περισσότερον πλούτον, μεγαλοπρέπειαν, όγκον, ποιότηλειαν, φαντασμαγορικήν αναπαράστασιν της έποχής και ιδίως Ιστορικήν ακρίβειαν. Έκατομμύρια όλόκληρα έχουν δαπανηθεί. Άλλά έχουν δαπανηθεί με σοφίαν, με μέτρον, με πρακτικότητα και όχι «άλα άμερικάνια» όπως π. χ. έχουν έξοδευθεί στα χαμένα πέντε όλόκληρα έκατομμύρια διά τον «Νατσιχοδονόσφρα» από μίαν άμερικανικήν έταιρίαν, ή όποία δέν κατώρθωσε τίποτε σχεδόν ν' αναπαραστήση από την έποχήν του δράματος.

Τούναντίον εις την Θεοδώραν θαυμάζει κανείς την γνώσιν της Ιστορίας, την μελέτην, το γούστο, την καλλιτεχνίαν.

***

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν σκηνοθεσιῶν

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν σκηνοθεσιῶν ἐγένετο ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιτέκτονος Μπραζίν, ὅστις εἶναι γνωστὸς διὰ τὰ περίφημα σχέδιά του περὶ ἀναπαυστάσεως, εἰς τὸ κέντρον τῆς Ρώμης, δι' ἀπαλλοτριώσεως τῆς ἀρχαίας Ρώμης μὲ ὅλα τὰ ἱστορικὰ μνημεῖα. Ἡ ἀναπαράστασις τοῦ Βυζαντίου εἶναι τελεία.

Ὁ ἱστορικὸς «Ἰακώδρομος» αἱ φυλακαὶ τοῦ Βυζαντίου, ἡ ἑλληνικὴ ἀρχιτεκτονικὴ βίλλα τοῦ Ἄνδρέα, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πορφυρογεννήτου, οἱ πολυάνθρωποι δρόμοι, ὅλα ἐνθουμίζουσι τὸ ἀρχαῖον Βυζάντιον, ὅπως μᾶς τὸ ἔχουν ἱστορήσει οἱ καλλίτεροι βυζαντιολόγοι. Κάθε λεπτομέρεια εἶνε καὶ μία ἀρχαιολογικὴ ἀναπαράστασις, ἡ ὅποια ἀποδεικνύει ὅτι ὅταν ἐπάσχουν τὰ μέσα ἡ ἰταλικὴ κινηματογραφικὴ τέχνη κάμνει πραγματικῶς θαύματα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ιδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς ταινίας αὐτῆς εἶνε ὅτι ὅλα ἔχουν κατασκευασθῆ ἐκ γύου. Τίποτε δέν ἐπάρθηκε ἀπὸ ἐπάσχουσι βύλλες, ἀπὸ γνωστοῦς κήπους καὶ δρόμους καὶ σαλόνια καὶ ἔπιπλα σημερινά. Ἡ βίλλα τοῦ Ἄνδρέα εἶνε κατασκευασμένη ἐπίτηδες, καθὼς ἐπίσης τὸ ἀνάκτορον τῆς Θεοδώρας οἱ δρόμοι τοῦ Βυζαντίου, αἱ ὠραῖαι ἀπόψεις τῆς βασιλείσης τῶν πόλεων, τὴν ὅποιαν ἡ Θεοδώρα—ποῦ τόσον ἀδίκως τὴν κακομεταχειρίσθηκε στὸ δράμα του ὁ Σαρδοῦ καὶ ποῦ οἱ νεώτεροι ἱστορικοὶ τῆς ἀπέδωσαν δικαιοσύνην—εἶχεν ἀνυψώσει εἰς μεγαλεῖον αἰθθητὰ ἀνυπέροβητον.

Ἄλλο πλεονέκτημα τοῦ φιλμ αὐτοῦ εἶνε ἡ ἑναρμόνισις τῶν κινήσεων καὶ τῆς ψυχολογίας τοῦ λαοῦ μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρωταγωνιστῶν. Ἐκατοντάδες καὶ χιλιάδες πρόσωπα λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν ταινίαν, ἡ ὅποια ἐξελίσσεται μὲ φυσικότητα ἐκπλήσουςαν.

***

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου εἶνε ἡ γνωστὴ ἱστορία τῆς Θεοδώρας μὲ τὰ κυριώτερα τῆς χαρακτηριστικά, ποῦ ἀληθινὰ σπαράζον τὸν θεατὴν.

Μία προφητεία εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν Θεοδώραν κόρην τοῦ Ἀκακίου, ὀπλοφύλακος τοῦ Ἱπποδρόμου τοῦ Βεζαντίου, τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα. Καὶ πράγματι διὰ μέσου περιπετειώδους ζωῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας εἶχε γίνῃ χορευτρία εἰς τὰ Ἱπποδρόμια, κωμικὴ ἠθοποιός, ἀνθοπώλις καὶ ἑταῖρα εἰς τὴν Κύπρον, εἶχε κατορθώσει νὰ νυμφευθῆ τὸν Πατρίκιον Ἰουστινιανὸν ὁ ὁποῖος ἀναγορευθεὶς βραδυτέρον αὐτοκράτωρ, εἶχεν ἐνδύσει μὲ τὴν βασιλικὴν πορφύραν τὴν παλαιὰν χορευτρίαν. Καταστάσα παντοδύναμος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Βεζαντίου ἡ Θεοδώρα, μὴ δυναμένη νὰ λησμονήσῃ τὴν περασμένην τῆς ζωῆς, ἐπεδίδeto συχνὰ εἰς τὰ λαϊκὰ ὄργια, ἀναζητοῦσα, μετημφισμένη—ὄπως ἡ Μεσσαλίνα—τοὺς παλαιοὺς ἱρασιὰς τῆς, εἰς τὰ πλέον χαμηλὰ κατὰ γῶγια τοῦ λιμένου καὶ τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν.

***

Ἄνδρέας — Μύρτα

Εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ὄργιαστικὰς τῆς αὐτῆς νυκτερινῆς ἐκστρατείας συνήντησε τὸν Ἀνδρέαν, νεαρὸν Ἕλληνα πλοῦσιον τὸν ὁποῖον ἠγάπησε μανιωδῶς. Τὸν κάμνει νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶνε χήρα ἐνὸς γραμματέως τοῦ Παλατιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ὄνομα Μύρτα γίνεται ἐρωμένη του. Ὁ Ἀνδρέας ὅμως δὲν ἦτο ἕνας ἀπλοῦς ἠδονιστής. Μαζὶ μὲ ἄλλους φίλους, οἱ ὁποῖοι συνήρχοντο μυστικά εἰς τὴν βίβλαν του εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Προποντίδος, συνωμοτοῦσε κατὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὸν ὁποῖον κατηγοροῦσε κυρίως διὰ τὴν ἀδυναμίαν του πρὸς τὴν τυραννικὴν καὶ ἐσφυλὸν συζυγίαν του.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ ἐκραγῆ ἡ συνωμοσία, ἔσχε τὴν ἀπερισκεψίαν νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ μυστικὸν του εἰς τὴν ἐρωμένην του, μέσα εἰς τὴν μέθην μιᾶς νυκτὸς ὀργίων. Ἡ Θεοδώρα, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰουστινιανὸς κατηγορεῖ ὅτι τρέχει στοὺς δρόμους καὶ ἀτιμᾶζει τὴν πορφύραν, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν εἶχεν ἐνδύσει, κατενύαζει τοὺς θυμοὺς τοῦ συζύγου, ἀποκαλύπτουσα τὸ τρομερὸν μυστικόν. Τὴν νύκτα τῆς συνωμοσίας ὁ φίλος τοῦ Ἀνδρέα, Μαρκέλλος, συλλαμβάνεται, ὁ δὲ Ἀνδρέας κατορθώνει νὰ διαφύγῃ τῆ βοήθειά τῆς Θεοδώρας. Ὑποβληθεὶς εἰς μαρτύρια ὁ Μαρκέλλος ἐτοιμίζεται νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ ὄνομα τοῦ συντετόχου του, ἀλλὰ ἡ Θεοδώρα ἡ ὁποία εἶναι παρούσα τὸν φωνεῖ, πρὶν ἢ μοιραία ἐξομολόγησις βγῆ ἀπὸ τὸ στόμά του.

***

Ἡ ἐπανάστασις

Ὁ φόνος οὗτος ἐξήγειρε μέχρι παροξυσμοῦ τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ. Ὁ Ἀνδρέας, ἀγνοῶν πάντοτε τὸ ἀληθινὸν ὄνομα τῆς ἐρωμένης του, νομίζει ὅτι αὕτη εἶναι μία κατάσκοπος καὶ ὀρκίζεται εἰς τοὺς φίλους του νὰ ἀποπλύνῃ τὴν ἐπιπολαιότητά του, ἐκδικούμενος τὸν θάνατον τοῦ φίλου του, διὰ τῆς δολοφονίας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς ἀθλίας συζύγου του. Καὶ ἡ ἐπανάστασις ἐκρήγνυται εἰς τὸν Ἱπποδρόμον, ὅπου ὁ Ἰουστινιανὸς γίνεται δεκτὸς κατ' ἀρχὰς μὲν μὲ ψυχρότητα, ἔπειτα δὲ ἐχθρικῶς. Ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τέμενος, προσπαθεῖ νὰ φύγῃ, ἀλλὰ ἡ Θεοδώρα μὲ μίαν ὀραίην χειρονομίαν θάρρους τὸν συμβουλεῖ νὰ μείνουν. Καλλίτερον νὰ ἀποθάνουν παρά νὰ κατασπλιωθοῦν μὲ μίαν πράξιν δειλίας· ἡ πορφύρα εἶναι τὸ ὀραιότερον σάβανον. Καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν εὐμορφιά τῆς χειροκροτουμένη ἀπὸ τοὺς στρατηγούς οἱ ὁποῖοι ὀρκίζονται νὰ τὴν ὑπερασπισθοῦν μέχρι θανάτου, παρουσιάζεται εἰς τὸν μαινόμενον καὶ ἐξηγριωμένον ἐντὸς τοῦ Ἱπποδρόμου λαόν, ὅπου ὁ Ἀνδρέας ἀναγνωρίζει τὴν Βασιλισ-

σαν, τὴν τρομερὰν Μύρταν, τὴν αἰτίαν τοῦ θανάτου τοῦ φίλου του. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ στρατηγοὶ καταστέλλουν τὴν ἐπανάστασιν, ἀλλὰ ὁ Ἄνδρέας τραυματίζεται μέσα εἰς τὴν συμπλοκὴν καὶ μεταφέρεται ἀπὸ τοὺς φίλους του εἰς τὸ ἄντρον τῆς Θαμύριδος, μὴς μαγίσσης, ἡ ὁποία εἶχε κάποτε περιθάλψει καὶ τὴν Θεοδώραν κατὰ τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν.

***

Εἰς τὸ ἄντρον τῆς μαγίσσης

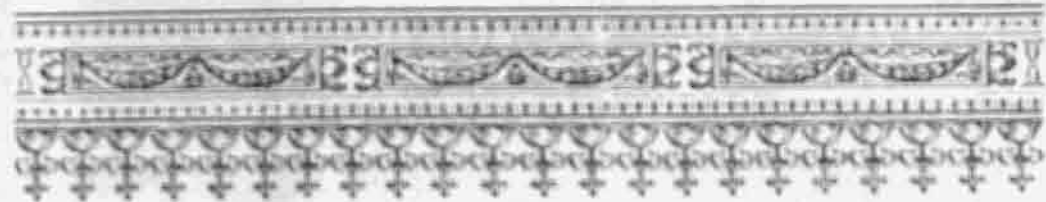
Καὶ ἡ Θεοδώρα μεταβαίνουσα εἰς τὸ ἄντρον τῆς μαγίσσης δια νὰ πάρῃ κανένα φίλτρον, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἰουστινιανοῦ, εὐρίσκειται ἐνώπιον τοῦ Ἄνδρέου, ὁ ὁποῖος ὄταν τὴν ἀνεγνώρισεν, ἤρρισε νὰ τὴν καταρᾶται καὶ νὰ τὴν ὑβρίσῃ. Βεβαίᾳ διὰ τὸ φίλτρον ἡ Θεοδώρα, τὸ δίδει κρυφὰ καὶ τὸ πίνει ὁ Ἄνδρέας, ἀλλὰ τὸ φίλτρον περιεῖχε δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἡ Θαμύρις εἶχε δώσει διὰ νὰ δηλητηριάσῃ τὸν Ἰουστινιανόν, ὁ ὁποῖος τῆς εἶχε καταδικάσει εἰς θάνατον ἕνα υἱόν. Καὶ ὁ Ἄνδρέας ἀποθνήσκει ἐν μέσῳ τρομερῶν σπασμῶν χωρὶς νὰ συγχωρήσῃ ἐκείνην, ἡ ὁποία ἦτο ἡ αἰτία τῆς ἰδουῆς του καὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ φίλου του.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἰουστινιανός, βεβαιωθείς περὶ τῆς συζυγικῆς προδοσίας, διατάσσει τὸν δῆμιον νὰ φοιτήσῃ τὴν Θεοδώραν, καὶ ὄταν ὁ δῆμιος ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἄντρον τῆς Θαμύριδος, ἡ Θεοδώρα κλαίουσα ἐπάνω εἰς τὸ πτώμα τοῦ ἐρῶστοῦ τῆς, προτίνει τὸν ὄραϊον τῆς λαμβάνει εἰς τὸν βρόχον, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ τὴν περισφίξῃ, χωρὶς κανένα παρήγορον, χωρὶς καμμιὰ ἀντίστασιν, καὶ ἀποθνήσκει προσφέρονσα τὸ ὄραμα ἐκείνου τοῦ ἡ ἀγάπῃ τῆς εἶχε σκοτώσει.

Τὸ πρόσωπον τῆς Θεοδώρας παίζει θαυμάσια ἡ κυρία Ζολιβιέ, ἡ ὁποία θὰ εἶναι μία ἀποκαίλιψις διὰ τὸ πολὺ κοινόν.

Ο ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ
ΤΗΣ ΜΕΓ. ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΣ

Πολεμικὰ χρόνια

Η ΝΙΚΗ ΚΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

Ὁ ἄμερικανὸς ἀντιναύαρχος Σιμς ἀπέκρινεν ἐπιζητήσας φήμην ἐν Λονδίνοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ναυτικῶν δυνάμεων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ ὕδατα κατὰ τὸν πόλεμον προσήτησεν ἐπηρεσία: μεγάλας εἰς τὴν Σουηδικήν, ἐπηρεσίας οπουδαιωτάτης σημασίας, βαιμηθεῖς καὶ τμηθεῖς ἀναλόγως ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, ὡς ὁ ἐντιμώτερος τῶν φίλων καὶ ὁ ἀποφασιστικώτερος καὶ ἐνεργητικώτερος τῶν πολεμιστῶν. Εἰς τὸ μέγαλης ἐπιστημονικῆς ἀξίας ἔργον τοῦ «*Ἡ νίκη κατὰ θάλασσαν*», τὸ ὁποῖον ἐξίδασκε πρό τιμος, ῥίπτει νέον φῶς ἐπὶ τῶν διασφόρων γάσιων τοῦ τρομεροῦ ναυτικοῦ ἀγῶνος.

«*Κατὰ τὸ διάστημα μιᾶς ἐκ τῶν κρισιμοπέρας περιόδων τοῦ Μ. Πολέμου, λέγει, τὰ ἐχθρικά ἐποβήγια ἰβένσιζον πλέον τοῦ ἐνός ἑκατομμυρίου τόννων κατὰ μῆνα. Μετ' ἀντίβη τὰ εὐρεθῶ πλείον τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ἐκκλήσεως τοῦ Ἁγίου Παύλου, ὅπου δοξολογία εἶχε ψαλῆ ἐπ' ἐκκαιρία τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐκ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατὰ τῆς Γερμανίας. Τὴν πλέον ἐνχόριστον ἐπέπαιον μοὶ ἐποίησεν ἡ εὐγενὴς καὶ δημοκρατικὴ σχεδὸν ἀπλότης τοῦ με-*

γίλον τούτου μονάρχου. Ὅπως ὁ Ζελλικό και τὰ ἄλλα μέλη τοῦ Ναυαρχείου, ὁ Βασιλεὺς μοι ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο τῆς γνώμης ὅτι ἔπρεπε τὰ τεθῆ φραγμὸς εἰς τὰ κατορθώματα τῶν γερμανικῶν ἐποβρυχίων, τὸ ταχύτερον, μὴ κάθε θναίαν, ἄλλως, οὐδέποτε οἱ Σύμμαχοι θὰ ἐίκοι.»

Ὁ ἀντιναύαρχος τότε ἀπέστειλεν εἰς Βασιγκάτωα τὸ ἐξῆς σοουδαϊότατον τηλεγράφημα «**Λάνομεν τὸν πόλεμον.**». Μαίνας ἡμέρας ἐτηλεγράφη ἐκ νέου «**Τὴν στιγμήν ταύτην οἱ Σύμμαχοι δὲν εἶναι πλέον κύριοι τῶν θαλασσῶν.**».

Εἰς τὴν κρίσιμον ὁμοῦ ἐκείνην στιγμήν ἡ ἀναγκαία βοήθεια ἐδόθη ἐκ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μὴ ἀποφασιστικότητι και ταχύτητα παραδειγματικῆν. Ὁ ἀγγλικὸς λαὸς ἔμαθε τότε μὴ καταφατῆ συγκίτησιν ὅτι πολυάριθμος στόλακος ἀμερικανικῶν τορπιλλοβόλων εἶχε προσορμισθῆ εἰς τὸ Κοϊνταίον. Ἡ συγκίτησις αὕτη θὰ ἦτο ζωηροτέρα ἀκόμη ἰάν καθίσταντο γνωσταὶ τῶν μερικῶν φρασίσι, ἀνταλλυγίσι μεταξὺ τοῦ ναύαρχου Μπέιλι, διοικοῦντος τὰς ναυτικὰς δυνάμεις ἐν τῇ λιμένι ἐκείνῃ και τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀμερικανικοῦ στόλακου. Ἡ πρώτη ἐρώτησις τοῦ ἀνωτέρου ἀγγλίου ναυτικοῦ ἦτο ἡ ἐξῆς: «**Πότε θὰ εἰσθε ἔτοιμοι διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐπιχειρήσεων;**» «**Εἴμεθα ἔτοιμοι ἤδη, ναύαρχε. Δυνάμεθα εἴ ἀρχίσωμεν ἀμέσως,**» ἦτο ἡ ἀπάντησις.

Εἰς τὸ «**Νταίιν Μέιλ**» ὁ κ. Β. Οὐίλσον κάμνει λεπτομερῆ και λίαν ἐνδιαφέρονσαν ἀνάγνωσιν τοῦ λαμπροῦ τούτου συγγράμματος.

«Ἡ ἀξίσις τῶν τορπιλλοβόλων, λέγεται κάποιον, ἔδωκεν εἰς τοὺς Σύμμαχοις τὴν σταθερὰν διαβεβαίωσιν ὅτι ὅλη ἡ ἰσχὺς και

ὅλη ἡ νύκτις ἐθνους ἀριθμοῦντος πλέον τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων ψυχῶν εἶχον προστεθῆ εἰς τὰς προσπάθειας τοῦ ἀγῶνος των.»

Ὁ ναύαρχος Σίμς περιγράφει μὲ παραδειγματικὴν σαφήνειαν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐξεμηδενίσθη ἡ ἐποβρυχίος ἐπίθεσις κατὰ μεγάλων μεταγωγικῶν. Ὅλοι σχεδὸν οἱ πλοίαρχοι τῶν ἐμπορικῶν πλοίων εἶχον ἐκφράσει τὴν γνώμην ὅτι ἡ μεταγωγικὴ αὕτη ναυτιλία ἐπὶ τὰς συνθήκας τῆς στιγμῆς ἦτο ἀπραγματοποίητος.

Και ἐν τούτοις ἐπιχειρήθη και ἐπιτέθη ἐπὶ πλήρους ἐπιτυγχίας. Ὅλον τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὰ γερμανικὰ ἐποβρυχία ἠταγκάσθησαν τὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὰ κτυπήματα τῶν τορπιλλικῶν και ἄλλων πλοίων τῆς καταδιώξεως προτοῦ κατορθώσωσι τὰ φθάσωσιν οἰονδήποτε ἐκ τῶν μεταγωγικῶν.

Εἰς τοὺς βρεττανικὸς και ἀμερικανικοὺς ναύτας ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν ἰδιαίτην ὁ χαρακτήρ τοῦ μυστηριώδους πεπρωμένου μὲ τὸ ὅποιον περιβάλλετο ὁ τρομερὸς ἐκείνος ἀγὼν εἰς τὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν. Ἦρκει τὰ τοποθετήση κατὲς τὸ σῆς εἰς τὸν δέκτην οἰονδήποτε ἀουρμάτου ἐποβρυχίου διὰ τὰ ἔχη τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐφύλασσεται ἐντὸς περιβάλλοντος ἐπιτάκτως θορυβώδους.

Διαταγαί, εἰδήσεις, ὁδηγίαι, προειδοποιήσεις προερχόμεναι παντοχόθεν διαιστανούντο. Οἱ ἀμερικανοὶ τηλεγραφεῖται διέκρινον ἄνευ δυσκολίας τὰς ἰδιαίτερας δονήσεις, τὸν χαρακτηριστικὸν σπινθῆρα τῶν γερμανικῶν μηχανημάτων. Ὅταν ἔβνθίζοντο, τὰ ἐδρόφονά των συγκλονίζόμενα ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους δονήσεις ἐδήλωνεν ὅτι τὸ ἰσοπερικὸν τῆς θαλάσσης, ὅπου, ὅπως συνήθως πιστεύεται, ἐπικρατεῖ ἡσυχία, συνεταράσσετο διαρκῶς ἀπὸ διαφόρους ἤχους.

Ἦτο εὐκόλιον εἴ ἀταγνορισθῆ διὰ τοῦ θορυβίου ἰδιαζούσης ἐπιψάσιως ἡ δίοδος ἐποβρυχίου μὲ ταχύτητα 15—20 μιλίων, ὡς

καὶ ἐκ τοῦ βόμβου, τοὺς παρήγετο ἐκ τῆς στροφῆς τοῦ ἑλικος τοῦ τορπιλλικοῦ.

Εἰς τὸ ὠραῖον σύγγραμμα τοῦ ἀντιναύαρχου Σίμης περιλαμβάνονται δραματικαὶ περιγραφαὶ καταδιώξεων καὶ ἀγώνων ἐπὶ τῆς θάλασσαν, διεγείρονσαι τὸ ζωηρότερον ἐνδιαφέρον. Δυσκοῦμεθα μὴ δευόμενοι, ἐλλείψει χρόνου, νὰ καταχωρήσωμεν μερικάς ἐξ αὐτῶν.

Εἰς τὸ φεστῶφάν

— Ἐλα ἰδὲ, παιδί. Δὲ βλέπεις τὴ μύγα αὐτὴ ποῦ ἔκανε μέσα πρὸς κρεατὶ;
— Καὶὰ νὰ πάθῃ. Μὴς ἐνοχλοῦσθε ἐπὶ τὸ πρῶτὸ ἢ καταραμένη!...

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Παύλου Νιρβάνου

Ο κ. Α. Ρουσσέλ, τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, νεοελληνιστῆς, τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἕως τώρα μερικὸς ἀξιολόγους κριτικὰς ἀναλύσεις συγχρόνων Ἑλληνικῶν ἔργων, μᾶς δίδει τὴν μίαν μελέτην τοῦ περὶ τοῦ Καραγκιοζή. Τῆς μελέτης αὐτῆς ἰδημοσιεύθη, εἰς φυλλάδιον, τὸ πρῶτον μέρος, πρόκειται δὲ νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν συνεχείᾳ καὶ τὸ δεύτερον καὶ τελευταῖον.

Ὁ κ. Ρουσσέλ ἔκαμε κατὰ περισσώτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐνασχοληθέντας ἕως τώρα Ἕλληνας καὶ ξένους—τελευταῖαι σχετικαὶ ἐργασίαι εἶναι, καθ' ὅσον ἐνθουμοῦμαι, μία μελέτη, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸν «Γαλιάνην Ἑρμῆν» καὶ μία διάλεξις τοῦ κ. Τσοκοπούλου—μὲ τὸ λαϊκὸν αὐτὸ θέατρον τῶν σκιῶν. Δὲν περιορίσθη δηλαδὴ νὰ μᾶς διηγηθῇ τὴν καταγωγὴν τοῦ καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑπῆρου τῶν Ἀθηναϊκῶν Καραγκιοζῶν, τὸν ἐμελέτησεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τοῦ ἐμφανίσαι, τὴν σκηνὴν τοῦ γνωστοῦ παρασκιοποιήτου Μόλλα ἐνὸς μαίτη, νὰ ποῦμε, εἰς τὸ εἶδος τοῦ, καὶ μᾶς ἐπαρουσίασεν ὅλην τὴν ἀνατομίαν τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ. Διὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ ὁ συγγραφεὺς ἀπεφάσισεν νὰ ζήσῃ ὁ ἴδιος τὴν ζωὴν τῶν παρασκηνίων, οὕτως εἶπεν, τοῦ ἰθνηκοῦ μας λαϊκοῦ θεάτρου. Ἐκεῖ εἶδα τὸν Μόλλα, ποιητὴν, ταῦτοχρόνως σκηνοθέτην, ἠθοποιὸν καὶ μηχανικὸν τοῦ θεάτρου τοῦ, συνθέτοντα τὸ ἔργον τοῦ, ἀναβιβάζοντα αὐτὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, κινουντα ὅλα τὰ νήματα, τὰ ἐμψυχουντα τοὺς ἡρώεις τοῦ καὶ χαρίζοντα εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἰδίαν τοῦ φω-

νήν, μίαν φωνήν ἀλληλοδιαδόχων πρωτεύουσων μεταμορφώσεων, τὸ δῶρον τοῦ λόγου. Καὶ μόνον μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ ἤμποροῦσε πράγματι νὰ μᾶς μνήσῃ εἰς τὰ χαριτωμένα μυστήρια τοῦ περιέργου αὐτοῦ θεάτρου, ὅπως τὸ κατώρθωσεν εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας τοῦ ἔργου του.

Ὁ εὐρὼν τὴν ἀνέλπιστον αὐτὴν δόξαν Ἀθηναῖος «καραγκιοζοπαίχτης» δὲν ὑλήρξεν, ἐννοεῖται, καθόλου φειδωλὸς εἰς παροχὴν πληροφοριῶν, σχετικῶν πρὸς τὴν τέχνην του, πρὸς τὸν κ. Ρουσοῦλ. Καὶ ἐκτὸς τῆς βιογραφίας του, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Γάλλος κριτικὸς ἔκαμε τὰς τιμὰς ἑνὸς βιβλίου, προσωρισμένον νὰ διαβασθῇ καὶ ἀπὸ ξένου, ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν καὶ ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν μυστικῶν τῆς τέχνης του. Ἐπὶ πλέον ἐδέχθη νὰ ὑπαγορεύσῃ εἰς αὐτὸν δύο σύντομα σκηνικά του ἔργα. Ταῦτα ὁ κ. Ρουσοῦλ προσφέρει πρὸς τοὺς ἀναγνώστας του, ὡς δείγμα ζωντανῶν τῆς караγκιοζικῆς τέχνης, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν πρωτότυπον, τὸ ὁποῖον θ' ἀκολουθήσῃ, εἰς τὸ δεύτερον τεῦχος, καὶ ἐρμηνευτικὸν γλωσσάριον τῶν δυσλήπτων Τουρκικῶν καὶ ἰδιοματικῶν λέξεων, καὶ εἰς μίαν πιστὴν καὶ πολὺ ἐπιμελημένην μετάφρασιν. Ἔτσι, μὲ τὴν ἱστορικὴν καὶ κριτικὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἔργου, μὲ τὸ διπλοῦν κείμενον τῶν ἔργων τοῦ «καραγκιοζοπαίχτη» Μόλλα, μὲ τὸ παρακολουθοῦν γλωσσάριον καὶ τὰς σχετικὰς σημειώσεις, ὁ ἀναγνώστης μνεῖται τελείως εἰς τὸ πρωτογενὲς αὐτὸ εἶδος τῆς θεατρικῆς τέχνης, τὸ ὁποῖον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, παραλαβὴν ἀπὸ τοῦ κατακτητῆς του καὶ προσαρμόσας αὐτὸ εἰς τὴν ἰδίαν του ζωὴν — ἀποτίσας δηλαδὴ καὶ ἐξενγενίσας αὐτὸ — διετήρησε καὶ διατηρεῖ ἀκόμη — ἔχει ἄδικον ἄρα γε; — ὡς τὸ γνησιώτερον ἔθνικόν του θέατρον.

Οἱ μὴ εὐτυχήσαντες νὰ παρακολουθήσουν ποτὲ μίαν παράστασιν τοῦ Καραγκιόζη, εἰς τὴν μάνδραν τῆς μακρυνῆς συνοικίας ἢ ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ δροσεροῦ προαστείου, δὲν γνωρίζω ποίαν ἰδέαν ἤμποροῦν νὰ λάβουν διὰ τὴν λαϊκὴν αὐτὴν θεατρικὴν

φιλολογίαν ἀπὸ τὰ δημοσιενόμενα καὶ μεταφραζόμενα ἔργα τοῦ Μόλλα. Ἡ γνώμη τῶν περισσοτέρων εἶνε ὅτι καὶ ἄλλοι συνάδελφοί του καὶ ὁ ἴδιος ἀκόμη, ἔχουν νὰ παρουσιάσουν πολὺ καλλίτερα καὶ πολὺ χαρακτηριστικώτερα ἀπ' αὐτά. Πρέπει ὅμως νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι ὁ «καραγκιοζοπαίχτης» δὲν γράφει συνήθως. Αὐτοσχεδιάζει καὶ ἐμπνέεται πολλάκις ἀπὸ τὴν στιγμὴν. Ἡ δὲ δοκιμασία τὴν ὑποίαν ὑπέστη ὁ Μόλλας, ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπαγορεύσῃ τὸ ἔργον του, ἐν ψυχρῷ, μὲ τὴν συγκίνησιν μάλιστα καὶ τὰς προσπαθείας μαθητοῦ, δίδοντος ἐξετάσεις ἐνώπιον ἑνὸς ξένου, ἀπίθη εἰς βάρος τῆς δροσερότητος καὶ τῆς χάριτος τοῦ ἔργου του. Ἐγὼ τουλάχιστον δὲν ἐντρέπομαι νὰ ὁμολογήσω, ὅτι κάποιον παλαιὸ βράδην ἀναγκάσθηκα νὰ διανυκτερεύσω εἰς τὸ Μαρούσι, ἕξ αἰτίας τοῦ Καραγκιόζη. Εἶχα τόσον ἀπορροφηθῆ ἀπὸ τὰ θέλητρα τῆς παραστάσεως, ὥστε — πράγμα ποῦ δὲν μοῦ συνέβη ποτὲ μὲ τὸ σοβαρὸν θέατρον — ἔχασα τὸν τελευταῖον σιδηρόδρομον, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω. Ὁ κ. Ρουσοῦλ ἤμπορεῖ νὰ καταλογίσῃ καὶ τὸν πτωχὸν αὐτὸν τίτλον εἰς τοὺς ἄλλους τίτλους τοῦ Καραγκιόζη, τοὺς ὁποίους ἀπαθανατίζει εἰς τὸ ὠραῖον του βιβλίον.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

— Τσιούτος ὁ ἀνθρώπιτος βίος·
τὴν ἑσπέραν κοιμᾶται τις ἔγχις καὶ
τὴν πρωΐαν ἐξυπνᾷ... νεκρός.

Ἡ Καλλιτεχνία

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΣΩΒΙΕΤ

Q διάσημος Ρώσος βαθύφωνος Σαλιαπίν ἀνεχώρησεν εἰς Ἀμερικήν. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐδέχθη ἓνα δημοσιογράφον φλεγόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ εἰς ποῖον σημεῖον εὐρίσκεται ἡ καλλιτεχνικὴ ζωὴ τῆς σημερινῆς Ρωσίας. Καὶ ὁ καλὸς Σαλιαπίν δὲν ἠρηγήθη νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν περιέργειαν ταύτην τοῦ δημοσιογράφου. Ὅσοι τευχὸν ἀναγνώσκοντες τὰς ἀνωτέρω γραμμὰς ἐδοκίμασαν τὴν αὐτὴν περιέργειαν, εὐρίσκουν ἐδῶ τὴν γνώμην τοῦ Σαλιαπίν ἐπὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ζωῆς τῆς πατρίδος του.

— Ἐ, λοιπόν, εἶπεν εἰς τὸν ἐπισκέπτην του ὁ μέγας καλλιτέχνης, δὲν θὰ μὲ πιστεύσετε. Ἡ καλλιτεχνικὴ ζωὴ, παρὰ τὴν ἀπαισίαν καταστροφὴν, τὴν ἄλλειψιν τοῦ ἄρτου, τὸ κρύο, κυρίως τὸ κρύο! — ἀποθνήσκουν ἀδιακόπως — διατήρησε τὴν ζωτικότητά της ἰδίως εἰς τὴν Πετρούπολιν. Ἡ Μόσχα, ἐποικισμένη περισσότερο εἰς τὰς πολιτικὰς ἐπιδράσεις ἔχει χίσει τὰ θεάτρα της. Χρησιμοποιῶνται ὡς ἀποθήκαι, ὡς αἴθουσαι συνεδριάσεων καὶ διὰ καθέ τι ἄλλο. Ἡ Πετρούπολις ὁμοίως ζῆ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἄποψιν.

Ἡ ὄπερα παίζει διαρκῶς. Τραγουδεῖ συχνότατα. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἐσκουζεβιτς, πρώην δραματικοῦ ἠθοποιοῦ, δίδονται τὰ κυριώτερα μουσικὰ ἔργα τοῦ Ρωσικοῦ «ρεπερτορίου»

καὶ κάποτε τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ: «Φόουστ», «Ματτερφλάν» κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημιουργοὺς τῶν ῥόλων, ἃς μὴ ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτοῦ. Πολλὰ ἔργα τὰ ὅποια πρὸ πολλοῦ καιροῦ δὲν ἐπαίχθησαν, ἐπανεκτήθησαν εἰς τὴν ὕπεραν τῆς Πετρούπολεως.

Καὶ ὁμοίως ἔχομεν τόσας ἄλλειψεις. Αἱ βαφαί, ἡ βαζελίνη διὰ τὴν ἀπότριψιν τῶν βαφῶν, εἶνε ἄγνωστα. Δὲν ἔχομεν ἀκόμη μίτη βερνίκια διὰ τὴν ἐπικόλλησιν τῶν ψευδῶν γενειάδων, κλπ. Μανθάνει ὁμοίως κανεὶς νὰ περιορίζεται καὶ νὰ χρησιμοποιῆ ἄλλα μέσα. Τὸ κοκτὸν δὲν σπανίζει, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν πληρῶνεται. Αἱ αἰθουσαι εἶνε πάντοτε ὑπερπλήρεις ἀτόμων περιέργων νὰ ἴδουν ὅτι δὲν ἴδουν ποτὲ πρῖν. Συνηθισμένοι εἰς τὴν βαρβαρότητα τῆς ὁμιλίας των, ἐκλήσσονται ὅταν ἀκούουν τὰς λεπτότητας τῶν ποιημάτων καὶ τῆς μουσικῆς.

Γενικῶς ὁμοίως οἱ ἐπισκέπται τοῦ θεάτρου τῆς Πετρούπολεως θὰ ἀπετέλουν καλοὺς θεατὰς, εἴαν δὲν εἶχον τὴν ἀπαισίαν συνήθειαν νὰ καπνίζον, νὰ πτόουν, νὰ ρίπτουν τὰ σιγαρέττα των ἐν πλήρει αἰθούσῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραστάσεως. Καὶ αἰσθάνοσθε τὴν ἐνόχλησιν τὴν ὅποιαν δοκιμᾷ εἰς καλλιτέχνης ὅταν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ τραγουδήσῃ πνιγμένος μέσα εἰς τοὺς καπνοὺς τῶν σιγαρέττων. Μὲ μίαν λέξιν ἔχομεν εἰς τὴν Πετρούπολιν τὸ καθαρῶς «λαϊκὸν» θέατρον καὶ ἀπασχολούμεθα εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ὄχλου.

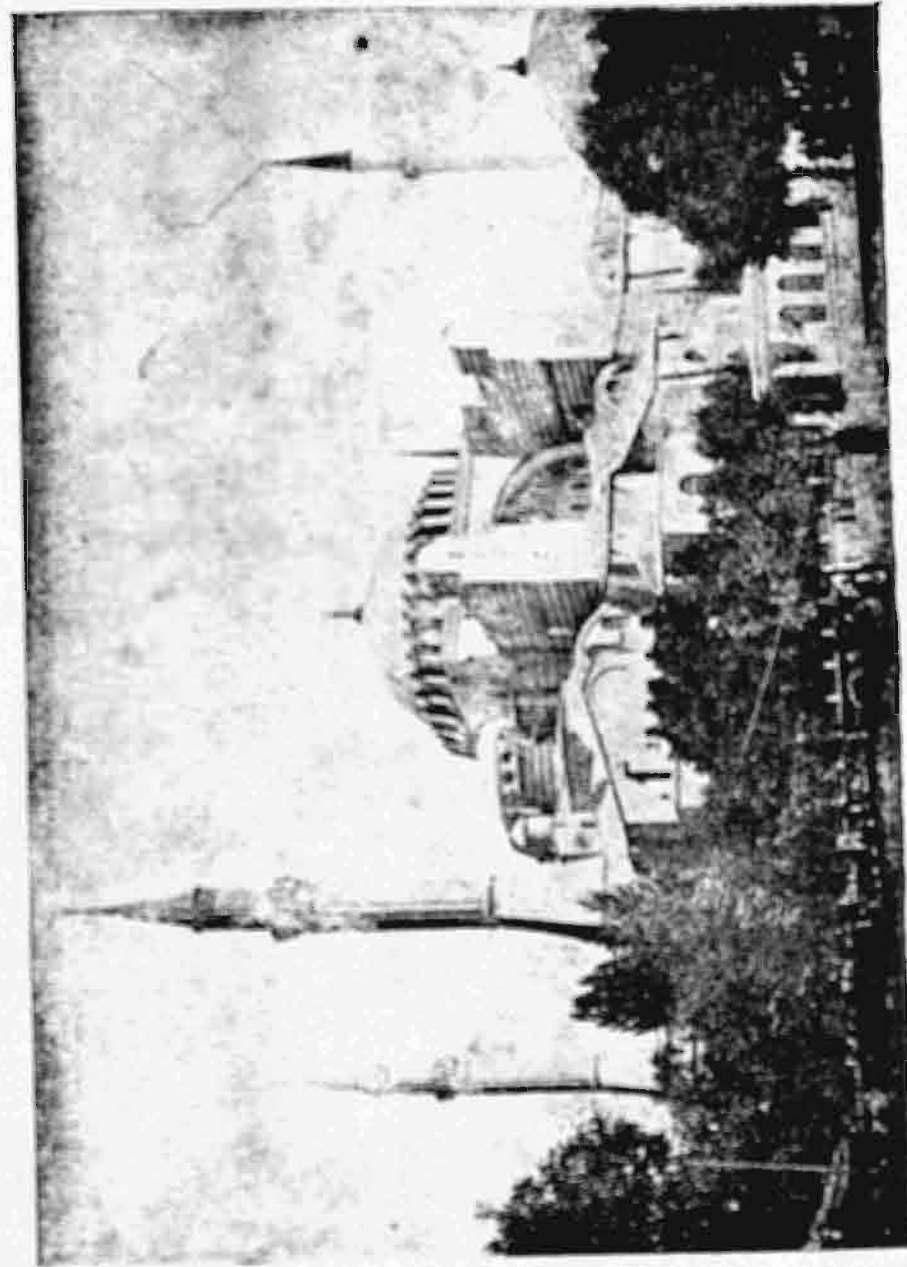

Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Η Ἁγία Σοφία ἦτο γνωστὴ εἰς τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους ὡς ἡ «Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ». Ἀνηγέρθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου κατὰ τὸ 326 μ. Χ. Ὁ Κωνσταντῖνος Β΄, υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου τὴν κατεδάφισε καὶ τὴν ἔκτισεν ἐκ νέου. Τὴν 15ην Φεβρουαρίου τοῦ 390, ὁ Πατριάρχης Εὐδόξιος ἐτέλεσεν ἐν αὐτῇ τὴν πρώτην λειτουργίαν. Κατὰ τὸ 404 μ. Χ. βασιλεύοντος τοῦ Ἀρκαδίου ἡ ἐκκλησία κατεστράφη πυρπολυθεῖσα κατὰ τὴν διάρκειαν ταραχῶν, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἡ ἐκκλησία ἐβλήθη σοβαρῶς ἐκ πυρκαϊᾶς καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν Θεοδοσίου τοῦ Β΄, ὅστις τὴν ἀνήγειρεν ἐκ νέου. Κατὰ τὸ 532 μ. Χ. ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ὁ καθεδρικός αὐτοῦ ναὸς κατεστράφη ἐξ ὀλοκλήρου διὰ τρίτην φοράν. Τὴν 23ην Φεβρουαρίου τὸ 532 μ. Χ. ἐτίθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὁ θεμελιὸς λίθος, εὐλογοῦντος τοῦ Πατριάρχου Ἐπιφανίου μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων.

Ὁ Οὐίλλιαμ τοῦ Μαλμεσβούρν, εἶπεν περὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὅτι εἶναι ἡ ὡραιότερα ἐκκλησία ὅλου τοῦ κόσμου.

Οἱ θρῦλοι ποῦ περιυγίζον γύρω εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν φανερόνουν τὴν κατάπληξιν ποῦ εἶχεν αισθανθῆ ὁ Βυζαντινὸς λαὸς ὅταν εἶδε περαιωθῆν τοιοῦτον ἔργον. Τὸ ἀπέδιδεν εἰς τὴν ἐκτίθασιν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων. Διηγεῖται ἡ λαϊκὴ παράδοσις ὅτι εἰς τὸν Ἰουστινιανὸν ἐνεφανίσθη ἓνας ἄγνωστος καὶ τὸν ἀντι-

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

βούλευσε νὰ μὴ φοβηθῆ τὴν δαπάνην. Εἶχεν ἀρχίσει τότε νὰ κτί-
 ζεται ὁ περίφημος θόλος. Ὁ αὐτοκράτωρ ἔβλεπεν ὅτι αἱ δαπάναι
 ὑπερβαίνουν τοὺς ὑπολογισμούς του, ἐνῶ ἐξ ἄλλου τὸ κράτος
 εἶχεν ἀνάγκην πόρων διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἄλλας του ἀνάγκας.
 Ὁ ἄγνωστος ἐνεφανίσθη εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ τοῦ ὑπεσχέθη
 νὰ εὕρῃ αὐτὸς τὰ χρήματα. Ἐζήτησε μόνον νὰ τὸν συνοδεύσῃ
 ἓνας ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ παλατιοῦ. Ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἔδωκε
 προσοχὴν. Ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ὁ ἄγνωστος πάλιν τοῦ παρουσιά-
 σθη καὶ ἐζήτησε μεταγωγικὰ γιὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν αὐτοκράτορα
 μεγάλη βίβλη χρυσοῦ. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀνακτόρων ἐτέθη τέλος
 πάντων εἰς τὴν διαθέσιν του. Ὁ μυστηριώδης ἄνθρωπος παρέ-
 λαβεν εἴκοσιν ἄλογα μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ αὐτοκράτορος, ὡδή-
 γησε τὴν συνοδείαν ἐξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν ἔφερεν
 εἰς παράδοξον παλιὰ κατώροιστον ἀπὸ χρυσάφι, τὸ ὁποῖον ὑψώ-
 νητο κατὰ σωροὺς μέσα εἰς τὰς αἰθούσας του. Βυθίζων ἐκεῖ τὸ
 φτυάρι του ὁ ἄγνωστος ἐφόρτωσε τὰ εἴκοσι ἄλογα μὲ χρυσάφι
 καὶ τὰ ἔστειλεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ἀφοῦ εἶπεν εἰς τοὺς αὐλικούς
 ὅτι εἶναι ἠναγκασμένος νὰ μείνῃ ὀλίγο πίσω γιὰ νὰ κλείσῃ τῆς
 πόρτες τοῦ σπιτιοῦ. Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ ἔλαβε τὸν θησαυρὸν
 ἔστειλεν ἀμέσως τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸν εὕρουν καὶ νὰ τὸν
 φέρουν. Ἐπῆγαν εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ἀντὶ ὅμως τοῦ παλατιοῦ καὶ
 τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶδαν παρὰ τὴν ἔρημον.

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐκφράζει ἡ παράδοσις τὴν δόξαν τοῦ
 αὐτοκράτορος, ὁ ὁποῖος μὲ ἀδάμαστον πίστιν ἔφερε τὸ ἔργον εἰς
 πέρας καὶ τοῦ τολμηροῦ ἀρχιτέκτονος ποῦ τὸ συνέλαβε καὶ τὸ
 ἐξετέλεσε. Ἀνθέμιος ὁ Τραῖλλης καὶ Ἰαίδωρος ὁ Μιλήτιος, οἱ δύο
 ἀρχιτέκτονες τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἀσιατικῆς καταγωγῆς καὶ οἱ
 δύο, ἄνθρωποι τόλμης καὶ ἐπιστήμης ἐξαιρετικῆς, ἀντίκρυσαν μὲ
 ἥρωϊσμόν τὸ πρόβλημα τοῦ θόλου καὶ κατώρθωσαν μετὰ μεγάλων
 μόχθων νὰ ὑψώσουν τέλος εἰς ὕψος πενήντα μέτρων ὑπὲρ
 τὴν γῆν τὸν περίφημον τροῦλλον, ἔργον τρομακτικὸν καὶ θαυμα-

στόν, κρεμάμενον μᾶλλον διὰ χρυσεῆς ἀλύσειος ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ὅπως τὸν χαρακτηρίζει ὁ Προκόπιος, παρὰ στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ κτιρίου. Συντελεῖτο οὕτω τὸ ἀποκορύφωμα τῶν οἰκοδομητικῶν ἔργων τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Διότι ἦτο ὁ κατ' ἐξοχὴν οἰκοδόμος αὐτοκράτωρ. Διὰ τῆς πρωτοβουλίας του ἢ πρωτεύουσα καὶ τὸ κράτος τοῦ Βυζαντίου ἐπροικίσθησαν μὲ μνημεῖα, ἐκκλησίας, μοναστήρια, ἀνάκτορα, τείχη, γέφυρας, ὑδραγωγεία, θέσμας καὶ νοσοκομεῖα. Τὰ ἑρείπια τῶν ἀπορριπταμένων καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ τότε Βυζαντινοῦ κράτους, μαρτυροῦν περὶ τῆς θαυμαστῆς τοῦ ἐνεργητικότητος καὶ διατηροῦν τὸ ὄνομά του. Σήμερον ἀκόμη εἰς τὸ Ἀλγέριον, εἰς τὴν Τύνιδα, εἰς τὸ Σινᾶ, εἰς τὰς ἐρήμους χώρας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Κωνσταντινίαν, εἰς τὴν Ραβένναν, διατηροῦνται αἱ ἀναμνήσεις τῆς μερῆς τῆς βασιλείας. Καὶ ἐπὶ ταύτης ὑψώθη τὸ μέγατον τῶν θρησκευτικῶν κτισμάτων τοῦ Βυζαντίου, τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὸν θεμελιώδη τύπον τοῦ βυζαντινοῦ ναοῦ. Ἀλλὰ πρέπει κανεὶς νὰ παραδεχθῆται τὴν πολλὴν τὸλμην τοῦ ἀνθρώπου τὸ θεῖον τὴν φθονεῖ. Το τὸλμημα τοῦ Ἀνθεμίου καὶ τοῦ Ἰσιδώρου, ὁ τροῦλλος τῆς Ἁγίας Σοφίας κατέπεσε τὴν 7 Μαΐου τοῦ ἔτους 568. Μεγάλῃ θλίψει διὰ τοῦτο ἐχύθη εἰς τὸ Βυζάντιον. Καὶ οἱ δύο ἀρχιτέκτονες τοῦ ναοῦ εἶχον ἐν τῷ μεταξὺ ἀποθάνει.

Ἐπεφορέσθη ἐν τούτοις ὁ ἀρχιτέκτων ἀνεψιὸς τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῶν, τοῦ Ἰσιδώρου, νὰ ἀνεγείρῃ τὸν τροῦλλον. Καὶ τὸ κατόρθωσεν διαρρυθμίσας ὀλίγον τὸ σχῆμα καὶ περιορίσας τὴν τὸλμην τοῦ ἀρχικοῦ ἔργου, οὕτως ὥστε ἡ πῖταις νὰ εἶνε μικροτέρα. Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 562 ἐγκαινιάσθη ὁ νέος τροῦλλος ἢ μᾶλλον ἔγιναν διὰ δευτέραν φοράν τὰ ἐγκαινία τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Εὐκόλον εἶνε νὰ ἐννοήσωμεν τὴν χαρὰν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅταν εἶδαν τὸν ναὸν καὶ πάλιν ἀνοψωμένον εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου. Βεβαίως οἱ προβλέψεις τοῦ Ἀνθεμίου καὶ

τοῦ Ἰσιδώρου δὲν ἐπληρώθησαν μέχρι τέλους. Ἠπατήθησαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν στερεότητα τοῦ θόλου. Ἀλλὰ ἡ δόξα τῶν δὲν ἐμειώθη.

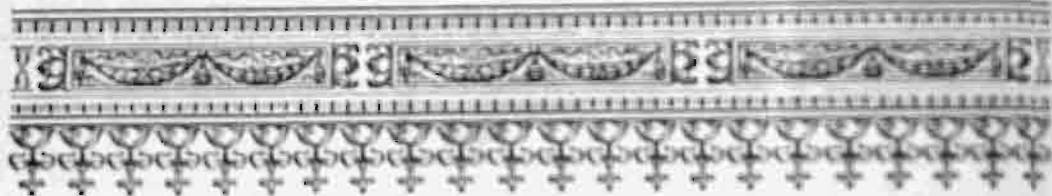
Διότι, ὅπως λέγει ξένος ἐπιστήμων κρίνων τὸ κτίριον, ἔργα τοιαύτης μεγαλοτόλμου συλλήψεως δὲν εἶνε δυνατόν ἀμέμπτως καὶ νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν πρώτην σιγμὴν. Ἡ Ἁγία Σοφία κατ' αὐτὸν εἶνε ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα δημιουργήματα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ κόσμου. Περισσότερον ἀπὸ ὅλην τὴν τὴν διακόσμησιν ἐκπλήττει ἡ ελαφρότης τὴν ὁποῖαν ἔδωσαν οἱ ἀρχιτέκτονες εἰς τὸν κολοσσαῖον ναόν.

Οὐδεμία ἄλλη ἐκκλησία εἰς οἰανδήποτε ἄλλην χώραν, οὐδὲν κτίριον εἰς οἰανδήποτε ἐποχὴν κατέλαβε περισσοτέραν θέσιν καὶ ἐξαρροσιάσθη μεγαλειότητα σημασίαν καὶ ἐξήσκησεν ἰσχυροτέραν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ζωὴν ἐνὸς ἔθνους. Ὑπὸ τὸν θόλον τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐγένοντο αἱ στέψεις τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων καὶ ἐτελοῦντο οἱ γάμοι τῶν καὶ ἱθαπιζοντο οἱ διάδοχοί των.

Τὸ ἀσθεσιόχρησμα τῶν λαμπρῶν μωσαϊκῶν ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἀφαιρᾷ ἓνα ἐκ τῶν κυριωτάτων στοιχημάτων του. Πρέπει ὁ ἐπισκέπτης τοῦ ναοῦ, μὲ μίαν εὐκόλον προσπάθειαν τῆς φαντασίας του νὰ ξαναφέρει τὸν βυζαντινὸν διάκοσμον, νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ἀσθεσιόχρησμα καὶ σκεπάζῃ τὴν λάμπην τῶν μωσαϊκῶν, νὰ ἀνάγῃ τὰς ἀναριθμήτους κανδήλας, ν' ἀναστήσῃ τὰς θαυμασίας πομπὰς, τὰς λειτουργίας, τὰς στέψεις, τὰς συνόδους, καὶ τότε θὰ ἐννοήσῃ τί ἦτο ἡ Ἁγία Σοφία μέχρι τῆς ἡμέρας, ὅπου εἰσῆλθεν ἐκεῖ ὁ κατακτητής.

Τὸν ἔσχατον καὶ ὀλοζώντανον θρόνον τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὁ ὁποῖος εἶνε εἰς τὰ χεῖλη ὄλων τῶν Ἑλλήνων, τὸν διετύπωσε Γάλλος ποιητὴς παγκοσμίου φήμης, ὁ Θεόφιλος Γκωτιέ, εἰς τὴν περιγραφὴν του τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀριστοτέλους Βαζαωρίτου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ - ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Με μιᾶς ἀνοίγει ὁ οὐρανός, τὰ σύνερα μεριάζουν,
Οἱ κόσμοι ἐμείνανε βωβή, παραλυτοί, κτυπάζουν,
Μιά φλόγ' ἀστράφτει... ἀκούονται ψαλμοὶ καὶ μελωδία,
Πετάει ἐν ἄστρο... σταματᾷ ἐμπρὸς εἰς τὴ Μαρία...

«Χαῖρε, τῆς λέγει, ἀειπαρθένε, εὐλογημένη χαῖρε!
Ὁ Κύριος μου εἶναι με σέ. Χαῖρε, Μαρία, χαῖρε!».

Ἐπέρασαν χρόνοι πολλοί. Μιά μέρα σὺν ἐκείνῃ,
Ἄστράφτει πάλι ὁ οὐρανός... σὴν ἔρμη τῆς τὴν κλίνῃ...

Λησμονημένη, ὀλόρφανη, χλωμή καὶ ἀπελπισμένη,
Μιά κόρη πάντα τήκεται στενάξει, ἀλυσσομένη,
Τὰ σίδηρα εἶναι ἀτάραχα, σκοτάδι ὀλόγυρά τῆς.
Τὰ καταφρόνια, ἢ δυστυχιά, σέπουν τὰ κόκκαλά τῆς.
Τρέμει με μιᾶς ἢ φυλακὴ καὶ διάπλατῃ ἢ θεορίδα,

Φέγγει καὶ ἀφίνει καὶ περνᾷ ἐν ἄστρο, μιᾶν ἀχτίδα,
Ὁ Ἄγγελος ἐταθήκει, διπλόνει τὰ φτερά του,
«Ξύπνα, ταραξου, μὴ φοβοῦ, χαῖρε Παρθένε, χαῖρε,
Ὁ Κύριος εἶναι με σέ. Ἐλλάς ἀνάστα, χαῖρε».

Οἱ τοῖχοι εἰθὺς σωρούζονται. Ἡ μαύρ' ἢ πεθαμμένη,
Νοιώθει τὰ πόδια φτερωτά. Στὴ μέση τῆς διμμένη,
Χτυπᾷ ἢ ἀπάθῃ ἢ φοβερῇ. Τὸ κάθε πάτημά τῆς.
Ἄνοίγει μνήμ' ἀχόρταγο. Πρωτᾷ γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς...
Κανείς δὲν ἀλοκρένεται... Βγαίνει, πετᾷ ἀτὰ ὄρη...
Λυόνουν τὰ χιόνια ὅθε διαβῆ, ὅθε περάσῃ ὁ Κόρη.

Ξυπνάτε, ἐσεῖς κοῦ κοιτήσθε, ξυπνάτε ὅσοι κοιμάσθε,
Τὸ θάνατο ὅσοι ἐγεύτητε, τώρα ζωὴ χορτάστε».

Οἱ χρόνοι φεύγουνε πετοῦν καὶ πάντα ἐκείνη ἢ μέρα,
Εἶναι γραμμένο ἐκεῖ ψηλά νὰ λάμπῃ στὸν αἰθέρα.
Μῶλα τὰ κάλλη τ' οὐρανοῦ. Στολίζεται ὅλη ἢ φύσι,
Με χύλια μύρια λούλουδα γιὰ νὰ τὴ χαιρετήσῃ,
Γιορτάστε τὴν, γιορτάστε τὴν! Καθεὶς ἄ; μεταλάβῃ,
Ἄπο τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ. Καὶ σεῖς καὶ σεῖς οἱ σκλάβοι,
Ὅσοι τὴ δάφνη στὴν καρδιά νὰ φέρετε φοβάσθε,
Ἄφωροσμένοι νάστε!..

Α. Ν. Καρυστινοῦ

ΑΛΛΟΚΟΤΟ ΜΕΙΔΙΑΜΑ

— Πατέρα, κρυώνω, σκέπασέ με, πατέρα, με την κόκκινη την κουβέρτα.

— Ὁ πατέρας σήκωσε τὸ βαρεμένο του κεφάλι ἀπὸ τὴ ζάλη τῆς συλλογῆς, ἀπὸ τὸ πέρατος τῶν μαύρων σκέπτων καὶ ἔστρεψε τὸ δακρυσμένο βλέμμα του πρὸς τὸ μέρος, ποῦ θὰ εὐρίσκειτο ἡ κόκκινη κουβέρτα.

Ἐκάρφωσε τὸ θολωμένο μάτι του εἰς ἓνα σημεῖον καὶ ἔπαιξε ἓνα λυγμό. Ἄλλὰ τὴν ἰδίαν στιγμή ζεπέταξε τὸ ροῦχό του καὶ τὸ ἀπλώσε ἐπάνω ἀπὸ ζημοκράμβυτο τοῦ παιδιοῦ του φροντίζοντας νὰ μὴ διῆ τὸ κορίτσι του, ὅτι τὸ σκέπασμα ἐκεῖνο δὲν εἶχε καμμιά σχέσι με τὴν κόκκινη κουβέρτα, με τὸ σκέπασμα, ποῦ ἐνθύμιζε ἐκείνη τὴν εὐτυχισμένη μέρα ποῦ τοῦ εἶπεν ἡ κόρη του.

— Πατέρα νὰ με φέρῃς ἓνα ζεστό σκέπασμα, ἐφέτο πολὺ κρυώνω.

Καὶ τὸ βραδύν ὁ πατέρας γελαστός ἀπλώσε ἐπάνω στὴν καριόλα τῆς ἀγαπημένης του κόρης μιὰ ὄραία κόκκινη κουβέρτα δόλομαλη. Ἀπὸ τότε ἡ κουβέρτα ἐκείνη ἦτο τὸ ἀγαπημένο σκέπασμα τῆς κόρης, ἦτο ὁ γυαφός της. Ὅταν ἔστρεψε πανέναν κρυολόγημα, ἔστρεψε στὴν κουβέρτα της, ἐτυλίχτετο ἐκεῖ μέσα καὶ ἔπειτα

ἦτο καλά, δόλομαλη. Τώρα; ἀλλοίμονον ἡ κουβέρτα δὲν ὑπάρχει πλέον, φεύγοντας ὅμως ἄφησε χρήματα διὰ νὰ διατηροῦν ὁ πατέρας καὶ ἡ κόρη του μιὰ δόλομαλη εἴδομα.

— Κρυώνεις; κόρη μου; εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ γέρος, προσπαθώντας νὰ κρύψῃ τὴν τρεμοῦλα, ποῦ ἔδινε στὴ φωνή του, τὸ κρύο ποῦ κάρφωνε τὰ γερωντοκί του μέλη.

— Ὅχι πατέρα μου, τώρα εἶμαι πολὺ ζεστή, τώρα διψῶ καὶ ἔχω ὄρεξι· ἔχουμε ἄλλο γάλα πατερῶνα; Ἄλλο γάλα...! ἄλλο γάλα...! αὐτὸ ἦτο τὸ πρόβλημα τοῦ γέροντος· τὸ γάλα ποῦ τελείωσε μαζὺ με τὴν τελευταία δεκάρα.

— Τώρα θὰ πάγω νὰ σὲ φέρω γάλα, παιδί μου, τὸ γάλα τελείωσε. Περίμενέ με λιγάκι. Καὶ ἐσηκώθη τρέμοντας ὁ γέρος, ὅπως σηκώνεται ὁ κατάδικος γιὰ νὰ μεταβῆ εἰς τὸ μέρος ποῦ θὰ ὑποστῇ τὴν ποινή του.

— Θεμάσαι, πατέρα, τὸ γάλα τῆς Γραζιέλας μας; αὐτὸ τὸ γάλα εἶδῶ νομίζεις πὼς εἶναι καίτι τι ἄλλο. Τί ὄραϊο ποῦ ἦτο τὸ γάλα τῆς Γραζιέλας μας!

— Θὰ κυττάξω νὰ σὲ φέρω καλὸ γάλα, παιδί μου, εἶπε με κάποια τόλμη ὁ γέρος καὶ ἔσφιξε μιὰ πύρινη ματιὰ στὴ βεργέτα, ποῦ στόλιζε τὸ ζηραμένο δάκτυλό του καὶ πλάγια πλάγια ἐπέρασε ἀπὸ τὴν πόρτα γιὰ νὰ μὴ διῆ ἡ κόρη του, ποῦ δὲν φοροῦσε τὸ φόρεμά του.

— Ἄλλὰ τὸ βλέμμα τῆς κόρης του ἐπλανᾶτο εἰς τὰ ὄραια ἐκεῖνα λιθαρία, ὅπου ἔστρεψε τὴν ζωγραφιστὴ ἀγγελάδα, τὴ Γραζιέλα της. Ὁ περσιτὸς φαίνεται τὴν ἐκρύβει διότι τὸ βλέμμα της ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἰθαμβώνοντο καὶ ἓνα ἀλλόκοτο μειδίαμα ἐστόλιζε τὰ κάτωχρα χεῖλη της.

Θεέ μου! Θεέ μου! Τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ μειδίαμα εἰς τὰ ἄσπρα χεῖλη μιᾶς κόρης, ἡ ὁποία κυλίνεται μεσ' εἰς τὸν περσιτὸ τῆς ἀφρώστιας, τὴν ὥρα ποῦ ὁ βορριάς σχίζει τὰ χάρτινα παράθυρα τῆς κίμαρας καὶ ὁ γέρος, τρέμοντας βγάζει ἀπ' τὸ δάκτυλό του, τὸ

δακτυλίδι εκείνης, πού τόν είχε συντροφεύσει σ' όλα τὰ ωραία χρόνια τῆς νεότητός της καί μέ τήν ὁποία μοιράσθηκε ὅλες τῆς πίκρες τῆς ζωῆς;... Ὡ! ὁ πυρετός τοῦ θανάτου ἀνοίγει ὄνειρεμένη ζωή στά καταδικασμένα γιά τόν ἄδη πλάσματά του.

Ἡ κόρη πλανᾶται στά ωραία ἡλιόλουστα λειβάδια μέ τή Γραζιέλα.

Ἡ μητέρα της τώρα, γελαστή γελαστή τῆς προσφέρει σ' ἕνα κρυσταλένιο ποτήρι, τὸ γάλα τῆς ωραίας ἀγελάδας καί ὁ πατέρας καταβαίνει ἀπὸ τὸ ὕψωμα τοῦ βουνοῦ φορτωμένος μέ τὰ ἐκλεκτώτερα ὄπωρικά, τὰ ὁποία εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ σπητιοῦ του.

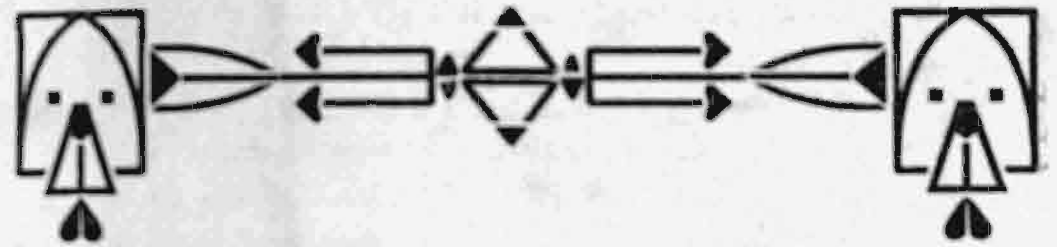
Καί μέσα σ' ἐκείνη τὴν οὐράνια χαρὰ, μέσα [σ' ἐκείνη τὴν οἰκογενειακὴ εὐτυχία, ἡ μητέρα πήρε στήν ἀγκαλιά της τὸ μονόκριβο παιδί της καί τὸ φίλησε μ' ἐκείνο τὸ θερμὸ φιλί πού δίνει μόνον τὸ στόμα τῆς μητέρας.

— Νυστάζεις παιδί μου;

— Θέλω νὰ κοιμηθῶ ἐδῶ στήν ἀγκαλιά σου μητέρα πῶς μέ ζωογόνησε τὸ γάλα τῆς Γραζιέλας, πῶς μέ ζέστανε ἡ ἀγκαλιά σου. Ἐκρύωνα μητέρα μου. Ὡ! τί ωραία πού θὰ κοιμηθῶ ἐδῶ! Ὑστερα θὰ φάγω ἀπὸ τὰ φρούτα πού θὰ φέρῃ ὁ πατέρας. Τί ωραία πού κοιμηθῶ ἐδῶ!

Καί πράγματι ἐκοιμήθη· ἐκοιμήθη τὸν αἰώνιον καί μυστηριώδη ὕπνον.

Καί ὁ κρνερός βορριά; ἐμούγκριζε τώρα πολὺ δυνατά, ὥς νὰ ἤθελε νὰ καταστρέψῃ ὅλα τὰ χαρτίνα παράθυρα τῆς κρέας κάμαρας καί ἕνα ψιλό χιόνι ἤρχισε νὰ σκορπιέται ἀπὸ τὸ τρυπημένο χαρτί ἐπάνω στὸ χαμοκράββατο ἀπαράλλακτα σὺν νᾶρρανε ἄσπρα ἄνθη ἐπάνω σὲ στολισμένο φέρετρο νεκροῦ.

ΜΠΟΥΓΑΔΑ

Ἡ μπουγάδα ἀρχίζει. Ἀκόμη ἕνα νερὸ καί τὰ ἄπλυτα εἶνε ἔτοιμα. Μέσα εἰς τὸ παραζένο ἀνακίτεμα, μία ξεβαμμένη ἀνδρική κάλτσα ἔχει σφιχταγκαλιάσῃ ἕνα λεπτὸ μπατιστένιο πουκαμισοῦ. Ὁ ἀφρός τῆς δαντέλλας ἀνατριχιάζει εἰς τὴν χυδαίαν ἐπαφήν. Ἐχει ζαρώσῃ ἀπὸ φόβον καί φαίνεται ὡσάν νὰ θέλῃ νὰ σπρώξῃ τὴν τρύπια κάλτσα καί νὰ τῆς πῆ μέ ἀγανάκτησιν: Σύρε πληθὸ πέρα καυμένη, τί εἶνε αὐτὰ! Ποιὸς σοῦ ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ μέ πλησιάσῃ; Πούφ! Πούφ!

Ἡ ξεβαμμένη κάλτσα ἀνοίγει διαίπλα τὴν ἀκαρίκωτην τρύπαν τῆς φτέρνας της καί γελᾷ σαρωδῶνια. Παρακάτω ἕνα χρωματιστὸν καλεσὸν ἔχει πιάσῃ ψιλὴ κουβέντα μέ ἕνα μεταξωτὸν μανδουλάκι. Τοῦ διηγείται πολλὰ, πολλὰ, χαμηλόφωνα πράγματα, πού, καθὼς φαίνεται, δὲν ἔμποροῦν νὰ ἀκουθοθῶν, διότι τὸ μεταξωτὸν μανδηλάκι ἔγινε ρόζ ἀπὸ συγκίνησιν ἢ ἀπὸ ἐντροπήν. Παραπλευρῶς κἀθεται σοβαρὰ μία νυχτικιά. Δὲν τολμᾷ νὰ κἀμῃ τόπον νὰ περάσῃ τὸ πόδι μιᾶς φουλαρένιας πιτζάμας ἀπὸ φόβον μήπως φανοῦν δυὸ κίτρινωπὲς βούλες πού καλύπτουν τὰ πισινά της. Ἀκόμη πληθὸ κάτω μιᾶ πετσέτα ἐπὸνζ σκουπίζει τὰ δάκρυα ἐνὸς ἀπαρηγόρητου κορσαῖ, ἀσφαλῶς γεροντοκόρης, τὸ ὁποῖον φαίνεται παρθένον ἀπὸ κάθε ὕποπτον ἐπαφήν. Ἐλεῖται ἕνα μεγάλο, τετράγωνο λινὸ σενδόνι ἔχει διπλώσῃ ἐπιμελῶς εἰς τὰς πτυχὰς του σωρείαν ἡμερησίων καί νυκτερινῶν μυστικῶν. Καί

ἀπὸ κάτω ἕνας σωρὸς ὀλόκληρος ἀσπρορρούχων ποῦ κλαίει τὴν τύχην του, σιγοσταλαζόντας χονδρὲς ὑποκύαντες σταγόνες ἐπάνω στὴ χονδροκοιμημένη λινίτσα. Εἰς τὸν πάτον εἶναι τὰ σποῖρα: ἢ λυγδωμένες πετσέτες τῆς κουζίνας, τὰ σφουγγαρόπανα καὶ ὅλα τὸ κατακάθισμα. Αὐτὰ οὔτε δμιλοῦν, οὔτε κλαίουσιν. Εἶναι βροχὰ κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ φορτίον ποῦ σκεπάζει τὴν κουρασμένην τῆς ράχιν. Νομίζεις μονίχα πῶς ἀφήνουν ἕναν παραπονετικὸν σιναγμὸν ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ πένθιμον τριζιμον τῆς κουζίνας. Ἀκόμη ἕνα νερὸ καὶ τὰ ἅλλα εἶναι ἔτοιμα. Ποιὸς ξέρει ὅμως τί θάβῃ ἀπὸ ἑκεῖ μέσα πιαστικώτερο; Τίποτε.

Σ.

* Ο ἰδρυτὴς καὶ ἐπὶ σιγῶν ἐτῶν ἑκδότης τοῦ ἀπαρμιλλῶν εἰς τὸ εἶδος τοῦ Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου, κ. Κ. Σκόκος, ἀναγκασθὲς δευτεχνῶς, ἔπειτα σιδηρῶν ἀπωλειῶν, ἃς ὑπέστη κατὰ τὸν πόλεμον, νὰ διακόψῃ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ, μὴ ἀπέστειλε τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον ἐπίγραμμά του πρὸς δημοσίευσιν:

Ἐπιτύμβιον

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

Κάλπτε, οἶον ξεκίνησε,
τὴν ρώτησαν:— Ποῦ ὑπάγεις;
— «Ν' αὐτοκτονήσω» ἀπήντησε
ἔτι... **Ἀνάκτορον τῆς Χάγης!**

★

Τώρα, εἰς τὴν Οὐάσιγκτων,
μετὰ πολλῶν παιάνων
τῆς κάμνου ἀνακομιδῆν
τῶν ἱερῶν λειψάνων!..

Κωνστ. Φ. Σκόκος

ΛΑΤΙΝΙΣΤΑΙ

Ο Γάλλος λέγει, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐθο-
ρηθήθη, ἐταράχθη, ἐσάστισεν: «Έχασε τὰ λατινικά του—
«il a perdu son latin». Ἐ, λοιπὸν! Ὁ κ. Ἑλλην, εἰς ὁ-
μοίαν περίπτωσιν, κάνει ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον. Τὰ ξαναθεμᾶται
ἀμέσως. Τὰ ξαναβρίσκει καὶ τὰ ἐπιστρατεύει.

Οὕτως, ὅσους ὁ αἰκμος πληθυσμὸς τῆς χώρας καλεῖται νὰ
φορέσῃ τὸ χιτὶ— καὶ αὐτὸ γίνεται καθε τρεῖς καὶ λίγο ἀπὸ δέκα
ἐτῶν—ἀνακαλύπτω ἀπείρους λατινιστὰς εἰς τὸν τόπον. Οἱ Γάλλοι
ἔχουν τοὺς ραδιγκοτάρ, τοὺς ἀμπυσκέ, διαφόρους ἄλλας συνομο-
ταξίας φυγοκινδύνων καὶ φυγοθανάτων. Ἡμεῖς ἔχομεν ὅλους αὐ-
τοὺς κ' ἐπὶ πλέον τοὺς ἐμβριθεῖς γνώστας τῆς γλώσσης τοῦ Κι-
κέρωνος.

Ἄλλὰ, διὰ νὰ συνεννοηθῶμεν, ἰδοὺ ἡ μικρὰ ἱστορία. Τὴν
ἀφηγεῖτο κύριος Ἑλληνογνώστης μετὰ τοὺς πρώτους βαλκανικοὺς
πολέμους.

Ὅταν ἡ μεραρχία μας ἐστάθμευεν ἀκόμη ἐπὶ τῶν συνόρων,
ἀναμένουσα τὸ σῆμα τῆς εἰσβολῆς, εἰς τὸν λόχον ἐθορύβει ἕνας
πανύψηλος ρωμαλέος, ἐπιβλητικὸς νέος, τοῦ ὁποίου ὁ ἐνθουσια-
σμὸς ἦτο ἀκούραστος. Ἀνέβαινεν εἰς τὰ πεζούλια τῶν γεφυρῶν,
σιὰ τραπεζάκια τῶν μικρῶν καπηλείων, εἰς τὸ πρῶτον βᾶθρον
ποῦ εὑρισκεν ἐμπρὸς του, διὰ νὰ ρητορεύσῃ, ν' ἀπαγγεῖλῃ πα-
τριωτικὰ ποιήματα, νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς τριακοσίους Λάκωνας τῶν

Θερμοπυλῶν, τὰ τρόπαια τοῦ Μαραθῶνος, τὸν Παλαιολόγον, τὸν Παπαφλέσσα εἰς τὸ Μανιάκι, τὸ Μεσολόγγι, ὅλας τὰς δάφνας τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. Οἱ ἄλλοι τὸν ἤκουαν, μὲ τὸ τσιγάρο στὸ στόμα, μὲ τὰ χέρια στὴν τσέπη, μὲ μιὰ λάμψη στὰ μάτια — λάμψη φλογὸς ἀτυπομότου ἢ δακρύου συγκρατουμένου ἀπὸ συστολὴν μεταξὺ τῶν βλεφάρων. Ἐπὶ τέλους ἐξεκινήσαμεν, ἐμπήκαμεν εἰς τὸ τούρκικον. Ἐνα πρῶτῃ αἱ πρῶται ὀπίδες τοῦ ἐχθροῦ ἐγέμισαν μὲ οὐρλιασμάτα τὸν ἀέρα. Αἱ φλόγες τῶν καὶ τὰ μικρὰ τῶν νέφη ἐχόρευαν ἐπὶ τὰς γραμμάς μας. Ὅλοι, φυσικὰ, — ὡς ἄνθρωποι ἀπειροὶ ἀκόμη τοῦ πολέμου — ἐχάσαμεν ὀλίγον τὰ λατινικά μας. Ἄλλ' ὁ τύπος περὶ τοῦ ὁ λόγος, ὁ πανύψηλος, ὁ ἐπιβλητικὸς, ὁ ρήτωρ, ὁ πατριώτης, τὰ ξαναβρῆκε ἀπ' ἐναντίας ἀμέσως.

— Τί ἐννοεῖτε; Διέκοψε κάποιος τὸν ἀφηγοῦμενον.

— Δὲν ἐννοῶ τίποτε ἄλλο παρ' αὐτὸ ἀκριβῶς ποῦ εἶ; λέγω: Ὑπὸ τὰ πρῶτα πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ ὁ ἄνθρωπος ἐνθυμήθηκε, ὅτι μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ εἶχε μάθει τὸ «τότε μὲ, μοῦ, μί, μίς, εἰ ντε-κλινάρε ντόμους βίς»! Ἦρχισε νὰ κλῆνῃ ἀπταιστώως τὸ «ντόμους», ὅπερ λατινιστὶ σημαίνει σπιτί, ὡς γνωστὸν, εἰς ὅλας τὰς πτώσεις. Σπιτί μου, σπιτάκι μου!... Ἐπειδὴ ὁμοίως αὐτὸ ἐπίσκετο πλέον πολὺ μακρὰ, ἐτρέπωσε κάπου πλησιέστερα. Λίγο ἀργότερα τὸν συνήντησα, μὲ τὴν λευκὴν ταινίαν καὶ τὸν κόκκινον σταυροῦδάκον τοῦ νοσοκόμου! «Βρὲ τί μεταμόρφωσις εἶνε αὕτη, παιδί μου; Τί κάνεις ἐδῶ;» Κοκκινίζων ἐλαφρῶς μοῦ ἀπήντησε: «Μ' ἐζήτησαν ἄρον, ἄρον. Τί νὰ κάμω; Ἐτοχα, βλέπετε, νὰ ξέρω λατινικά. Κι' αὐτὸ χρειάζεται γιὰ νὰ διαβάσῃ κανένας τῆς συνταγῆς». Ἡ ἀφέλις αὕτη ἐξήγησις, τῆς ὁποίας ἔδωκε, φαίνεται, καὶ εἰς ἄλλους, ἔγινε μετ' ὀλίγον ἢ μεγάλη διασκέδασις τοῦ λόγου. Τὸ φοβερὸν κόσκινον τῶν διαρκῶν προελάσεων, τῶν μαζῶν, τῶν κινδύνων, τῶν κόπων, πετοῦσε πίσω τὰ σκῦβαλα τῆς φάλαγγος — κόσκινον ἀμειλίχτου φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ἐπιλογῆς. Γιὰ

Ἡ ΠΑΡΑ Τῶ ΧΩΡΙῶ ΜΠΟΥΓΓΙΟΥΚ ΟΤΟΥΡΑΚ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΔΗΛΙΤΑΙΣΒΩΣ ΕΝ Τῶ 14 Π. ΣΥΝΜΑΤΙ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΙ ΣΥΡΜΟΙ

καθέναν ποῦ ἔφενγε κ' ἐχάνετο ἀπὸ τὰ μάτια μας, οἱ ἄνδρες ἔλε-
γαν μὲ γέλια :

— Ἄλλος ποῦ θυμήθηκε τὰ λατινικά του ! . . .

Γιὰ ἓναν λοχαγὸ, ποῦ σὲ μιὰ ὄρισμένη στιγμή εὐρέθηκε πολὺ
μακρύτερα παρ' ὅτι ἐπέτρεπε τὸ καθήκον, τὴ νύχτα ἓνας φαντά-
ρος, συνδουλιζὼν τὴ μεγάλη φωτιά, σὲ κάποιαν ἄκρη τοῦ καταυ-
λισμοῦ, ἔλεγε μ' ἓνα πονηρὸ χαμόγελο :

— Μὲ τέτοια λατινικά ποῦ ξέρει αὐτός, κύρ λοχία, δὲν ἔπρεπε
νὰ γίνῃ ἀξιωματικός. Ἐπρεπε νὰ γίνῃ φραγκόπαπας ! . . .

Ὅταν ἐγύρισα εἰς τὰς Ἀθήνας, μὲ ἀναρρωτικήν ἀδειαν, ἐ-
πληροφορήθην ἀμέσως τὴν καταπληκτικὴν διάδοσιν τῆς λατινι-
κῆς Εἶδα κόσμον καὶ κοσμίειν, ντυμένον χακὶ καὶ παρακολου-
θοῦντα τοὺς ἑλληνικοὺς θριάμβους ἀπὸ τὰς ἐρημερίδας. Ἐκτοτε,
δὲν τὸ κρύβω, ἐκήρυξα πόλεμον ἄγριον τοῦ γερουνδίου καὶ τοῦ
σουκίνου.

Ὁ κύριος διηγεῖτο τοιαῦτα περίπου. Καὶ νομιζῶ, ἀγαπητοί,
ὅτι ἔχομεν χρέος ὅλοι νὰ ἐνωθῶμεν ὑπὸ τὴν σημαίαν του ἐναντίον
τῶν λατινιστῶν. Τὰ ἑλληνικά εἶνε ἀρκετά. Ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ
δὲν χρειάζεται ἄλλη γλῶσσα — πολὺ δὲ ὀλιγώτερον μία νεκρά.

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

— Θίλλο ἓνα ζευγάρι
εκαρτεῖται τὰ ἄποια νὰ εἴ-
ναι τῆς μόδας καὶ ἀνα-
παυτικά.

Ὁ Ὑποδηματοπώ-
λης. — Λεπτοῦμαι ποιά,
νεκρία μου, ἀλλὰ τίποτο
πράγμα εἶναι ἀδύνατον.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ἄν σοῦ τῶμεγα, πατέρα,
Ὡὰ ἐδόμωνες ωογύ;
Χθὲς ωοιὸς ἦγδε ἴην ἐσαέρα
Νὰ καθήσῃ ἄσπην αὐγή;
Μὴ δομῶνης, ἄχ! πατέρα!
Ὁ Ἰβάν σοῦ μ' ἀγαπῶ,
Προσευχήθη τὴν ἐσαέρα
Κι' ἐκοιμήθη ἐδαπῶ.

***

Ἄν σοῦ τῶμεγα, πατέρα,
Ὡὰ ἐδόμωνες ωογύ;
Καὶ τί ἦγδε τὴν ἐσαέρα
Νὰ μοῦ δώσῃ ἄσπην αὐγή;
Ἄχ! συγχώρησε, πατέρα
Ἄχ! ἐντρέωμαι ωογύ
Μ' ἄς τὸ ἄω ωοιὰ ἴσια αέρα
Νὰ μοῦ δώσῃ ἓνα φιλί!...

***

Ἄν σοῦ ἰῶμεγα, πατέρα,
Ὡὰ ἐδόμωνες ωογύ;
Ἄν σοῦ ἔγῃ ἴσια αέρα
Τί μοῦ εἶπε ἄσπην αὐγή;
Ἐὰν ἀνδίσουν ἰὰ γοιγούδια,
Ἐὰν χρυσίσουν ἰὰ σαρτά,
Μὲ χαραῖς καὶ μὲ τραγούδια
Ἡ μικρὴ σὲ παραιτῶ.

Ἑθνωπικὲς ἱστορίαι

ΟΥ ΙΧΘΡΟΣ

—Ἄϊετι νὰ σὶ δῶ οὐρὲ λουχία, τί εἶδους ἀνίχνιφς θὰ κἀν'ς—
εἴπι οὐ λουχαγὸ; δείχτουνας προὺς τοῦ μέρους τοῦποῖουν ἰέριπι
νὰ ἱξτάσουμιν. Ἰσῆρα τοῦ ἀπούσπασμα, κὶ ἴν διαταγῇ παρατά-
ξιους ἰπρουχουρήσῃμι προὺς τοῦ ὑπουδειχθὲν μέρους τοῦποῖουν.
ἴνα δάσους μὶ δένδρα ἰωνουθίου κατασκιθῆς.

Οἱ ἄνδρες τοῦ ἀπουσπασματὸς μὶ θῆμα κανουνικὸν ἰέριχταν
διζιὰ κὶ ἀριστιγὰ ματιὲς ἀλλ' οὐδαμῶς ἰέβλιπον ἴχνους ἰχθυοῦ
ποῦς. Ὑστῆρα ἀπὸ κάμπουσις ὄρις εἶχαμι ἱξτάσι οὐόλου ἰκείνου
τοῦ μέρους, κὶ ἰπιδήτης ὄποις εἶπον κὶ προυηγουμένους φουράν
οὐ ἰχθρὸς οὐδαμῶς ἀνικαλίφθη, διέταξα οὐπισθουχώρησιν, διὰ τὰ
πυριταίρον. Ἰπιδήτης ὄρους ἴν τοῦ μιταξὺ ἰβρέθηκα σπὴν ἀνάγκ'
νὰ μείνου μόνους, ὄπιρ δηλαδῆς σφῦξι . . . τοῦποῖουν φυσιουλου-
γοῦν φινόμενον, ἀπιμάκρυνα τοῦ ἀπούσπασμα ἰγῶ δὲ ἰέμινα
κάτου ἀπὸ ἴνα δένδρου πρὸς ἰκτέλισιν τοῦ ἀναγκαίου δια-
θήματος.

Μουόλις ἰέκαμα τὴν προυπαρασκιθαστικὴν ἰργασίαν, τοῦ-
ποῖουν ἠτοιμοζόμ'να δηλαδῆς νὰ . . . ἰένιουσα ἰκ τὸν ὄπισθεν
κἴπι ψαγαλεύματα ἰντός τὸν θάμινουν.

—Ἄϊ, ἰφῶναξα. Στὸν τόπο οὐρὲ Γαζῆ!

— Οδόχι, κύρ λουχία, μοῦ κραίν' φουβισμένα μίνι φουή
Εἶμι οὐ δικαῖνέας οὐ Ξέραγκας.

— Κι τί φκιάν'ς οὐρέ αὐτόθι;

— Οδοῖτι φκιάν'ς τ' λόγου σ' κύρ λουχία.

— Κι λεπιτρέπιτι ρέ στοὺς κατοντέρους νά κάν' οδοῖτι κᾶν' οὐ
ἀνώτιρους;

— Φυσιουλογικὸν φρινούμινου, κύρ λουχία!

— Σκασμὸς ρέ! Δέν ξιέρεις οδοῖτι εἰς τοὺν στρατὸν οὐῖα
πᾶν' μι ἀρχιερατικὴν τάξιν;

— Μὰ αὐτοῦνη τὴν πιρίπτουσι δέν τὴν προυβλέπον οἱ κ
νουνισμοί, κύρ λουχία.

— Ἄπαγορεύιτι ἀύστηρῶς εἰς τοὺς ἀνδρας νά ἱγκαταλείπον
τὴ θέσι τουν ἰν κινῶ παρατάξιον. Ἴν ἀνάγκη ἱέπεισι οἰρὶ νά
σφιχθῆς, κι ἰν ἀνάγκη νά τὰ κᾶν'ς ἀπάνον σ'.

— Αὐτοῦνον τοῦ τιλιφταῖον ἱέγεινι, κύρ λουχία!

— Πῶς οὐρέ!

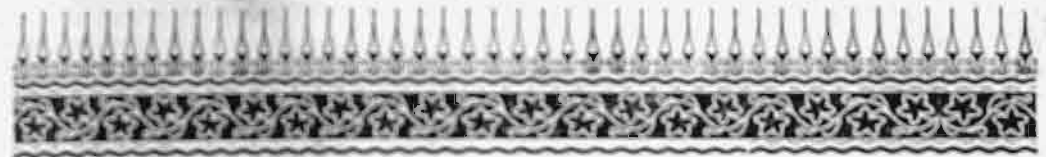
— Ὑστικα ἀπ' τὴ φουνή πού ἔβγαλις, κύρ λουχία, ἱρῶ
μαζα κι...

Οδοῖταν ἱγυρίσαμι στοὺν τόπον τοῦ καταυλισμοῦ, ἱέκαμα τὴν
ἀκόλουθον ἔκθισιν εἰς τοὺν λουχαγόν:

• Ἰξिताσαμιν ἱπισταμένους τοῦ ἔδαφους τοῦ ἔχθρῶν, κὶ
ἱπιδήτις οὐ ἱθρὸς οὐδαμῶς ἀνιράνη, προὺς περιφρόνησιν τοῦν...

ΜΗΤΣΟΥΣ ΠΙΡΠΙΝΙΑΣ

ΛΟΥΚΙΑΣ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝ

Ὁ διακεκριμένος δικηγόρος τῆς πόλεως μας

Κ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

τοῦ ἴσους τὰ λογογραφικὰ ἔργα εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὸ Πανελλήνιον,
μὲν ἀπὸ τὴν ἐκδοσὶν τῶν δημοτικῶν τῶν ἀκρίτων ποιημάτων του :

ΔΩΡΟΝ

(Κατὰ μίσηρον τοῦ Γαλλοῦ μετῆντος καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνόνητον γαλλικὸν ποιημάτων
δημοτικῶν πρὸ τοῦ 1838 εἰς τὸ περιοδικὸν «Μέναρια»).

Πρέπει νά σέ στείλω δῶρον
εἰς τὴν ἑορτήν σου, Φρόσιω.
Εἶμι πρόθυμος νά δώσω
ὅτι ἔχω χωρὶς ὄρον,
ἵνα νύμα σου γλυκί.

Ἄνθοδέση; δέν ἀρκεῖ
Θέλεις λίθους πολυτίμους;
Σέ λιθοβολοῦν δὰ τόσοι
καὶ μαζὴ σου ἔντροφῶσι
ὥρας ἔρωτος εὐθύμους.

Μὴ πολὺτίμα ζητήσης
ἐκ χρυσοῦ κι' ἀργύρου δῶρα,
θά τὰ εἶχες, ἴάν τῶρα,
ὅπως πρίν. μ' ἔδιδ' ἐπίσης
πίστωσιν ὁ τοκιστής.

Τὸ γνωρίζεις, ἐραστής
ὄλος ἔγινα δικός σου,
ἄφ' οὗ ἔγιναν, κυρά μου,
κι' ὄλα τὰ ὑπάρχοντά μου
λεία τῆς ἀβραῆς χειρός σου.

Κι' ὁμως ἔχω ἀκόμη καίτι
νά σέ δώσω και νά πάρης
ἄ; γενῆ κι' αὐτὴ ἢ χείρις
ὡς εἰλικρινῆς κ' ἐσχάτη
ἐκ καρδίας προσφορά.

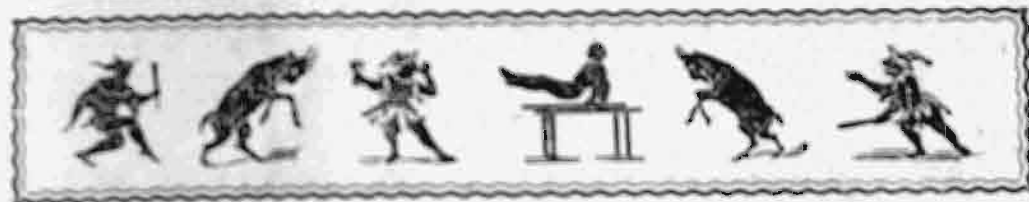

Θά σέ στείλω ... Τί χαρά
ποῦ αἰσθάνομαι ὁ τάλας
δῶρον ἔσοχον θά στείλω
και πρωτότυπον τὸ ὀφείλω
εἰς ἐμπνεύσεις μου μεγάλας.

Θά σέ στείλω ... Μὰ τὸ δῶρον
οὔτε κἂν διανοήθης.
Τὸ ἐσκέφθην ὁ εὐήθης
πράγματι ἀργὰ ὡς φόρον
τῆς πονούσης μου ψυχῆς.

Θά σέ στείλω ... Ἄτυχῆς
τὴν φορὰν αὐτὴν καθόλου
δέν θά ἦμαι. Θά σέ στείλω ...
Νά τὸ πῶ; Ναί, θά σέ στείλω
Φρόσω μου ... κατὰ διαβόλον.

ΠΟΙΚΙΛΑ

*Εἰς κάποιον χωρὶο ἐπιλείτω ἑμποροπανήγυρις, ἔν ἀπὸ τὰ ἐν-
διαφέροντα θέματα τῆς ὁποίας ἦτο και ἐν πρόχρηρον θηριοτρο-
φείον μὲ ζῶα πολλὰ και περίεργα.*

*Κάποιος ἀγρότης ἐκ τῶν περιχώρων, φέρων μαζὴ του τὴν
γυναῖκά του και ἕνα σωρὸν παιδιῶν, ἐπιηοίασε τὸν πανοραματιζῆν,
δοσις μὲ μεγάλας φωνὰς διέλάλει τὸ ἀξιοπεριεργον θέαμα τοῦ θη-
ριοτροφείου, και ἤρχισε νὰ τὸν βολιδοσκοπῆ διὰ μίαν εἴσοδον.*

— Ἄκουσε, νὰ σοῦ εἰπῶ, τοῦ εἶπε. Θέλω νὰ ἰδῶ τὰ ζῶα
διλά θά ἤθελά νὰ τὸ καταφέρω χωρὶς τὴν φαμελιά μου,, διότι δέν
μπορῶ νὰ πληρώσω διὰ τὴν γυναῖκά μου και γιὰ δεκαπέντε παιδιά.

*Ο πανοραματιζῆς ἔμεινε ἐννεὸς πρὸ τοῦ ἀκούσματος.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι δικὰ σου παιδιά;

— Τὰ δεκαπέντε δηλαδή εἶναι δικὰ μου.

— Γιὰ στάσον μὰ στιγμὴ λοιπόν, εἶπεν ὁ πανοραματιζῆς, μοῦ
φαίνεται ὅτι καί ἔμπορῶ νὰ κάμω γιὰ σένα. Θά βγάλω ἔξω τὰ
ζῶα νὰ ἰδοῦν ἰοῖτα και τὴν φαμελιά σου! . . .

***

*Ο Διογένης ἰθεάθη ποτὲ ἐπαιτῶν πρὸ τῶν ἀγαλμάτων.

— Τί ἔλαβες Διογένη; τὸν ἠρώτησε κάποιος διερχόμενος
ἐκείθεν, και ζητεῖς ἐλεημοσύνην ἀπὸ τὰ ἀγάλματα;

— Συναθίζω εἰς τὴν ἀρνησιν, ἀπήντησεν ὁ μέγας κυνικός.

***

Εἰς Μποῆμ ἐκάθητο εἰς τὸ καφενεῖον μελαγχολικῶς καὶ μα-
ζευμένος. Τὴν ὥραν ἐκείνην εἰσέρχεται ἓνας ἰατρὸς φίλος του,
ὅστις τὸν ἠρώτησε συμπαθῶς.

- Σὰν ἄρρωστος μοῦ φαίνεσαι.
- Ναί, δὲν εἶμαι καθόλου καλά.
- Ἐλα νὰ σοῦ κάμω καμμίαν ἔνεσιν.
- Τί ἔνεσιν;
- Δύο γραμμαρίων νέας σκευασίας ὑδροαργύρου.
- Ὁ Μποῆμ ἀναστεναῖζων.
- Δὲν μοῦ κάνεις καλύτερα μίαν ἔνεσιν δύο δραχμαρίων
ἀργύρου, μὲ ἄλλα λόγια δὲν μοῦ δανεῖζεις κανένα δίφραγκο.

***

Ο ΕΒΡΑΙΟΣ. *Εἰσερχόμενος εἰς τὰ βασιλῆα τῆς αὐτοῦ Σα-
τανικῆς Μεγαλειότητος.*

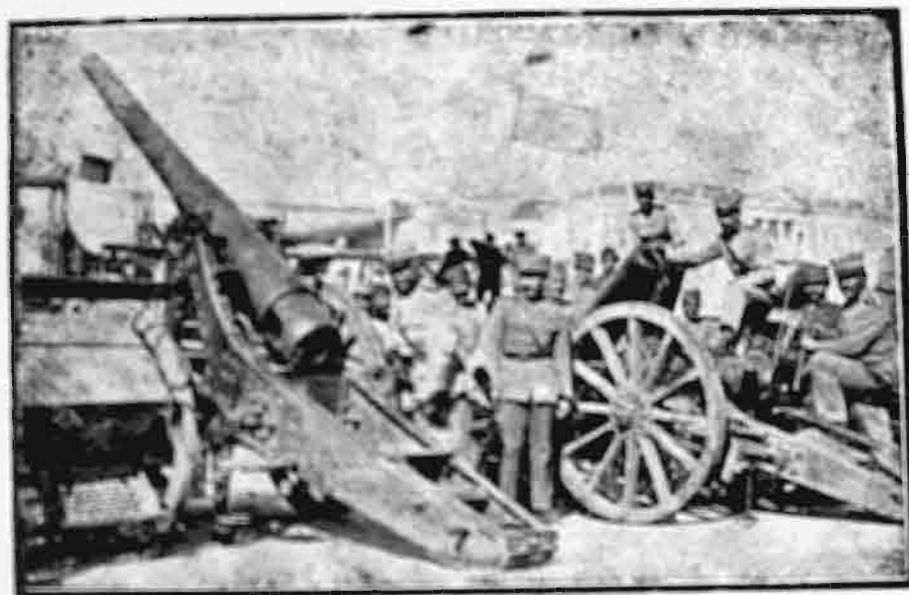
- Πῶ! Πῶ! παράδες ποῦ θὰ ζωδεύουν ἐδῶ γὰρ νὰ δια-
τηροῦν τόσο ζεστό τὸ μέρος! . . .

***

Τὸ χρῆμα εἶνε ἡ ρίζα τῶν κακῶν—δι' αὐτὸ ἴσως τόσοι ἄν-
θρωποι προσπαθοῦν νὰ ἐκκριζώσουν τὰ κακὰ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν.

***

Πᾶς τις εἶνε ὁ ἀρχιτέκτων τῆς ἰδίας του τέχνης—ἀλλὰ ὀλίγοι
κατορθώνουν νὰ φθάσουν πέραν τῶν σχεδίων καὶ τῶν ὑπολογι-
σμῶν δι' ἑλλειψιν οἰκοπέδου.

ΤΑ ΛΑΦΥΡΑ ΤΗΣ Μ. ΔΕΙΣΣ ΒΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΚΥΜΑΙΩΝ
ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΑΛΟΓΩΝ ΒΙΣ ΤΟ ΝΟΣ. ΚΤΗΝΩΝ

SISMANOGILIO

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΡΩΣΙΑΣ

(1914 - 1920)

(Σημείωσις αὐτόπλου μάστρου)

Ἡ ἔκρηξις τοῦ πολέμου καὶ αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Τσαρισμοῦ - Ἡ ἐπι-
στάσις ἐπὶ τῆς Κίριτσκι — Καλιτάζουσα ἑποτροπείαις — Ἐμφάνισις
τοῦ μολοτσκοβισμοῦ ἐν Πετροπόλει — Ἀπότομος ἐξάλλιωσις καὶ διάδοσις
αὐτοῦ ἐν Ρωσίᾳ — Ὁ ὄγκος διὰ τὴν ἐπικράτειον — Ἡ τραγικὴ πάλη —
Ἡ Ρωσία ἀπέραττον πεδίων ἐμφυλίων ἀποραγμῶν — Ὁ ὄγκος τῆς τρα-
γωδίας — Αἱ ψυχικαὶ συνέπειαι — Κοινωνικὴ ἀνατροπὴ ἀφάνισις —
Ἀποκρίσεις καὶ ἀπορίσεις — Ἐπιδημῖαι καὶ λιμός — Ἐκατόμβαι καὶ
ἰρτίνα.

Α΄.

Ὅταν τὴν 19ην Ἰουλίου τοῦ 1914 τὰ ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον
πασῶν τῶν Ρωσιῶν τοιχοκολλούμενα οὐκᾶζια τοῦ Τσαίρου
ἐκάλουν τὰ ἑκατομμύρια τῶν ὑπηκόων ὑπὸ τὰς σημαίας,
πανουργισμὸς κατέλαθε τὰ στρατολογούμενα πλήθη, τὰ ὅποια
ἀλλοιάζοντα ἐξεχύθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας, φιλοπό-
λεμα καὶ ἐξηγριωμένα. Εὐρισκόμην τότε ἐν Μόσχᾳ καὶ μοῦ ἔκα-
νεν ἐντύπωσιν ὁ ἐνθουσιασμὸς μὲ τὸν ὅποιον ὁ ρωσικὸς λαός, μὴ
φημιζόμενος διὰ τὸν πατριωτισμὸν του, ὑπεδέχετο τὴν ἔκρηξιν
τοῦ πολέμου. Κατάμεστοι διέσχίζον τὰ κέντρα αἱ τροχιδορμι-

καὶ ἄμαξαι, ἀπὸ τῶν ἐξωστῶν καὶ τῶν στεγῶν τῶν ὁποίων οἱ κρεμάμενοι ἐπίστρατοι προέβαινον εἰς ταραχώδεις ἐκδηλώσεις. Διαδηλώσεις ἐσχηματίσθησαν ἀμέσως, καὶ δημόσιοι ρήτορες ἀντιπήδησαν εἰς τὸ μέσον ὡς ἀπὸ μηχανῆς Θεοί. Γυναῖδας, ἄνδρες, παιδιά καὶ γέροντες, σείοντες σημαίας καὶ κρατοῦντες λάβαρα, ἐζητωκραύγαζον ὑπὲρ τοῦ πολέμου. Οἱ γκαρκαταβιοὶ (ἀστύφυλακες), ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος τοῦ κοσμάκη, ἰθεωρήθησαν ἐν μιᾷ στιγμῇ ὡς ἀνδράποδα. Τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν εἶδον ἄνθρωπον τοῦ λαοῦ νὰ ὑβρίζῃ ἀστυνομικόν, διότι οὗτος ἐτάλμησε νὰ τοῦ κάμῃ παρατήρησιν. Εἰς ἄνεμος νέας ζωῆς ἐπνευσεν ἀποτόμως καὶ ἐν περιβάλλον ἄγνωστον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἰδημιουργήθη αἰφνιδίως.

Καὶ βλέπων καὶ ἀκούων κανεὶς τὸν συναγενητὸν ἐκείνον τὸν τεράστιον θὰ ἐσχημάτιζεν ὠρισμένως τὴν ιδέαν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ρωσικοῦ πατριωτισμοῦ. Θ' ἀνεγνώριζεν ὅτι μὲ ἑθνουσιασμὸν ἀκράτητον ἐδέχθη ὁ πληθυσμὸς τὸν φόρον τοῦ αἵματος τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος τοῦ ἐπέβαλε. Θὰ ὠμολόγει τὴν ρωσικὴν ἰσχυρολήν καὶ θὰ προέβλεπε τὴν κατασύντριψιν τοῦ ἐχθροῦ. Θ' ἀπεκαλύπτειτο πρὸ τῶν ἐκδηλώσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἐν ταύτοις ὠμίλουν μὲ τόσην τραγικὴν εἰρωνείαν.

Διότι ἡ ψυχολογικὴ ἐκείνη στιγμή ἔλεγεν ὠρισμένως ποῖα καὶ εἰς τοὺς Ρώσους τοὺς ἰδίους καὶ εἰς τὸ ξένον κοινόν, τὸ ὁποῖον συνέβη ἐκεῖ νὰ παρίσταται. Ὅταν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰ κατόπιν διατρέξαντα, δὲν δύναται ἢ νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ πολεμικὸς ἐκείνος ἀναβρασμὸς ἠδύνατο μᾶλλον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ἐξωτερικεύσεως κάποιου μένους, τὸ ὁποῖον ἐκόχλαζε σιγηλῶς καὶ ὑποκώφως καὶ εὔρε μίαν ἀφορμὴν διὰ νὰ ἐκσπάσῃ, μένους στρεφομένου κατὰ τῶν ἰθυόντων καὶ τῶν κρατούντων, τῶν ζαπλούτων καὶ τῶν προνομιοῦχων, τῶν ὁποίων ὁ ρωσικὸς λαὸς ἐθεώρει ἐναντὸν θῦμα. Ἡ ἀπατηλὴ κατεύθυνσις τῶν ἐκδηλώσεων ἐκείνων ἦτο ὁ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμος.

Καὶ ἐπιδοκιμάζων αὐτὸν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ζητωκραυγάζων, ὁ Ρώσος, εἴτε ἀουναιοθήτως, εἴτε ὀπισθοβούλως, ἐκήρυσσε τὴν τρομακικωτέραν ἐπανάστασιν, ἢ ὁποία συνεκλόνησε ποτὲ Κράτος ἐκ τῶν πλανήτων μας. Ἡ 19ῃ Ἰουλίου δύναται ἀσφαλῶς νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ τρομερὸς τῆς πρόλογος. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς στρατολογίας καθιερωτοῦ ἢ ἀσίβεια καὶ ἡ παρεκτροπῆ. Ὁ ἐκτροχιασμὸς ἤρχιζεν. Τὸ τσαρικὸν καθεστῶς ἐχρησκόπει.

B.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1915, κατόπιν στρατιωτικῶν καταστροφῶν (καταλήψεως τῶν βορείων μερῶν τῆς Ρωσίας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν), ὁ ἀντίκτυπος τῶν ὁποίων ἤρχιζε νὰ γίνεται αἰσθητὸς εἰς τὸ ἑσωτερικόν, ἡ γενροπάθεια καὶ ἡ δυσφορία, αἰτινες ἐξεδηλώθησαν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐπιστρατεύσεως ὡς ἤδη περιέγραψα, ὑπὸ μορφήν ἑθνουσιασμοῦ ἐξάλλον, μὴ συμβιβαζομένου πρὸς τὴν ἄλλοθεν πατριωτισμοῦ, ἧτις ἐχαρμακτήρισε πάντοτε τοὺς Ρώσους, καὶ ἧτις εἶναι, ἐν μέρει, δικαιολογημένη, ὡς ἐκ τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ τούτου, τοῦ ἀχανοῦς τῆς χώρας, καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, εὐρον ἔδαφος πρόσφορον καὶ ἔλαβον διαστάσεις, προημνηνούσας τὴν θεομηνίαν, ἧτις ἐπῆρχετο.

Ἡ ἀποκάλυψις συννομωσιῶν καὶ στρατιωτικῶν προδοσιῶν, ὡς ἡ τοῦ συνταγματάρχου Μεσαγιέδωφ, ἀξιοματικοῦ τοῦ ἐπιτελείου, ἀπαγχονισθέντος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ στρατοδικείου, τὰ ὄργανα τῶν ἀνωτέρων ἀξιοματικῶν ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ αἱ τεράστια καταχρήσεις τῶν ἐπιμελητῶν, ὅλη ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ σαπρία τοῦ Τσαρικοῦ καθεστώτος, τοῦ ὁποίου ἡ εἰδεχθῆς γυμνότης ἀπεκαλύπτειτο ἤδη εἰς τὰ ὄμματα ὄλων, ἤρχισαν νὰ κλονίζωσι τοὺς σαθροὺς στύλους τοῦ Οἴκου τῶν Ρωμανῶφ κατ' ἀνησυχητικὸν τρόπον. Ἡ ψιθυριζομένη μετὰ τῶν Ρερμανῶν μυστικὴ συνεννόησις καὶ αἱ προσπάθειαι τῆς γερμανόφρονος μερίδος τῶν ἀ-

νωτέρων ρωσικῶν κύκλων, ἢ θρυληθεῖσα παράδοσις πόλεων καὶ στρατιῶν καὶ στρατιωτικῶν σχεδίων καὶ τεραστίων σιταποθημῶν οἰκοθελῶς, ἢ ἐκδηλωθεῖσα ἀδιαφορία τῶν ἀριστοκρατικῶν τάξεων πρὸς τὸν ἀγῶνα καὶ ἡ συμμετοχὴ των εἰς πολιτικά καὶ κοινωνικά σκάνδαλα καὶ αἴσχη, καταστάντα γνωστὰ πανδήμως εἰς λίαν ἀκαταλλήλους στιγμὰς, ἐξήλειψαν τὴν ὀλίγην πεποιθήσιν, ἣτις εἶχεν ἐναπομείνει εἰς τμήματά τινα τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τοὺς κυβερνήτας καὶ κατέρριψαν τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ὑπόληψιν πρὸς τοὺς ἀρχηγούς του. Ἐδόθη τότε ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἐπὶ πολὺ ἀναμείναντας τὴν στιγμὴν ἐκείνην φιλελευθέρων ἀρχῶν πολιτικούς νὰ δράσωσι κατὰ βούλησιν καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὰς περιστάσεις ἀναλόγως. Ἡ Δούμα συνεροχομένη εἰς θυελλώδεις συνεδριάς, διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ διαλυθῇ.

Ἡ κατάρρευσις τοῦ Τσαρισμοῦ μοιραίως ἐπὶ ἤρχετο. Τὸ καθεστῶς ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ὑπενόμενον ἐπὶ αἰῶνας ὄλα τὰ ξενικὰ στοιχεῖα, ἅτινα κατὰ μέγα μέρος ἀποτελοῦσι τοὺς πληθυσμούς της Ρωσίας δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ στηριχθῇ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν καὶ οἱ γνήσιοι Ρῶσοι ἐκηρύσσεται ἐναντίον του.

Οἱ ἐσωτερικοὶ ἐχθροὶ ἦσαν παρὰ πολλοὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ ζωὴ του. Οἱ Πολωνοί, οἱ Ἰσραηλίται, οἱ Λιθουανοί, οἱ Λάττωνες, οἱ Φινλανδοὶ εἰς τὰ Βόρεια μέρη μετὰ τῶν γερμανῶν ἀποικιστῶν ῥώσων ὑπηκόων, οἱ ἀρμένιοι, μουσουλμάνοι, τάρταροι, τσιτσέτσοι, γεωργιάνοι, ἀζαρμπαϊτζάνοι εἰς τὰ Νότια. Ἠγγίζεν ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως διὰ τὸ καθεστῶς τὸ ὁποῖον ἐτυράννησε ὑποδουλωθέντας λαοὺς καὶ ὑποταχθείσας φυλάς. Τὸ μῖσος τῶν Πολωνῶν διετηρήθη ἀναλλοίωτον ἀπὸ τοῦ διαμελισμοῦ τῆς χώρας των, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε πρωτοστατήσῃ ἡ Ρωσία. Αἱ διάφοροι ἀπεγορεύσεις τοῦ τσαρικοῦ καθεστώτος, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς πολιτικούς πληθυσμούς, ὑπελαύδιζον καὶ διήγειρον τὸν φανατισμὸν τῶν ὑποδουλωθέντων. Ἐτύχε νὰ παραστῶ εἰς πολωνικὰς οἰκογενειακὰς συγκεντρώσεις εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ρωσίας τόσον εἰς τὰ

λαϊκὰ στρώματα, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς τάξεις, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ παγκόσμιος πόλεμος δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐκκραγεῖ. Ἐθαύμασα τὸν τρόπον μετὸν ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι ἐσκέπτετο ὑποθαλπόντες τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναγεννήσεώς των: Εἰς γέροντων πολωνῶν μοῦ εἶπε κάποτε.

— Ποτὲ δὲν θὰ χάσω τὴν ἐλπίδα. Μήπως ἡ Ἑλλάς, ὕστερον ἀπὸ τόσα χρόνια δουλείας, δὲν ηὐτύχησε νὰ ἀναζήσῃ;

Οἱ Ἰσραηλίται, εἰστροφοὶ καὶ ἐπιτίδειοι κατώρθουν νὰ διαφεύγωσι πάντοτε τὴν καταστρατήγησιν μετὸ ὀλιγωτέρας ζημίας καὶ περισσώτερα ὠφελήματα.

Οἱ περιορισμοί, οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν φυλὴν των ὑπερβαίνουσι κάθε περιγραφὴν. Ἄρκει ν' ἀναφέρω ὅτι δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ κοθιδρύματα, ἐὰν δὲν ἀπηρνοῦντο τὴν θρησκείαν των. Δικαίωμα νὰ μεταβαίνωσι ἀπὸ μίαν πόλιν εἰς ἄλλην δὲν εἶχον. Δὲν ἠδύνατο νὰ προαχθῶσι κατ' οὐδένα λόγον εἰς τὸν στρατὸν οὔτε νὰ καθέξωσι θέσεις εἰς τὴν Διοίκησιν, παρ' ὅλην τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν ἐμπειρίαν των. Τὸ λεγόμενον, ὅτι γυναῖκες καλῶν οἰκογενειῶν ἠναγκάζοντο νὰ προμηθευθῶσι δελτία ταυτότητος ἱεροδούλων διὰ νὰ δύνανται νὰ ταξειδύσωσιν ἐλευθέρως καὶ νὰ παρακολουθῶσιν ἀνενοχλήτως τὰ πανεπιστημιακὰ μαθήματα εἰς τὰς μεγαλουπόλεις καὶ νὰ σπουδᾶσιν τὴν ὀδοντοϊατρικὴν ἢ ἄλλας ἐπιστήμας, δὲν εἶναι μῦθος, ἀλλὰ γεγονός. Οἱ Φινλανδοί, βόρειος ἀνεπτυγμένος λαὸς οὐδέποτε ἠνέχθησαν τὸν ρωσικὸν ζυγόν. Οὔτε οἱ Λάττωνες, οὔτε οἱ Λιθουανοί, οὔτε αἱ ἄλλαι βόρειαι ὑποδουλωθεῖσαι φυλαί. Ἀκόμη ὀλιγώτερον αἱ φυλαὶ τῶν Καυκασίων, παρ' ὅλας τὰς ἐλευθερίας τῶν ὁποίων ἀπῆλθον.

Οἱ γνήσιοι Ρῶσοι, οὐδέποτε εἶχον λόγον νὰ εἶναι ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν Τσαρικήν διοίκησιν. Ὁ Ρῶσος χωρικός ἐθεωρεῖτο κτήνος μᾶλλον ἢ ἄνθρωπος. Οἱ ἐργάται εἰργάζοντο ὡς δούλοι εἰς τὰς μεγαλουπόλεις, οἱ ἀγρόται ἐμαστιγόνοντο ἀπὸ τοὺς κυρίους των.

Αἱ χωρικαὶ γυναῖκες εἰργάζοντο εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀντὶ γαιοχρυστάτου ἡμερομισθίου εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ γαιοκτήμονες ἐν Ρωσίᾳ ἰθυσάριζον. Οἱ ἄνδρες ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς κτήνη. Κέρριοι τῆς ζωῆς καὶ τῆς τιμῆς τῶν ἦσαν οἱ ἀπένετοι τῶν. Οἱ κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι διαφοροτρόπως ἐξεταλλεύοντο τοὺς μικρογαιοκτήμονας. Εἰσέπραττον παρ' αὐτῶν παρανόμως φόρους καὶ τοὺς ἐπίεζον ποικιλοτρόπως.

Τοὺς ἐτρομοκράτουν καὶ τοὺς ἐβασάνιζον. Ὅλοι αἱ ἀνομία καὶ αἱ καταχρήσεις ἐγένοντο ἐν ὀνόματι τοῦ Τσαίρου. Οἱ κοζακικοὶ πληθυσμοί, ἐλαχίστην ἀποτελοῦντες μειονότητα ἐν τῷ συνόλω τοῦ ρωσικοῦ ἀναμίχτου ὄγκου ἀπῆλανον σχετικῆς εὐνοίας καὶ ὑποστηρίξεως. Στρατολογούμενοι εἰς τὴν ρωσικὴν αὐτοκρατορικὴν φρουρὰν καὶ ἀπαρτίζοντες τὰ εὐσταθέστερα στρατιωτικὰ σώματα εἶχον δικαιώματά τινα ἐπὶ τῆς γαιοκτημοσύνης. Οἱ κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ πλούσιοι γαιοκτήμονες, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι καὶ ἐν γένει οἱ ἀνεπτυγμένοι ἐξεπροσώπων τὰ 3 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ. Αὐτοὶ δὲν εἶχον λόγους νὰ παραπονεῖνται οὐτε νὰ εὐχωνται τὴν κατάρρευσιν τοῦ καθεστώτος. Τὰ 95 % ἐν Ρωσίᾳ ἦσαν τελείως ἀγράμματοι. Οἱ χωρικοὶ οὐτε νὰ γράψωσι, οὐτε ν' ἀναγινώσκωσι ἐγνώριζον, οὐτε πολλάκις καὶ ν' ἀριθμήσωσι. Τὸ τσαρικὸν καθεστῶς ὑπέβαλλε τὴν ἀμάθειαν. Οὐδεμίαν φροντίδα ἰδρύσεως σχολείων εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς κομποπόλεις ἐλαμβάνετο.

Ἐλεγκράτει ἡ γνώμη ὅτι ἀναπτυσσόμενος ὁ ρωσικὸς λαὸς θ' ἀνέτρεπε τὸν τσαρισμὸν. Οὐδεὶς σεβασμὸς ἐκ μέρους τῆς πολιτείας πρὸς τοὺς πολίτας. Οὐδεμίαν φροντίδα, οὐδεμίαν μέριμνα. Κακομεταχείρισις καὶ τρομοκρατία. Κατάργησις παντὸς ἀνθρωπίνου δικαιώματος. Οἱ ξένοι ὑπήκοοι, ἐξ ἐναντίου, ἐν Ρωσίᾳ ἐγκαταστημένοι, περιοδεύοντες καὶ ἐπισκεπτόμενοι τὴν χώραν, ἀπῆλανον ἐξαιρετικῶν δικαιωμάτων. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος, ἐπιμελῶς προετοιμασθεῖσα ἐν Πετροπόλει καὶ μέλλουσα νὰ ἐκτελεσθῇ τὴν 5ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1916, ἐματαιώθη.

Ἡ μυστικὴ ἀστυνομία τοῦ Τσαίρου (Σεσκνόη ὀντελένια), ἐγκαίρως λαβοῦσα γνώσιν, εἰδοποίησε τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς καταλλήλως. Κατέφθασαν τότε ἐσπευσμένως ἐκ τοῦ μετώπου εἰς τὴν πρωτεύουσαν κοζακικὰ τμήματα καὶ περιέζωσαν τὰ μεγαλειότερα ἐργοστάσια τῆς Πετροπόλεως ἐκ τῶν ὁποίων θὰ ἐξερηγνύετο τὸ κίνημα. Ἡ δευτέρα ἀπόπειρα, τὴν ὁποίαν οἱ ἐπαναστάται ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτελέσωσι τὴν 20ὴν Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐματαιώθη, διὰ τοὺς ἰδίους λόγους καὶ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων. Ἐπιστευθῆ τότε πρὸς στιγμὴν, ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα, τὸ τόσον καλῶς ὀργανωθὲν, εἶχε χρωκοπήσει. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι κατέκτα ὀσημέραι ἰσχυρὸς καὶ ἐκέρδιζε συμπαθείας. Ἀπεδείχθη ἀργότερον, ὅτι οἱ εἰς τὰ διάφορα μέτωπα ρωσικοὶ στρατοὶ ἦσαν μεμνημένοι τῆς τῆς κινήσεως. Ἰσραηλιτικὸν χρῆμα εἶχε δαπανηθῆ ἀφθόνως διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς προλαγάνδας. Τὴν 27ην Φεβρουαρίου τοῦ 1917 ἡ ἐπανάστασις ἐξεργάγη ἐν Πετροπόλει. Ἀποσπάσματα στρατοῦ, καταφθάνοντα ἐκ τοῦ μετώπου καὶ ὁμοιοὶ ἐργατῶν κατέλαβον τὰ κυβερνητικὰ κτίρια καὶ ἐξεδίωξαν τοὺς ὑπάλληλους ἐξ αὐτῶν. Μικρὰν σχετικῶς ἀντίστασιν προέταξαν οἱ ἀστυνομικοὶ, ἐξ ὧν ἐφρονεῦθησαν τινές. Οὕτω ὁ δευτέρος ἀστυνομικὸς σταθμὸς τῆς πρωτεύουσας κατελήφθη κατόπιν μάχης, ἥτις ἔλαβε χώραν μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῷ χωροφυλάκων καὶ ἀστυνομικῶν καὶ τμημάτων τῶν ἐπαναστατῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπυρπόλησαν ἐν τέλει τὸ κτίριον. Τὸ κίνημα ἀστραπιαίως ἐπιτετάθη. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν ὁ τηλεγραφοῦς μετεβίβαζεν εἰς ὅλας τὰς ρωσικὰς πόλεις τὸν σχηματισμὸν προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐν Πετροπόλει. Ὁ Τσαίρος ἐκηρύχθη ἐκπτώτος, ὡς καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Τὴν χωροφυλακὴν καὶ τὰ ἀστυνομικὰ τμήματα ἀντεκατέστησαν πανταχοῦ πολιτοφυλακαί. Τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν ἀπέτελλαν οἱ ἐκ τῶν κερίων ὀργανωτῶν τῆς ἐπανάστασεως Κέρενσκυ, Γούτσικωφ, Μηλιουκώφ, Καρασούλωφ, Ἐφρέμωφ, Ροζιάνκο, Αβώφ, Σηγκαριώφ, Καναβάλωφ, Τσιρνάφ. Οἱ κυβερνητι-

κοί υπάλληλοι επαύθησαν και εις τὰς θέσεις των διορίσθησαν ἄλλοι ὑπὸ τῶν νέων ἀρχῶν. Οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ οἱ χωροφυλάκες ὡς καὶ τὰ ὄργανα τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας τοῦ Τσαίρου ἔλαβον φύλλα πορείας διὰ τὸ μέτωπον. Ὅλοι αἱ προσπάθειαι τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐστράφησαν πρὸς τὸν κατὰ τῆς Γερμανίας ἀγῶνα. Ὁ Κέρενσκυ, γενόμενος ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἀπέπτυξε δραστηριότητα ὑπερβαίνουσαν καθὲ ἀνθρωπίνην δύναμιν. Ὁ ἴδιος εὐρισκόμενος εἰς τὸ μέτωπον καὶ περιερχόμενος τὰ χαρακτηριστικά καὶ τοὺς καταυλισμούς, ἐνεθάρρυνε τὸν στρατὸν, ὃ ὁποῖος εἶχε πραγματοποιήσει τὴν ἐπανάστασιν καὶ ὃ ὁποῖος εὐρίσκειτο ἤδη ἐν πλήρει ἀποσυνθέσει, τὸν στρατὸν ὅστις ὠδηγήθη εἰς τὰς μάχας ὄχι ἀπὸ πατριωτισμὸν καὶ ἐκ συναισθησεως τοῦ καθήκοντος ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου τοῦ τσαρικοῦ κρούτου. Ἡ ἐπιμελὴς προετοιμασθεῖσα μεγάλη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ γερμανικοῦ μετώπου ὀλίγας ἑβδομάδας μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἐπαναστάσεως κατέληξεν εἰς οὐδραν ἤτταν καὶ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν φθορὰν 100,000 ἀνδρῶν. Ὁ Κέρενσκυ ἀπεδοκιμάσθη καὶ ἔχασε τὴν δημοτικότητά του. Ἡ ἔνδεια ἤρχιζεν ἤδη νὰ μαστίξη τὰς πόλεις. Τὰ τρόφιμα ἠλαττοῦντο ὁλονέν. Ἡ ἀκρίβεια ἐπεινέμετο. Γενικὴ δυσφορία ἐδηλοῦτο. Πανταχόθεν ἐζητεῖτο ἡ κατάλασις τοῦ πολέμου.

— Ἡ Ρωσία εἶναι χαμένη, μοῦ εἶπε κάποιος Ἰσραηλίτης γνωστός μοι εἰς τὸ Ροστόβιον κατὰ τὴν 1ην Μαΐου τοῦ 1917, ἡμέραν, καθ' ἣν πανηγυρικῶς ἐωρτάσθη εἰς τὴν Ρωσίαν ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Τσαρικοῦ καθεστώτος. Οἱ Ρῶσοι εἶναι ἄνθρωποι τῶν ἄκρων. Ἐχουσι διαίφορον ἀντίληψιν τῆς ἐλευθερίας. Οἱ μοναρχαῖοι ἐξ ἄλλου, ὅσον ὀλίγοι καὶ ἂν εἶναι, ἀντιδρῶν καὶ θὰ πολεμήσουν. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχεν ἀφίχθῃ ἐκ Γερμανίας καὶ εἶχε ἐνθουσιωδῶς γίνεαι δεκτὸς εἰς τὴν Πετρούπολιν ὁ σοσιαλιστὴς Λενὶν μετὰ τοῦ Τρότσκυ καὶ ἄλλων ὁπαδῶν του. Ὁ Κέρενσκυ τὸν ὑπεδέχθη εἰς τὸν σταθμὸν. Ὁ Λενὶν ἐξεφώνησεν ἀμέσως λόγον. Ἡ ἔκδοσις, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅστις ἐπέκρωτο τοιαύτην

νὰ ἐξισκῆση ἐπιρροὴν ἐν Ρωσίᾳ, ἐξαπελύθη ἐπιτηδείως ὑπὸ τοῦ Λουδενδορφ καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν γερμανικῶν κύκλων μετὰ τὸν σκοπὸν ν' ἀνατρέψῃ τὴν προσωρινὴν ἐπαναστατικὴν κυβέρνησιν καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἀναρχίαν ἐν Ρωσίᾳ εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν δύναται κανεὶς νὰ δώσῃ περισσοτέραν πίστιν. Ἀνεχώρησά ἀπὸ τὸ Ροστόβιον διὰ Πετρούπολιν τὴν 7ην Μαΐου. Εἰς ὁμαλοὺς καιροὺς τὸ ταξίδιον αὐτὸ μέσον Μόσχας διήρκει τρεῖς ἡμέρας. (Ταχτεία ἀμαξοστοχία Μόσχα—Πετρούπολις 12 ὥραι. Κατῶρθωσα μετὰ δυσκολίας νὰ προμηθευθῶ εἰσιτήριοι δευτέρας θέσεως εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ Ροστόβιου. Ἐνῶ ἐκαθήμεν εἰς τὴν θέσιν μου ἐντὸς τοῦ βαγονίου μετ' ἄλλων συνταξιδιωτῶν ἀταμένων τὴν ἀναχώρησιν, στρατιῶται ὄρμησαν ἀπειλητικοὶ καὶ καὶ μᾶς διατόξαν νὰ κατέλωμεν τῆς ἀμαξῆς.

— Περῶστε εἰς τὴν τρίτην θέσιν, εἰς τὴν τέταρτην, ὅπου θέλετε. Ἐμπρὸς, ἀλέστα.

Συντρομφώθημεν.

Τὸ ταξίδιον δὲν περιγράφεται. Ἐξήντα ἄτομα μέσα εἰς βαγὸνι διατάμενον νὰ περιλάβῃ μόνον δεκαοκτώ. Δύο συγκρούσεις εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Χάρκοβ. Μία δολοφονία εἰς τὸ διπλανὸ βαγὸνι μετὰ Χάρκοβ καὶ Μόσχας. Σπαραξικάρδιον τὸ θέαμα τῶν ἐγκαταλειμμένων μερῶν τὰ ὁποῖα διερχόμεθα. Διαπληκτισμοὶ στρατιωτικῶν σωμάτων ἐν ἀποσυνθέσει εἰς τοὺς διαφόρους σταθμοὺς. Ἀρπαγαὶ τροφίμων. Ἐλλειψὶς ὕδατος καὶ φωτισμοῦ. Μετὰ 13 ἡμέρας ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Πετρούπολιν.

Ἡ πόλις, ἡ ὠραία καὶ εὐθευμὸς πόλις, μοῦ ἔκαμε διὰ πρώτην φορὰν ἀλγινὴν ἐντύπωσιν. Ποῦ ἡ κίνησις ἐκείνη καὶ ὁ πλοῦτος, ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ τῶν παρελθόντων χρόνων; Ποῦ τὰ φαιδρὰ πρόσωπα, τὰ πολυτελῆ ὄχηματα, ἡ γλιδὴ καὶ ἡ ἀμεριμνησία, ἡ ἀφθονία τῶν ἀγαθῶν, ἡ φιλοξενία τῶν κατοίκων, ἡ μοιρολατρία καὶ ἡ ρωσικὴ καλοκαγαθία;

Νευρικήτης, δυσφορία, καχυποψία, στρέβλωσις, κακοήθεια, ΐνδεια, πείνα. Τὰ περισσότερα καταστήματα κλειστά ἔλλείπει ἔμπορευμάτων. Πόλεμος εἰς τὰς ἀγορὰς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν τροφίμων. Ἐγκλήματα ἐν πλήρει ἡμέρᾳ καὶ ἐν μίση ὁδῷ. Στρατοκρατία. Τὰ αὐτοκίνητα τῶν ὑπουργῶν τῆς προσωρινῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως συνοδεύονται ὑπὸ διπλῆς σειρᾶς ἐφίππων πολιτοφυλάκων καὶ κοζάκων ἱππέων. Ὁ Κέρενσκυ οὐδαμοῦ φαίνεται. Ὁ Λενὶν ξεσπαθώνει. Καθίσταται τὸ εἶδωλον τοῦ λαοῦ, ὅστις καλεῖται εἰς δευτέραν ἐπανάστασιν πρὸς τελικὴν πραγμάτωσιν τῶν πόθων του. Ὁ ἀναρχικὸς Ρῶσος ὑπόσχεται εἰρήνην μονομερῆ μετὰ τῆς Γερμανίας, πλήρη κατάργησιν τῆς πλουτοκρατίας, δανομίην τῶν γαιῶν καὶ ἰσοπέδωσιν τελείαν. Κηρύσσει τὸ εὐαγγέλιον τῆς εὐημερίας.

Γ'.

Τὴν 3ην Ἰουλίου τοῦ 1917 ἔλαβον χώραν αἱ πρῶται τρεῖς καὶ ἐν Πετροπόλει. Ἡ προσωρινὴ ἐπαναστατικὴ κυβέρνησις ἀνετράπη, τὴν 25ην Ὀκτωβρίου ὁπότε ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐγκατάστασις τοῦ κομμουνισμοῦ ἐν Ρωσίᾳ. Ἡ ἀνατροπὴ ἐγένετο ἐπὶ τραγικωτάτας συνθήκας. Μέρος τῶν στρατευμάτων, πιστὸν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀντίστη ἐρρωμένως μέχρι τελευταίας στιγμῆς. Αἱ μεγαλύτεραι μάχαι ἔλαβον χώραν ἐντὸς τῶν ὁδῶν τῆς Μόσχας καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως, διαρκέσασαι ἐπὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας. Μυριόνεκροι μάχαι. Εἰς τὴν Πετρούπολιν ἐρρωμένως ἀντίστη τὸ περίφημον τὸ τάγμα τοῦ θανάτου, ἀποτελούμενον ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γυναικας, κοζάκας ἰδίως, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς ταγματάρχου Μπατοκαριόβα ἐγκατεστημένον ἐντὸς τῶν χειμερινῶν Ἀνοκτόρων τοῦ Τσαίρου. Τὰ κομμουνιστικὰ στρατεύματα ἐτοποθέτησαν τηλεβόλα καὶ μυδραλλιοβόλα ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ὁποίας

δεικνύουσι τὰ ἀνάκτορα, καὶ ἔβαλλον ἐκείθεν ἀκαταπαύστως. Αἱ γυναῖκες ἔποιοιζόμεναι εἰς 2000 ἔρριπτον χειροβομβίδας ἐκ τῶν παραθύρων καὶ ἐτυροβόλουν διὰ περιστρόφων καὶ ἄλλων ὀπλων κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πλείστοι ἐφρονεύθησαν. Τὰ Ἀνάκτορα κατελήφθησαν ἐπὶ τέλος, δι' ἐπιθέσεως, ἣτις ἐγένετο τὴν νύκτα. Ὀλίγαι γυναῖκες παρεδόθησαν. Αἱ πλείσται ἐφρονεύθησαν. Οἱ κομμουνισταὶ καταλαβόντες τὸ κτίριον ἤνοιξαν τὰ οἴναποθήκας ὅπου ἐφυλάσσοντο μεγάλαι ποσότητες καμπανίτου καὶ ἄλλων ἐκλεκτῶν ποτῶν καὶ ὀργίασαν κραιπαλοῦντες μέχρι πρῶτας. Λέγεται ὅτι ὀλόκληρα ρυάκια οἴνου καὶ βότικας ἐσηματίθησαν εἰς τὰς αὐλάκας τοῦ πάρκου, μεμιγμένα μὲ τὸ ἄφθονον αἶμα τὸ ὁποῖον ἐπότισε τὸ μέρος. Ὁ Κέρενσκυ κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ, ὡς καὶ ὁ Μηλισκοῦφφ καὶ τινες ἄλλοι. Ὁ Σηγκαριώφφ, ἐπιτηγὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ ὁ Καναβάλωφφ ἐφρονεύθησαν ὑπὸ ναντῶν ὑπὸ τραγικωτάτας συνθήκας ἐπὶ τῶν κλινῶν τῶν ἐντὸς νοσοκομείου ὅπου ἐνοσηλεύοντο. Ὁ Λβῶφφ καὶ ὁ Γουτσκῶφφ ἐντελείσθησαν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Πετροπάβλοσκ, ὅπου ἀργότερον ἐφρονεύθησαν. Ἡ τύχη τοῦ Τσαίρου καὶ πολλῶν μελῶν τοῦ Οἴκου τῶν Ρωμανῶφφ εἶναι γνωστή.

Εἰς τὴν Μόσχαν καὶ τὴν Πετρούπολιν συνεστήθησαν ἀμέσως συμβούλια ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν, χωρικῶν καὶ ναυτῶν. Τὰς ἐν Μπέστ-Λιτόβσκ διαπραγματεύσεις, διὰ τὴν μονομερῆ μετὰ τῆς Γερμανίας εἰρήνην ἀνέλαβεν ὁ Τρότσκυ μετὰ τοῦ Κάμενεφφ καὶ τοῦ Χαραμάνωφφ. Πληρεξούσιοι τῆς Γερμανίας ἦσαν ὁ Κιούμαν καὶ ὁ Χόφμαν. Ἐπιστεῖθη ὅτι οὕτως ἡ χώρα θὰ ἐσώζετο. Ἡ Ρωσία ὅμως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε περιέλθει εἰς οἰκτρὴν κατάστασιν. Ἐκατομμύρια τραυματιῶν καὶ ἀσθενῶν ἐνοσηλεύοντο εἰς τὰ νοσοκομεία. Οἱ ἀνάπηροι ἐπλήρουν τὰς ὁδοὺς. Ἡ ἔλλειψις τῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης καθίστατο ἡμέρα τῆ ἡμέρα αἰσθητοτέρα. Ἡ κερδοσκοπία ἐλυμαίνετο τὴν χώραν. Ὁ λαὸς ἐστέναζε ἀναπολῶν μὲ πικρίαν τὴν τσαρικήν ἐποχὴν. Ὁ κομμουνισμὸς δὲν

εἶχε ἐπικρατήσει ἀκόμη εἰς τὰ Νότια μέρη, εἰς τὸν Καύκασον καὶ τὴν Κριμαίαν, ὅπου εἶχον καταφύγει πολλοὶ πλουτοκράται καὶ στρατηγοὶ τοῦ τσαρικοῦ καθεστώτος καὶ ὅπου ἡ κατάστασις ἦτο κατὰ τι καλλίτερα ἀκόμη. Διργανώθη στρατὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἰθελοντικός* στρατός, διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν μερῶν ἐκείνων κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν κομμουνιστῶν. Ἐσχηματίσθη κυβέρνησις τῆς ὁποίας ἔδρα ἐξελέγη τὸ Ροστόβιον μεγάλη ἐπαρχιακὴ πόλις τῆς Δημοκρατίας τοῦ Δόν, ὅπως αὕτη ὀνομάσθη. Ἰδιαιτέραν ὁμοσπονδίαν ἀπετέλει τὸ Κουβάν, ὡς καὶ ὁ Καύκασος, ἡ Κριμαία καὶ ἡ Οὐκρανία. Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς περιοχὰς συνεστήθησαν κυβερνήσεις καὶ ἐλειτούργουν διοικήσεις. Οἱ κοζακικοὶ πληθυσμοὶ κατὰ τοὺς πρώτους καιροὺς ἐφάνησαν πιστοὶ εἰς τὸν κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἀγῶνα τῶν.

Ὁ ἀγὼν αὐτὸς ἔλαβε διαστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἔκαμαν τὸ πιστευθῆναι εἰς ὠρισμένην στιγμήν ὅτι ὁ μπολσεβικισμὸς διέτρεχε καταφανῆ κίνδυνον. Ἀπεδείχθη ὁμως ἀργότερον ὅτι τὸ κίνημα ἐκεῖνο καὶ αἱ ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι τῶν μετριοπαθῶν καὶ μοναρχικῶν πρὸς κατασύντριψιν τοῦ μπολσεβικισμοῦ εἰς οὐδὲν καταλήξασαι ἀποτέλεσμα, παρέτεινον μίαν κατάστασιν ἐκκενρότητος καὶ ἀγωνίας πέραν τῶν δύο ἐτῶν, προξενήσασαι τοῖς τρομερωτέροις ἐμφυλίοις σπαραγμοῖς, τοὺς ὁποίους ἀνθρωπίνη διάνοια ποτὲ ἐφαντάσθη. Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ μπολσεβικισμοῦ, ἐξ ἄλλου, καθ' ὅλην τὴν Ρωσίαν, δὲν ὑπῆρξε οὔτε βραχὺς οὔτε εὐκόλος. Οἱ μπολσεβικοὶ ἐπεβλήθησαν διὰ τοῦ πυρός καὶ σιδήρου. Τὰ μέτρα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέφευγον, καὶ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα μετήρχοντο, συνέτριβον πᾶσαν ἀντίστασιν. Ὁ ἰθελοντικὸς στρατὸς ἀνασυνταχθεὶς, ἐπανειλημμένως, ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐνδόξων στρατηγῶν, (οἷς ὁ Ἀλεξίεφφ, ὁ Κορνήλλεφφ, ὁ Λενινὸν καὶ ἄλλοι), ἐπετέλεσεν ὁμολογουμένως θαύματα εἰς πολλὰς καὶ δυσχερεστάτας περιστάσεις.

Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν δὲν ὑστέρησε καὶ ἡ Ἑλλάς. Εἶναι γνω-

στὴ ἡ ἐστρατιὰ τῆς Οὐκρανίας. Οὐδεμία ὁμως προσπάθεια, οὔτε ἐκ τοῦ ἰσωτερικοῦ, οὔτε ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ προσεχομένη, ἦτο δυνατόν νὰ σώσῃ τὴν κατάστασιν. Τὸ ρεῦμα ἦτο τόσο ἐσχυρὸν ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν ἢ νὰ παρασύρῃ τὸ πᾶν. Ἡ ἀντίδρασις εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἰθελοντικοῦ στρατοῦ κατεχομένας περιοχὰς ἦτο μεγάλη. Μοῦ ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν ὁ φανατισμὸς τοῦ λαοῦ καὶ ἡ προσήλωσις του εἰς τὴν μπολσεβικικὴν πίστιν. Πλειστάκις στάσεις ἐγένοντο εἰς τὸ Ροστόβιον, τὸ Χάρκοβ, τὸ Κίεβον καὶ ἄλλας πόλεις. Οἱ ἐγχώριοι μπολσεβικοὶ ἐστασίαζον, κατελάμβανον κυβερνητικὰ κτίρια ἀλλὰ ταχέως ἰξετοπίζοντο ἐφ' ὅσον ἀκόμη ἡ ἰσχύς καὶ ὁ ὄγκος τοῦ ἰθελοντικοῦ στρατοῦ ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῶσιν. Ἡ προπαγάνδα ὁμως εἰργάζετο δραστηρίως. Οἱ μπολσεβικικοὶ πράκτορες ἐκίνησαν πάντα λίθον κατὰ τὸ 1918 διὰ νὰ προσηλυτίσωσι τὰ κοζακικὰ στρατεύματα τῆς περιοχῆς τοῦ Δόν καὶ τοῦ Κουβάν. Αἱ προσπάθειαι τῶν δὲν ἀπέτυχον. Οἱ Κοζάκοι, τελευταῖοι, ἤρχισαν ἀλλαξοπιστοῦντες. Τὸ Ροστόβιον καταλήφθη δις ἢ τρίς ὑπὸ τῶν μπολσεβικικῶν στρατευμάτων καὶ ἐπανεκτήθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ ἰθελοντικοῦ στρατοῦ.

Δεκάκις καὶ πλέον ἡ Οὐκρανία κατὰ τὸ διάστημα τῆς διετίας αὐτῆς τραγοῦς πάλιν περιήλθεν εἰς χεῖρας τοῦ μπολσεβικικοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ἰθελοντικοῦ τοιοῦτου ἐναλλάξ. Αἱ μάχαι τῆς Ὀδησοῦ διεκρίθησαν διὰ τὴν ἀγριότητα καὶ τὴν διάρκειάν των, διὰ τὴν φθορὰν τὴν ὁποῖαν ἐπροξένησαν ἐκατέρωθεν. Εἶναι γνωστὴ ἡ δράσις τῶν συμμοριῶν τοῦ Πετλιούρα καὶ τοῦ Μαχνό. Τὸ τσαρικὸν ὁμως πνεῦμα ἐφραίνετο ἐπανερχόμενον εἰς τὴν διοίκησιν τῶν νοτίων μερῶν τῆς Ρωσίας.

Οἱ διωγμοὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἤρχισαν ἐπαναλαμβανόμενοι ἔτι μὲ τὴν αὐτὴν ἐντασιν, ἀλλὰ μὲ τὰ ἴδια μέσα. Αὐτὸ συνετέλεσε πολὺ εἰς τὸ ναυάγιον τῶν ὀργανώσεων ἐκείνων, αἵτινες εἶχον ἀναλάβει τὸν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ πόλεμον. Ὁ λαὸς δὲν ἠνείχετο πλέον πιέσεις καὶ περιορισμούς. Ἡ ἐλευθερία δὲν

ἦτο μακράν, εἰς τὴν Μόσχαν, εἰς τὴν Πετρούπολιν μὲ τὴν ὁποίαν ὁμῶς αἱ συγκοινωνίαι ἦσαν διακεκομμέναι λόγῳ τοῦ πολέμου. Ἡ πλάστιγξ ἔκλινε διαρκῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ κομμουνισμοῦ. Τοῦτο ἀντιληφθέντες καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρατιῶται, ἀπέλειπσαν τὸ ἠθικόν των κατέπεδόθησαν εἰς κερδοσκοπικὰς καὶ ληστρικὰς ἀσχολίας, τόσον εἰς τὸ μέτωπον ὅσον καὶ ἐντὸς τῶν πόλεων. Αὐτὸ ἐπεδείνωσε τὴν κατάστασιν. Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1918 ὁ ἐθελοντικὸς στρατὸς, διαρκῶς ὑποχωρῶν, ἐγκατέλειπε τὸ Ροστόβιον, τὸ ὁποῖον κατελήφθη ὑπὸ τῶν μπολσεβίκων. Ἦτο ἡ πρώτη καὶ μόνη φορὰ, καθ' ἣν εὐρέθην εἰς πόλιν καταλαμβανομένην ὑπὸ τῶν μπολσεβίκων. Ὁ βομβαρδισμὸς διήρκεισεν ὀλίγηρον ἑβδομάδα, καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως διέμενον εἰς τὰ ὑπόγεια καὶ τὰς ἀποθήκας τῶν οἰκῶν. Ἡ ἐξασθένεισ των κατὰ τὴν ἕκτην ἡμέραν μᾶς ἔδωκε νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ὁ ἰθελοντικὸς στρατὸς ἐξεκένου τὴν πόλιν. Τὴν ἐπομένην διαδόθη, ὅτι οἱ μπολσεβίκοι εἶχον εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν. Ἐξῆλθομεν ὅλοι εἰς τὴν ὁδόν. Τὰ κομμουνιστικὰ στρατεύματα παρήλαντον διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν θριαμβεντικῶς. Ἐμπρὸς τὰ τάγματα τῶν ἀνορχικῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο καὶ ἐφιπποὶ γυναῖκες στρατιῶται. Ἄτακτα στίφη ἠκολούθουν πυροβολοῦντα εἰς τὸν ἀέρα καὶ ζητωκραυγάζοντα. Τὸ μηχανικόν, τὸ πυροβολικόν, ἡ ἐπιμηλιτεία, ὅλα τὰ τμήματα, παρήλασαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ διάφορα κτίρια. Ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἀρχῶν ἤρχισαν αἱ κατ' οἶκον ἐρευναι καὶ αἱ συλλήψεις. Χιλιάδες φοιτητῶν, ἀξιωματικῶν, μαθητῶν τῶν διαφόρων σχολῶν, εἰσκό-
 ἀστῶν, διαφόρων ἀντιεπαναστατικῶν ἐτυφεκίσθησαν μέχρις ἐσπέρας. Πολλὰ ἐκ τῶν πτωμάτων ἐγκατελείποντο εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἐρχόμενοι οἱ οἰκεῖοι, συγγενεῖς καὶ φίλοι τὰ παρελάμβανον πρὸς ταφήν. Ὁμιλοὶ ἀξιωματικῶν, οἵτινες δὲν ἐπρόφθασαν νὰ φύγουν μὲ τὸν ὄγκον τοῦ ὑποχωρήσαντος ἰθελοντικοῦ στρατοῦ, εἶχον ἐγκλεισθῆ εἰς κτίρια, τὰ ὁποῖα περιεζώθησαν ὑπὸ τῶν κομ-

μουνιστῶν ἀπ' ἐσπέρας. Ἦρχισεν ἀγῶν τότε φρικώδης διὰ μυρ-
 λαλλιοβόλων ἐκατέρωθεν. Οἱ διάφοροι ἀξιωματικοὶ ἔπεσαν μέχρις ἐνός κατόπιν ἐρρωμένης ἀντιστάσεως καὶ μεγάλης φθορᾶς, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν εἰς τοὺς μπολσεβίκους. Ἡ ζωὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κανονικὴν, οὕτως εἶπεῖν, τροχίαν τῆς μετὰ μίαν ὀλόκληρον ἑβδομάδα, καθ' ἣν οἱ περισσότεροι ἔμειναν ἄσιτοι καὶ τρέμοντες ἐκ τοῦ φόβου εἰς τὰς κατοικίας των. Μερικοὶ εἶχον καταφύγει εἰς τὰ νεκροταφεῖα, ὅπου ἐνεκλείσθησαν ἐντὸς κενοταφίων ἢ ἀνήλθον ἐπὶ ὑψηλῶν δένδρων.

Δ'.

Οἱ Μπολσεβίκοι διέμειναν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δὸν καὶ ἐν γένει εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Ρωσίας ἐπὶ τέσσαρας μῆνας. Γερμανικὰ στρατεύματα ὁμῶς μετ' αὐστριακῶν (οἱ Σύμμαχοι δὲν εἶχον νικήσει ἀκόμη τὰς Κεντρικὰς Αὐτοκρατορίας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην) κατόπιν ἐνεργειῶν πλουτοκρατῶν καὶ ἀνωτέρων ρώσων στρατιωτικῶν καταφυγόντων εἰς τὸ γερμανικὸν ἔδαφος, προήλασαν κατὰ τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ ἐξεδίωξαν τὰ κομμουνιστικὰ στρατεύματα καὶ τὰς μπολσεβικικὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ὑπεχώρησαν πρὸς τὴν Μόσχαν. Ὁ ἰθελοντικὸς στρατὸς τότε ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Γερμανῶν ἀνεδιοργανιώθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Δενικίν καὶ ἐγένετο ἰσχυρὸς καὶ ἀνησυχητικὸν τρόπον διὰ τοὺς μπολσεβίκους. Ἄλλ' ἡ ἀποχώρησις τῶν γερμανικῶν καὶ αὐστριακῶν στρατευμάτων κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ Ρωσίας, ὅποτε τὰ πράγματα ἤρχισαν νὰ θολῶνον διὰ τὰς Κεντρικὰς αὐτοκρατορίας, ἀνεπτέρωσε τὰς ἐλπίδας τῶν μπολσεβίκων καὶ ἠῤῥησε τὸ θράσος των. Ὁ ἰθελοντικὸς στρατὸς τότε κατέβαλε τὴν ὑστάτην μταιίαν καὶ ἀπέλειπε προσπάθειαν. Ἡ ἀποσύνθεσις του εἶχεν ἀρχίσει. Αἱ ἐπιδημίαι καὶ ὁ λιμὸς τὸν ἐμάστιζον. Οἱ πόροι του

είχον εξαντληθῆ. Ἡ ἀντίδρασις ἐπετείνετο. Αἱ νόσοι ἐλυμαίνοντο τὸν ἀστικὸν πληθυσμόν, ὅστις ἐπείνα καὶ ἐκρύωνε. Ὁ ἰθελοντικὸς στρατός, αἰσθανόμενος τὸ τέλος του, ἤρξατο τὰς ἀρπαγὰς καὶ τὰς ἀνομίας. Οἱ μπολσεβίκοι, πανίσχυροι, κατήρχοντο, ὠθοῦμενοι καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῆς πείνης, ἣτις ἐμάστιζεν ἀγριώτερον τὰ βόρεια μέρη τῆς Ρωσίας. Τὸ Κίεβον ἔπεσε πρῶτον.

Φεύγοντες ἐκεῖθεν οἱ πλούσιοι αὐτοὶ, κατέφυγον εἰς τὸ Χάρκοβ καὶ τὸ Ροστόβιον. Δὲν περιγράφονται τὰ θεάματα τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν τῶν ὁποίων κατέφυγον χιλιάδες ἀνθρώπων, ἀξιωματικοὶ πληγωμένοι, αἱ γυναῖκες τῶν ρακίνδυτοι, τὰ τέκνα τῶν ἐν καταστάσει ἣτις ἐπροξένει οἶκτον. Πολλοὶ ἀπέθνησκον εἰς τὸν δρόμον. Αἱ ἀμαξοστοιχίαι κατέφθανον πλήρεις προσφύγων. Συγκρούσεις καὶ ἐκτροχιασμοὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐλάμβανον χώραν. Καὶ οἱ Μπολσεβίκοι ἐπλησίαζον πάντοτε.

Τὸ Χάρκοβ ἔπεσεν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Κιέβου. Τὸ Ροστόβιον τότε ἐπλημμύρισε. Πόλις ἡ ὁποία ἠρῶμι τριακοσίας χιλιάδας κατοίκων εἰς τὸν ὁμαλὸν καιρὸν, περιελάμβανε τότε 2 ἑκατομμύρια.

Ὁ ἰθελοντικὸς στρατός, ἀποθαρρυνθεὶς διέπρατε τὰ αἰσχρὰ κατὰ τὴν ὑποχώρησίν του, ἰσοζυγῶν καὶ ὑπερβαίνων ἐνίοτε τοὺς Μπολσεβίκοις.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὅλα εἶχον τελειώση. Τὸ Ροστόβιον ἤρξατο νὰ ἐκκενώνηται τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1919. Ὁ πανικὸς δὲν περιγράφεται. Οἱ δυνάμενοι κατέφυγον εἰς Νοβοροσίσκην ἢ τὴν Κριμαίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Εἰς τὴν Νοβοροσίσκην διέμεινα δύο ὁλοκλήρους μῆνας, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων οἱ Μπολσεβίκοι κατέλαβον τὸ Ροστόβιον, ὁλόκληρον τὸ Κουβάν καὶ ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν Νοβοροσίσκην καὶ Κριμαίαν. Ἀνεχώρησα ἐκ Νοβοροσίσκης μετ' Ἰσραηλιτικῆς οἰκογενείας ἐπιβάς ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς κατάληψεως τῆς πόλεως.

Τὰ ἐπισόδια τῆς Κριμαίας, πρόσφατα, εἶναι γνωστά. Καὶ καὶ δυστυχῶς ὁ ἰθελοντικὸς στρατός δὲν κατώρθωσε νὰ κρατηθῆ παρ' ὅλας τὰς ὑπερανθρώπους προσπάθειάς τοῦ μεγάλου στρατηγοῦ καὶ ἀγροῦ πατριώτου Βράγκελ.

Γ. Φ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ

— Τι κέρμα! Καὶ τὰ σκέπτεται κατὰς ὅτι αὐτὸ τὸ θαυμάσιον γεῦμα τοῦ ἰταλικοῦ 650 γράσια! . . .

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ ΟΜΙΛΟΥΝ

Είναι ἓν ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα πνευματιστικὰ κέντρα τοῦ κόσμου ἡ Νέα Ὑόρκη.

Πνευματιστικοὶ ὄμιλοι, σύλλογοι καὶ ἑταιρίαι, καταγίνονται μὲ ζήλον εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ αἰώνων ἀπησχόλησε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα.

— Τελειώνει διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ πᾶν μετὰ θάνατον.

Οἱ πνευματισταὶ σᾶς λέγουν ὅχι, ὅπως ὅχι λέγει καὶ ἡ θρησκεία. Ἀλλ' οἱ πνευματισταὶ ἀκόμη ἐκτιμῶσι ὅτι τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν ἐπικοινωνοῦν τακτικὰ μὲ τοὺς ζῶντας καὶ δὲν χρειάζεται τίποτε ἄλλο παρὰ εἰς καλὸς μεσάζων διὰ τὴν καταστήσῃ τὴν ἐπικοινωνίαν αὐτὴν καταίτη πτὴν εἰς κάθε ἄνθρωπον. Τοιοῦτος μεσάζων ἢ medium, κατὰ τὸ λατινικόν, θεωρεῖται εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην μία κυρία ἰατροῦ, κρυπτομένη ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Anvernelta Greene.

Ἀπὸ πέντε ἐτῶν ἡ κυρία Greene μεταβιβάζει ἑβδομαδιαίως ἀνακοινώσεις διασήμων νεκρῶν, οἵτινες μίσει αὐτῆς ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸν ζῶντα κόσμον.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν πειραμάτων τῆς ἡ κυρία Greene διετέλεσεν ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐπιτήρησιν τοῦ συζύγου τῆς.

ἐνὸς ἄλλου ἰατροῦ καὶ μιᾶς φίλης τῆς, οἵτινες ἰδιαιτέρως ἐμελέτησαν τὸ φαινόμενον.

Ἡ κυρία Greene εἶναι ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένη καὶ ἀπολαύει τῶν συμπαθειῶν τῆς καλλιτέρας τάξεως, εἰς ὄλιγους δὲ μόνον φίλους τῆς ἔχει ἀνακοινώσει τὰ κυριώτερα τῶν ψυχικῶν πειραμάτων τῆς.

Ὁ σύζυγός τῆς συνήνητησεν αὐτὴν πρὸ τριακονταετίας, ὅτε ἐκλήθη διὰ τὴν παράσχη τὰς ἰατρικὰς του περιθάλψαις. Τότε ἀντιελήθη ὅτι ἡ κορασις ἐκείνη παρουσίαζε μερικὰ ζωνηρότατα φαινόμενα ὑποβολῆς καὶ τηλεπαθείας, καὶ τὴν ἐμελέτησεν.

Ἀργότερον ὡς σύζυγός τῆς ἐξηκολούθησε τὴν δίδη προσοχὴν εἰς τὰ φαινόμενα αὐτά, ὅταν ἓνα βράδυ εὐρέθη ἐνώπιον ἐκπληκτικῆς ἀποκαλύψεως.

Ἐκάθηντο μαζὺ εἰς τὸ τραπέζι ἔπειτα ἀπὸ τὸ δεῖπνον, ὅτε ἐκείνη ἐφάνη καταλαμβανομένη ἀπὸ σκοτοδίνην καὶ κλείσασα τοὺς ὀφθαλμούς, εἶπεν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς :

— Εἶναι ὁ πατήρ σου ἰδῶ καὶ σοῦ ὁμιλεῖ, καὶ λέγει : Παιδί μου, εὐρίσκειαι εἰς τὸν καλὸν δρόμον καὶ κράτησέ τον, ἀδιαφορῶν δι' ἐκείνους, οἵτινες σὲ ἐποφθαλμιῶσι. . .

Τὴν ἐπομένην ἑσπέραν ἡ κυρία Greene ὑπέστη ἐκ νέου προσβολὴν καὶ διέταξε τὸν ἄνδρα τῆς τὴν γράφῃ ἐφ' ὅσον ἐκείνη ὁμιλεῖ. Καὶ τότε διαρκουσῶν τῶν ὥρῶν τῆς νάρκης τῆς, μετεβίβασε διὰ τοῦ συζύγου τῆς ἀνακοινώσεις διαφόρων νεκρῶν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου μέχρι τοῦ Μὰκ Κίνλεϋ καὶ ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ μέχρι τοῦ Λιχουτοάγκ.

Ἐνα ἄλλο ἑσπέρας εἰς ἓνα μικρὸν κύκλον γνωστῶν περιπεσοῦσα εἰς νάρκην, ἠκούσθη ψιθυρίζουσα :

— Ἐκεῖ εἰς τὴν θύραν εἶνε ἓνας πτωχὸς ρακένδυτος γέρων, ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος τείνει τὰς χεῖρας εἰς ἱκεσίαν. Ἦ ὄψις καὶ τὸ σύνολόν του εἶναι σκελετώδη. Δὲν ἔχει γενειάδα, διότι εἶναι ὑπέργηρος. Ἴδου τί λέγει :

Ἐδίψασα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ἐπείνασα καὶ δὲν μὲ ἐθρέψατε, πτωχὸς ἤμην καὶ μὲ ἐξεδιώξατε τῆς θύρας σας. Πλάνης ἤμην καὶ τοὺς κόνας σας ἐξαπελύσατε κατ' ἐμοῦ... Ἄλλ' ἰδου ὅτι ὁ γέρων ἄνθρωπος ἀλλάσσει ὄψιν. Τὸ πρόσωπόν του εἶναι φωτεινὸν καὶ λάμπουσα στεφάνη κυκλῶντι τὴν κεφαλὴν του! ... Τὸ ὄνομά του εἶναι Μέγα!...

Ἐξηνητημένη ἀπὸ τὸ δραμά της ἡ κυρία Greene, κατέπεσεν εἰς τὸ κάθισμα ψιθυρίζουσα «Εἰρήνη! Εἰρήνη! Εἰρήνη!» Περιεργότερα ἀκόμη πνευματιστικά φαινόμενα ἀφηγοῦνται δύο Ἀγγλίδες, αἵτινες πλανώμεναι τὴν νύκτα εἰς τὸ μικρὸν Τριανὸν τῶν Βερσαλλιῶν, παρὰ τοὺς Παρισίους, εἶδον οὐχὶ πλέον τὸ φάσμα, ἀλλ' αὐτούσιον τὸ σῶμα τῆς Μαρίας Ἀντιωνέττας, πλανώμενον ὑπὸ τὰ φυλλώματα τοῦ κήπου καὶ περιστοιχούμενον ἀπὸ ἀκολουθίαν δλόκληρον προσώπων φασματωδῶν καὶ αἰθερίων.

Ἡ ὀπτασία ἐμήρκεσεν ὀλίγα λεπτά καὶ διελύθη. Ἀργότερον αἱ Ἀγγλίδες εἶδον ὅτι ἡ ἑσπέρα ἐκείνη ἦτο ἡ τῆς 10 Ἀυγούστου καὶ ἐνεθυμήθησαν ὅτι τὴν 10 Ἀυγούστου τοῦ 1792 τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ ἐλεηλατήθησαν. Καὶ αἱ ἀφηγήσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦντιον πειστικαὶ ἐξακολουθοῦν χωρὶς νὰ καταλήγουν εἰς συμπεράσματα.

ΝΟΘΕΙΑΙ

Ἐπάρχει εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἓνα ἀπὸ τὰ περιεργότερα Μουσεῖα τοῦ κόσμου.

Εἶναι τὸ γραφεῖον τῶν ἐκθεμάτων τῆς Trade Mark Protective Company, εἰς τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ εὔρη «Γνησίαν Γαλλικὴν Σαμπάνιαν», φτιασμένην εἰς κάποιον ὑπόγειον μιᾶς τῶν ἀποκέντρων συνοικιῶν τῆς Νέας Ὑόρκης. «Σκωτικὸν οὐίσκον» προερχόμενον ἀπὸ δηλητηριώδη σπύρτα καίτιου δάσους τῶν Δυτικῶν Πολιτειῶν. Καὶ ποῦρα Χαβίνας ἀπὸ λαχανόφυλλα φαιρώσαντα, καὶ ξηρανθέντα εἰς τὰ περιβόλια τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὅλη αὐτὴ ἡ σειρὰ τῶν νοθεῶν καὶ τῶν ἐκμεταλλεύσεων τῆς εὐπιστίας τοῦ κοινοῦ ἔχει ἀναχθῆ εἰς περιωπὴν ἐπιστήμης, καὶ διεξάγεται μὲ τὴν μέθοδον καὶ σύστημα, ὥστε εἶναι δυσκολώτατον νὰ εὔρη κανεὶς τὴν ἀφειτηρίαν της.

Ἐπάρχουν ἑταιρεῖαι μὲ κατατεθειμένα κεφάλαια αἱ ὁποῖαι δὲν κάμνουν τίποτε ἄλλο εἰμὴ νὰ διευθύνουν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν.

— Κατασκευάζετε μόνοι σας τὰ κρασιά σας, τὰς σαμπάνια τὰ κονιάκ σας, τὰ στομαχικά σας ποτά, γράφουν αἱ ἐγκύκλιοι αὐτῶν τῶν ἑταιρειῶν. Καὶ ἐξακολουθοῦν κατωτέρω ἐξηγοῦσαι τὸν τρόπον καθ' ὃν γίνεται ἡ ἐργασία:

Σὰς διδάσκομεν τὸν τρόπον, οὗς δίδωμεν πλήρεις ὁδηγίας,

Ἡ διήγημα

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΝΥΧΤΙΑ

Σκοιτάδι πηχτό. Τόσο πηχτό, ποῦ θαρροῦσαι πῶς τόπιανες μὲ τὰ δάχτυλα.

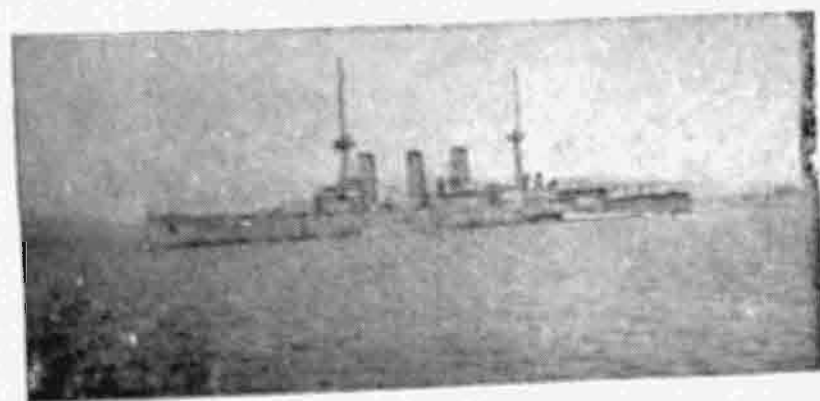
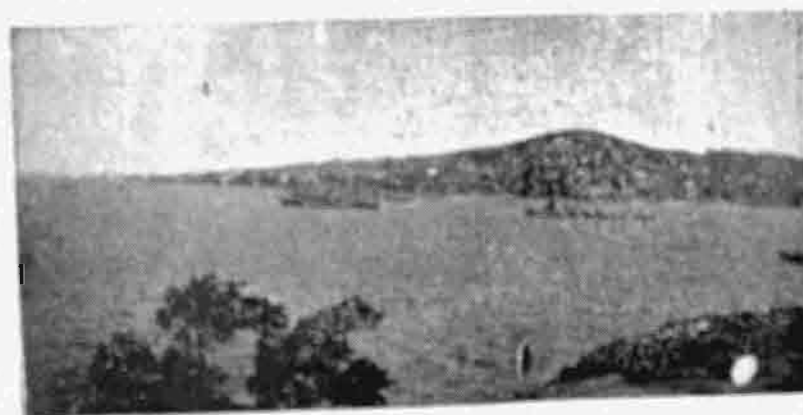
— Αἰ! Γιαννακέ, ἐμουρομούρισε σιὸ σκοπὸ ὁ ὑπαξιωματικός, γιὰ νὰ ἰδῆς μέσα σ' αὐτὴ τὴν πίσσα δὲν εἶνε δυνατό. "Ὁ, τι ἀκούσης πειά. " Ἀν καταλάβῃς πῶς κόβουν τὸ σωματόπλεγμα τότε μονάχα νὰ δώσης φωτιά.

— Μάλιστα κὺρ λοχία.

ἽΟ ὑπαξιωματικός ἔφυγε.

— Τί ἀναποδιά, ἐσυλλογίστη ὁ στρατιώνης μένοντας μονάχος. Πρώτη νυχτιὰ σκοπὸς ἀντίκρου σιὸν ἐχθρὸ καὶ μοῦτῳχαν οἱ χειρότερες ὤρες. Τρίτο νούμερο. Ἐπὸ τις δυὸ ὡς τις τέσσαρες. Τί ἀναποδιά!

Ἐπὸ τὴ θεωρία, ποῦ τοῦ εἶχαν κάνει στὰ ἔμπεδα, θυμῳταν, πῶς μόνο τις πρωινὲς ὤρες γίνονται αἰφριδιασμοί. Κάτι σὰν κασύρα ποῦ τὸν λιγοκάρδιζεν ἀνέβη στὰ στήθεια

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΣΚΑΦΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΗΣΩΝ

του. Ἐκουσε καθαρά τὴν καρδιά του τὰ χτυπᾶ. Τὰ μελίγια του βούιζαν. . .

Μιά βροχή ψιλή, ψιλή. Ὅπως ἔπεφτε κρουστάλλιαζε στὸν ἀέρα καὶ σὰ βελονίτσες πλήθος καρφονῶτιαν σιὰ μάγουλα καὶ σι' αὐτιά τῶν σκοπῶν.

Ὁ Γιαννακὸς νεοσύλλεκτος ἀσυνείδητος ἀκόμα, ἐτουρτούριζε σὺγκορμος. Ἐφερε τὴν παλάμη κ' ἐπάστρεψε τὶς κρουστάλλινες βελονίτσες σιὰ μάγουλα καὶ σι' αὐτιά του. Αἰμάτωσε. Τσουχιερὸς πόνος τὸν ἄγγιξε σιτὴν καρδιά, ἔσηκωσε τὸ γιακᾶ του νὰ σκεπάσῃ τὴν αὐτιά, ποῦ πονοῦσαν. Μὰ πάλι θυμήθη πῶς θὰ τὸν ἐμπόδιζε ἡ ἀκούη καὶ τὸν κατέβασε. Τὸν πῆρε τὸ κλάμα. Δὲ συλλογιζόταν πειὰ τὸν ἐχθρό. Ὁ τσουχιερὸς πόνος ἔδιωχε κάθε ἄλλη σκέψη. . . .

Σὲ μισὴ ὥρα τὸ χιονόνερο σταμάτησε. Τὸ σκοτιάδι κᾶπως ἀραιώσε. Μπροστά του σὲ μιὰν ἀπόστασι ποῦ δὲ μπορούσε νὰ τὴν προσδιορίσῃ, κᾶτι μαῦροι ὄγκοι σὲ κανονικὴ γραμμὴ, θαμποξεχώριζαν. Ὅπως παιχιδιζε τὸ σκοτιάδι τοῦ φάνηκαν ἄνθρωποι, ποῦ πιάστηκαν χέρι-χέρι καὶ προχωροῦσαν ἴσια ἀπάνου του μὲ κανονικὰ βήματα. Ἐτινάχθη. Ἄνοιξε τὰ μάτια του διάπλατα. Ἡ καρδιά χτυποῦσε. Τ' αὐτιά βούιζαν.

Προσπαθῶντας νὰ ξεδιαλύσῃ σιτὸ σκοτιάδι τί ἦσαν οἱ μαῦροι ὄγκοι, ἐκινδύνευαν λὲς νὰ ραῖσουν οἱ κόρες τῶν ματιῶν του. Ἄπλωσε τὸ χέρι του σιτὴ χειροβομβίδα. Τὸ τράβηξε πάλι. Τοῦ φαινόταν τώρα πῶς οἱ μαῦροι ὄγκοι ἔποχωροῦσαν πάλι κανονικά, χεροπιαστοὶ σιτὴν πρώτη τους

θέση. Ήσυχασε λιγάκι ή καρδιά του. Μην είνε χαμόδετρα; έσκέφτη. Νύχτα τόν πήγαν στο Μίτωπο από τά έμπεδα. Δεν είχε ιδή τόν τόπο ήμέρα.

Χίλιες δυό σκέψεις έσπησαν πόλεμο τρομερό στο κεφάλι του: Να πυροβολήση; Μα αν δεν ήταν τίποτα και γινόταν καταγέλαστος στους συντρόφους του και στον άξιωματικό του, πού θα τούς άνασιάτωνε στον ύπνο τους χωρίς λόγος; Πρέπει να τούς αφήση, όπως του είπε ο λοχίας του, να πλησιάσουν και ν' αρχίσουν κιόλα να κόβουν τó σωματόπλεγμα. "Αν προχωρήσουν όμως σέρνοντας—σέρνοντας κι όταν φθάσουν στο σωματόπλεγμα, τó πηδήσουν με μιá, χωρίς να χάνουν τόν καιρό τους και τó κόβουν;" Αχ! Θεέ μου! Νά, τώρα του φάνηκαν πώς μερικοί από τούς μαύρους όγκους έσκυψαν πραγματικά και σερνόταν προς τó σωματόπλεγμα. "Έπιασε μιá πέτρα. Θα τή ρίξω έσυνλογίσιτη κατά πάνω τους κι ό,τι βρέξη, ως κατεβάση." Αν μου πιτάζουν όμως καιμιá χειροβομβίδα σ' άπάντηση και με τινάζουν στον άέρα και πηδήσουν στο φυλάκιο; "Αφήκε τήν πέτρα. Μιάν άλλη σκέψη ανέβαινε τώρα δειλά-δειλά στο κεφάλι του. Τήν είναζεν άπότομα. "Όχι! δε θα φανώ τόσο άτιμος. 'Η Παιρίδα... τó Καθήκον... "Όχι! όχι.

Μιá πάμ ξυπνούσε μέσα του τó ένστικτο τής ζωής και φώναζε δυνατά. Του φαινόταν πώς άκουε τή φωνή του, πού έλεγε:

— Δυστυχημένε Γιαννακέ, αν πηδήση κανένας άγριοβούλγαρος κατά πάνω σου, σαν όψιμάρι θα σε σφάζη. Τó καλό πού σου θέλω φύ... .

— Αυτό δε θα γίνη ποιά! Καλλίτερα να με σφάζη παρά να φύγω. "Ακούς εκεί να φύγω. "Εγώ δειλός και ντροπιασμένος; Με τί μούτρα θ' άντικρύσω τούς συντρόφους μου;

Προσπαθούσε να τραβήξη άλλοθι τή σκέψη του. Στο χωριό του τó ήλιοφώτιστο. Στο χαμηλό, τó κάτασπρο σπιτάκι του. Νά, ή μαρούλα του ή καθμένη... Τόν καρτερεί, τόν καρτερεί στην πόρτα να τόν άγκαλιάση και να τόν φιλήση στο κοίτελο νικητή, δαφνοστεφανωμένο... .

"Η φωνή πάμ του φώναζε:

Νικητή; Τι πάμ να είπη νικητής; "Αν σου σφίξουν τώρα καιμιá χειροβομβίδα, θα τόν ιδής τó νικητή, κοντιέ άνθροπε. Θα σηκωθούν οι άλλοι πρωί πρωί και θα σέρουν τó κουφάρι σου για να μη βουλώνη τó χαράκιμα. "Αφού δε θέλεις να φύγης κάνε τουλάχιστο τόν άφρωστο και τρώπωσε στο άμπρι.

Νιροπή! Νιροπή! Τι θα είπουν οι συνάδελφοι. Κι αν μαθευτή στο χωριό; Δεν είμαι παιά να σταθώ. Θα με σιχαθούν όλοι και ή καλή μου μαζί. "Η Μαρούλα μου. Νάτην! νάτην! "Όπως τήν είδα τήν τελευταία φορά. "Ένα πανέρι γεμάτο σταφύλια βασιτή στο ξανθό της τó κεφάλι. Γυρίζει από τ' άμπέλι της.

— "Αχ! γλυκειά μου! Δε μ' έδρόσισε τó σταφύλι σου.

— Νά, τά χείλη μου, δροσίσει.

— Έκάηκα λυγερή μου.

— Ξαναφίλησε να δροσιστής.

Μᾶς πῆρεν ἡ νύχια σιὸ δρόμο. Μιά νύχια! πόσο ὁμορφη ἦταν! Ὅχι οὐκ αὐτή. . .

Βαθειὰ σιὸ σκοτάδι μιὰ σπίδα πέταξε.

Ἔγραψε μιὰ καμπύλη κι ἐσιάθη. Ἄρπαξε τὸ ὄπλο σιὸ χέρι. Δεύτερη σπιθούλα πειὸ κονιά, τὰ ἴδια. Τὰ μελίγ-για βουίζαν - βουίζαν. Ἐνας κρῦος ἰδρωτίας ἔλουζε τὸ ἀ-χνό του μέτωπο. Σὰ νάχε θέρμη. Ἐκανε ν' ἀνοιῖξη τὸ κι-νητὸ οὐραῖο τοῦ ὄπλου. Ἀδύνατο. Τὰ χέρια εἶχαν κοκκα-λιάσει. Αὐτὴ τῆ φορά ὠρισμένως ἦσαν ἄνθρωποι., ἐσυλλο-γίστη σιὴν παραζάλη του. Οἱ δὺὸ σπίδες ἦσαν τσιγάρα. Ἐχτυποῦσε γρήγορα-γρήγορα τὰ χέρια σιὰ γόνατα νὰ ζε-σταθοῦν γιὰ νὰ μπορέση ν' ἀνοίξη τὸ ὄπλο. Στὴ σκέψη αὐτὴ παράλυσε. Μιὰ φωνὴ τοῦ ἔδωκε ζωή:

— Αἱ Γιαννακέ. Ἄκουσες τίποτα; Ἦσαν ὁ δεκανέας τῆς ἐφόδου.

— Νὰ ἔκει μού φαίνεται πῶς εἶνε ἄνθρωποι καὶ τρα-βοῦνε τσιγάρο. Νά, νά! Εἶδες;

— Δὲν εἶνε τίποτα, εἶπε ὁ δεκανέας, χαμογελῶντας. Εἶνε κωλοφωμιὲς ἀπ' αὐτέες ποῦ πετοῦν σιὸν ἀέρα.

— Κόττα, κόττα, κὺρ δεκανέα, κᾶι μαῦρα σιὴ σειρά!

— Χαμόδετιρα εἶνε, μὴ φοβᾶσαι. Κ' ἔφυγε.

Ὁ Γιαννακὸς ἐπῆρε θάρρος κι' ἄφηκε τῶρα τὴ σκέψη του νὰ τρέξη σιὸ ἡλιοφώτιστο χωριουδάκι του. Καὶ οἱ Βούλγοροι ἄνθρωποι εἶνε, εἶπε μὲ τὸ μυαλό του, δὲ μπο-ροῦντε μ' αὐτὴ τὴν κακοκαιριὰ νὰ κάνουν αἰφνιδιασμό. Νά-την, νάτην ἢ καλή μου. Σιὸ παραθύρι τῆς ποτίζει τὰ βα-

σιλικά τῆς. Ρίξε μου ἓνα κλωνί. Πῶς μοσκοβολάει. . . με-θάει. . . μεθάει τὸ βασιλικό σου, καλή μου.

Ἄποκοιμήθη στυλωμένος σιὸ χαράκωμα. Σιὸ χωριό του. Νὰ τῆς καλῆς του τὸ σπιτάκι. Σὰν τὰ στάχυα τὰ ξανθὰ θὰ κυματοῦντε σιὲς πλάτες τὰ πλούσια, τὰ χρυσᾶ τῆς τὰ μαλλιά.

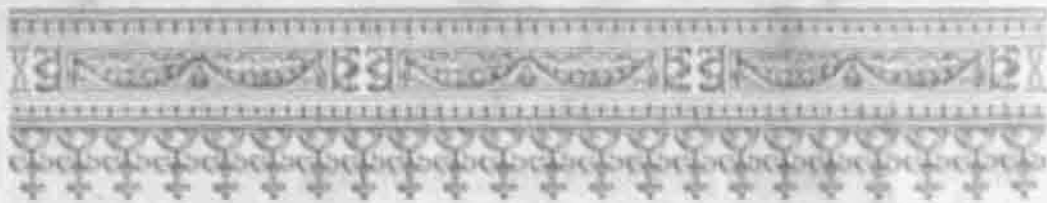
— Ἐλα, χρυσέ μου, σφίξε με. Νὰ τὰ χεῖλη μου. Ρού-φηξε τὴ ζωὴ μου, πιές την. Πῶς τρέμει τὸ κορμί σου, κα-λέ μου! Καὶ εἶνε ὁ καιρὸς τόσο ζεστός. Ἄνοιξε κ' ἐσὸ γλυ-κέ μου, τουρτουρίζεις. Μὴ φοβᾶσαι. Δὲν εἶνε ἔδῶ ὁ κα-κοῦργος ὁ ἀδερφός μου. Λεῖπει μακρυνά. Δὲ μᾶς βλέπει. . . Σκύψε σιὴν ποδιά μου νὸ κεφάλι σου. Βλέπεις, μοσκοβολᾷ ἡ ποδιά μου γεμάτη κλωνιὰ βασιλικό. Γιὰ σέ, χρυσέ μου, τᾶκοψα. Σήκωσε τὸ κεφάλι σου καὶ κύττα με σιὰ μάτια.

— Κόττα, καλή μου. Πίσω ἀπὸ τὸ φράχτη ὁ κακοῦρ-γος ὁ ἀδερφός σου ἔχει κατὰ πάνου μας τὴ μποῦκα τοῦ του-φεκιουῦ του. Σημαδεύει. Νά! Χριστέ μου, πάτησε τὸ σκαν-τάλι. . . . .

Ὁ Γιαννακὸς ἔζησε τόσο μονάχα ὅσο πρόφθασε νὰ διη-γηθῆ τὸνευρό του. Ἡ πρώτη ἐχθρική σφαῖρα ποῦ ἔπεσε τὸν βρήκε σιὸ κεφάλι.

ΔΙΑΒΑΤΙΚΟΣ

Η ΛΑΛΟΦΙΛΙΑ ΕΚΑΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Η ΦΛΥΑΡΙΑ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΜΑΛΛΟΝ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ Ή ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ :

(*Η κατωτέρω αξιολογος μελετη είναι προϊόν τοῦ καλῶν τοῦ εὐφύμου γνωστοῦ εἰς τὴν πόλιν μας, τόσον διὰ τὰ ἐπιστημονικὰ του κέρρα, ὅσον καὶ διὰ τὸ λογογραφικόν του τάλαντον, διακρηποῦς ἰατροῦ κ. Στ. Παρασκευά.*)

Ἡ περιττὴν ἴσως θὰ ἐξελάμβανον πολλοὶ τὴν ἐρώτησιν, ἂν ἡ γυνὴ ἢ ὁ ἀνὴρ εἶναι μᾶλλον λαλόφιλος, μᾶλλον φλύαρος, ἄσκοπον δὲ ἴσως καὶ τὴν ἀνασκόπησιν καὶ συζήτησιν ζητημάτων. εἶναι, ὡς εἶναι τὸ προκείμενον, τυγχάνουσιν ἤδη λελυμένα δῆθεν πασιδηλὰ καὶ πασιγνωστά. Διότι ἐρωτήσατε θὰ σᾶς εἴπωσι τὸν πρῶτον τυχόντα καὶ θὰ λάβητε ἀμέσως τὴν ἀπάντησιν, ὅτι «*οὐδὲν λαλίστερον γυναικός*». Εἶναι ἄλλως τε ἡ ἀπάντησις αὕτη, ἢ κοινή, ἢ τῆς συνηθείας, ἐκείνη ἀκριβῶς, ἥτις κατὰ γενικὸν κανόνα ἀβασανίστως καὶ ἐγκριστικῶς δίδεται, ὅποταν καὶ ὁσάκις παρ' ἑκατέρου τῶν φύλων ἐπιδιόκεται ν' ἀπορριφθῇ σωματικόν τι ἢ ψυχικὸν μειονέκτημα καὶ ἐλάττωμα. Ἐν τοιούτοις ψυχο-

λόγοι κέρρα καὶ ἀξίας οὐ τῆς τυχούσης δὲν ἀπηξίωσαν νὰ μελετήσωσι ψυχραίμως καὶ ἀντικειμενικῶς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα καὶ ἐκτενεῖς μάλιστα κατὰ καιροῦς περὶ τούτου ν' ἀναγράψωσι μελέτας. Ὁ Βέλγος πρὸ παντὸς ψυχολόγος κ. *Duboudou*, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, ἐπὶ τεσσαράκοντα ὅλα κατὰ τὴν ὁμολογίαν του εἴτη κατέγεινε πρὸς σπουδὴν καὶ διαλεύκανσιν τοῦ πρὸ ἡμῶν θέματος. Ἡ Κων)πολις, ὡς τόπος, ἐν ᾧ πάσαι σχεδὸν αἱ γλῶσσαι τοῦ κόσμου παρ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀντιπροσωπεύονται, ἐν ᾧ ὡς μόνημα ἔθνη τέσσαρα ἐν ᾧ, ἦτοι τὸ Ἑλληνικόν, τὸ Μουσουλμανικόν, τὸ Ἀρμενικόν καὶ τὸ Ἑβραϊκόν, πλησίον ἀλλήλων ἐνοικοῦσι, παρέχει ἕλικὸν πλούσιον καὶ προσφορώτατον διὰ τὸν θέλοντα καὶ συγκριτικῶς εἴτι νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα. Τὴν συνθήκην ταύτην τῆς πόλεως ἡμῶν ἐλωφελούμενοι ἀπειθύναμεν σχετικὰς ἐρωτήσεις, πενήκοντα ἐν συνόλῳ, εἰς πρόσωπα μορφώσεως καὶ ταξέως μέσης καὶ ἀνωτέρας, ἐπιστήμονάς τε καὶ μὴ, ἄρρενα ὅμως πάντοτε, καὶ ἐλάβομεν τὰς ἀκολουθοῦσας ἀπαντήσεις. Πάντες, πλὴν ἐνός, ἀλλὰ καὶ τούτον ἀμφιφρόπου, ἀνεγνώρισαν τὴν φλυαρίαν ὡς χαρακτηριστικὴν δῆθεν ιδιότητα τῆς γυναικός, ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἐντάσεως τῆς φλυαρίας παρὰ ταῖς γυναῖξί τῶν τεσσάρων παρ' ἡμῖν ἔθνικοτήτων παρέσχον κατὰ πλειονότητα γνωμῶν τὴν ἀκολουθοῦσαν ἀξίαν προσοχῆς σειράν. 1ον Ἀρμενίδες—2ον Μουσουλμανίδες—3ον Ἑλληνίδες καὶ 4ον Ἑβραῖαι. Δέον ἐν τοιούτοις χάριν ἀκριβείας νὰ ἐπιπροσθεθῇ καὶ ἡ λεπτομέρεια, ὅτι μεταξὺ τῶν γνωμοδοτησάντων τὰ τῆς φλυαρίας πρωτεία ἄλλοι μὲν (οἱ Ἀρμένιοι) ἀπέδωκαν εἰς τὰς Μουσουλμανίδας, ἄλλοι δὲ (οἱ Μουσουλμᾶνοι) εἰς τὰς Ἀρμενίδας. Τὸ τοιοῦτον, ὡς ἐνόητον, κατὰ τὸ ἕκαστος δύο πῆρας ἔχει, τὴν μὲν ἐμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν κτλ.»

Ἄλλ' εἶναι τῷ ὄντι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι μᾶλλον φλύαρος τοῦ ἀνδρός; Οἱ παρατηρηταὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ δίστανται καὶ δὲν προβάλλουσιν ἄνευ ἐπιχειρημάτων καὶ δεδομέ-

των ἰδραίων οἱ ὑποστηρίζοντες, ὅτι ὁ ἀνὴρ ὑπερτερεῖ εἰς φλυαρίαν τὴν γυναῖκα. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων κατατάσσεται καὶ ὁ Βέλγος ψυχολόγος *Dubudont*, ὅστις κατόπιν τοσοχρονείου, ὡς εἶπομεν, μελέτης, ἤχθη εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἀνὴρ εἶναι λαϊότερος τῆς γυναίκος, ὅτι μάλιστα ὁ ἀνὴρ ὁμιλεῖ πέντε τοῦλάχιστον λέξεις περισσότερον τῆς γυναίκος εἰς ἕκαστον τῆς ὥρας λεπτόν, ἢ ὑπὲρ αὐτὸν τριακοσίας λέξεις περισσότερον καθ' ὥραν. Αἰτιολογεῖ δὲ καὶ ὑποστηρίζει οὕτως τὴν δοξασίαν αὐτοῦ ταύτην: Ὁ ἀνὴρ, λέγει, ἔχει καὶ ὀφείλει νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ζωῆς του διὰ δύο ζητήματα, διὰ τὰ ὅποια ἡ γυνὴ εἶναι ξένη καὶ σχεδὸν ἀδιάφορος. Ὡς τοιαῦτα δὲ ζητήματα ἀναγράφει τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν πολιτικὴν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ἐπιπροσθέτει, ὅτι ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἔρωτα, διὰ τὴν ἀγάπην περισσότερον ἐνδιαφέρεται καὶ ὁμιλεῖ ἢ ὁ ἀνὴρ ἐν τούτοις καὶ οὕτως κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἔρωτός του δὲν ὑπολείπεται εἰς φλυαρίαν τῆς γυναίκος, ἰδίως κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐκ μέρους του πειθοῦς καὶ παραπλανήσεως, ὡς καὶ κατὰ τὴν περίοδον κυρίως, καθ' ἣν ἀπαλαμβάνει καὶ ἀπορροφᾷ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔρωτός του. Τὴν γνώμην ἐν τούτοις τοῦ *Dubudont* διημισηθήτησαν πολλοὶ καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, κυρίως ὁμοῦς διότι οὗτος δὲν φαίνεται νὰ ἔλαβεν ὑπ' ὄψει σοβαρῶς τοὺς διαφοροὺς λαοὺς καὶ τὰς διαφοροὺς ἔθνητικότητας κατὰ τὴν μελέτην του ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος. Οὕτω δὲ ἀντίτειναν εἰς αὐτόν, ὅτι τὰ συμπεράσματα, αἵτινα ἐξήγαγε, δυνατόν μὲν νὰ ἐφαρμοζῶνται καὶ ἰσχύωσιν ἐν Βελγίῳ καὶ Γαλλίᾳ, οὐχὶ ὁμοῦς ἀλλαχοῦ, ὡς καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ἐπὶ παραδείγματι, ἐνθα, κατὰ τούτους, αἱ γυναῖκες ὁμιλοῦσι πολλὰ καὶ εἶναι δῆθεν ἀδολεσχότεραι τοῦ ἀνδρός.

Πρὸς ἀκριβῆ ἤδη τῶν προσημάτων στάθμισιν καὶ δικαίαν γνωμοδότησιν δέον, καθ' ἡμᾶς, εὐρύτερον νὰ ἐξετάσῃ τις τὸ ζήτημα τοῦτο. Πρὸς ἐκφρασιν τῶν σκέψεων καὶ διανοημάτων ἡμῶν μεταχειριζόμεθα, ὡς γνωστόν, τὸν λόγον καὶ τὴν γραφήν. Σήμε-

ρον δέ, χάρις εἰς τὰς προόδους τῶν τε Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Παραμετρικῆς ψυχολογίας, γνωρίζομεν πλέον θετικῶς ὅτι διὰ τὴν ὁμιλίαν καὶ τὴν γραφήν, πλὴν τῶν περιφερικῶν ὀργάνων, ὑπάρχουσι καὶ ἴδια προσέτι καὶ παντελῶς κεχωρισμένα ἐν ὀρισμένῳ τοῦ ἐγκεφάλου τμήματα τε κέντρα, τὸ λεκτικὸν λεγόμενον καὶ τὸ γραφικόν, δι' ὧν καὶ διευθύνοντα τὰ ὄργανα τῶν δύο τούτων λειτουργειῶν. Ἐνεκα δὲ τῆς τοιαύτης ἀκριβῶς ἀνατομικῆς σχέσεως παρατηροῦνται ἐνίοτε πάσχοντες, οἱ ὅποιοι, ὡς ἐκ τῆς ὀργανικῆς ἢ λειτουργικῆς ἀλλοιώσεως ἑκατέρου μόνον τῶν δύο τούτων κέντρων, ὅτε μὲν δύνανται νὰ ὁμιλῶσι χωρὶς νὰ δύνανται νὰ γράψωσι, ὅτε δὲ τοῦναντίον δύνανται νὰ γράψωσι χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι. Ἡ λειτουργικὴ ἢ ἰκανότης τῶν δύο τούτων κέντρων εἶναι διάφορος παρὰ τοῖς διαφοροῖς ἀτόμοις, ἀμφότερα δὲ δὲν ἔχουσι συνήθως τὴν αὐτὴν ἀποδοτικὴν καὶ ἐκφραστικὴν δύναμιν παρ' ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ. Ἄλλοτε μὲν παρατηροῦμεν ὑπεροχὴν τοῦ λεκτικοῦ κέντρου καὶ ἔχομεν τότε ἄτομα τόσο ἐγγλωττα καὶ μεγάλης ρητορικῆς δεινότητος, ὅσον καὶ πολυλόγα καὶ φλύαρα, ἄλλοτε δὲ συναντῶμεν ὑπερτέρησιν τοῦ γραφικοῦ κέντρου, ὁπότε ἔχομεν δεξιωτάτους καὶ ἀπαραμίλλους χειριστάς τοῦ καλάμου καὶ συγγραφεῖς δινούς, ὡς καὶ ἀνθρώπους γραφοφίλους ἀπλῶς καὶ δὴ καὶ γραφομανεῖς. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πολλὰ ἢ ὀλίγα ὁμιλεῖν ἔπρεπε βεβαίως νὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τοῦ μεγέθους ἢ τῆς ἰδιαιτέρας τοῦλάχιστον διασκευῆς τοῦ λεκτικοῦ τούτου κέντρου εἰς ἑκάτερον τῶν φύλων. Δυστυχῶς ὁμοῦς μέχρι σήμερον οἱ ἱστολόγοι δὲν λέγουσιν ἡμῖν, ἂν τὸ λεκτικὸν κέντρον εἶναι διαφορῶς ἀνεπτυγμένον εἰς τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν ἔχομεν εἰσέτι σαφεῖς γνώσεις.

Τὸ βέβαιον καὶ γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἡ μεγάλη ἢ μικρὰ λειτουργικὴ ἰκανότης τοῦ λεκτικοῦ κέντρου γενικῶς καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν φύλων ρυθμίζεται καὶ παγιοῦται πάντοτε παρ' ἐκείστων ἀτόμων ὑπὸ δύο κυρίως παραγόντων: Ἴον ἐκ τῶν

ιδιοτήτων, ψυχικῶν ἢ σωματικῶν, τοῦ ὁμιλοῦντος καὶ ἴαν ἐκ τῶν ιδιοτήτων τῆς γλώσσης, ἣν μεταχειρίζεται ἐκάστοτε τὸ ὁμιλοῦν πρόσωπον.

Τὰς ἰδιαιτέρας σωματικὰς ἢ ψυχικὰς ἰδιότητας ἐκάστου προσώπου ἀπεργάζονται ἀφ' ἐνός μὲν οἱ κλιματολογικοὶ καὶ κληρονομικοὶ λόγοι, ἢ ἀνατροφή καὶ ἢ μόρφωσις, οἱ τέσσαρες· δηλονότι οὗτοι συντελεσται τῆς διαμορφώσεως τοῦ χαρακτήρος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἐπάγγελμα, ἢ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐνασχολήσις καὶ ὁ τρόπος τέλος τῆς ζωῆς. Ἀναλόγως δὲ τότε πρὸς τὸ εἶδος τῶν παραγόντων τούτων ἐπιγεννᾶται διάφορος ἀνάπτυξις, ἀνατομικὴ ἢ λειτουργικὴ τῶν κέντρων τοῦ ἔγκεφαλου, διάφορον πάντοτε ἀποθεματικὸν ἐν τῷ ἔγκεφαλῷ κεφάλαιον παραστάσεων καὶ ἰδεῶν, διάφορος τρόπος καὶ μηχανισμὸς τοῦ σκέπτεσθαι καὶ διάφορος κατ' ἀκολουθίαν, εὐκόλος ἢ δύσκολος, αὐτόματος ἢ προβεβουλευμένη μεταδοτικότης τῶν διανοημάτων καὶ σκέψεων ἡμῶν διὰ τῆς ὁμιλίας. Καὶ βλέπομεν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ὅτι τὸ πολλὰ ἢ ὀλίγα ὡς καὶ τὸ εὐκόλως ἢ δυσκόλως ὁμιλεῖν τυγχάνει οὐχὶ σπανίως ἰδιότης κληρονομικὴ. Ρήτορας τῶν ὄντι καὶ φλυαροὺς ἀνευρίσκομεν πολλάκις εἰς ἀνιόντα καὶ κατιόντα κατὰ σειράν μέλη μίας καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας. Ἐξ ἄλλου γνωρίζομεν, ὅτι οἱ τῶν ψυχρῶν κλιμάτων κίττοιχοι εἶναι γενικῶς, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτήρος των, βραχεῖς καὶ φειδωλοὶ εἰς τὴν ὁμιλίαν, οἱ τῶν εὐκραῶν κλιμάτων μᾶλλον ὁμιλητικοί, ἐνῶ οἱ τῶν θερμῶν, ὡς ἐκ τῆς νωχελείας αὐτῶν, σύντομοι τὸν λόγον καὶ μᾶλλον σιωπηλοί. Προσέτι οἱ εὐτυχῆσαντες νὰ τύχωσιν ἐπιμεμημένης ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως ὁμιλοῦσιν ὀλιγώτερα καὶ μᾶλλον περισκεμμένως, ἐνῶ τοῦναντίον οἱ πλημμελῆ λαβόντες ἀνατροφήν καὶ μόρφωσιν οὐχὶ σπανίως ἄρρητ' ἀθέμιτα, ὡς καὶ πολλὰ καὶ ἀσυνάρτητα εὐκόλως ἀφήνουναι νὰ διαφύγῃσι τοῦ ἔρκους τῶν ὁδόντων των. Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς κοινωνικῆς ἐνασχολήσεως καὶ τοῦ τρόπου τοῦ ζῆν ἐπὶ τὴν

δραστηριότητα καὶ λειτουργικὴν ζωτικότητα τοῦ λεκτικοῦ κέντρου, σὺδδὲνα διαφεύγει, νομιζομεν, τὰ γεγονόσ, ὅτι ὁ δικηγόρος π. χ. ὁμιλεῖ καὶ ὁρεῖται καὶ ἐθίζειται νὰ ὁμιλῇ περισσώτερον τοῦ ἱατροῦ, ὁ ζωγράφος ὀλιγώτερον τοῦ διδασκαίου καὶ ὁ ἔμπορος περισσώτερον τοῦ ράπτου.

Ἐν σχέσει ἤδη πρὸς τὴν ἐξάρτησιν τῆς ὁμιλίας ἐκ τῶν ιδιοτήτων τῆς γλώσσης, ἣς τὸ ὁμιλοῦν πρόσωπον ποιεῖται ἐκάστοτε χρῆσιν, εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ μακρὰ ἢ βραχεῖα ὁμιλία παρὰ τοῖς λαοῖς τῶν διαφόρων ἔθνῶν ἐξαρτᾶται τὰ μέγιστα ἐκ τῆς ἰκανότητος, ἣν ἔχει ἐκάστη γλώσσα, ὅπως εἰχερῶς ἢ δυσχερῶς ἐκφράζη τὰ διανοήματα τοῦ ὁμιλοῦντος. Ἡ εὐκόλος ἢ δύσκολος προφορά, ἡ ἰσχυρὰ ἢ ἄτονος ἐκφραστικὴ δύναμις τῶν λέξεων, φράσεων καὶ περιφράσεων, ὁ τρόπος τῆς ἀπαγγελίας καὶ ἄλλοι σχετικοὶ δευτερευούσης σημασίας λόγοι ἀπαρτίζουν ορθμιστικὸς παράγοντας διὰ τὴν πολυλογίαν ἢ ὀλιγολογίαν τῶν ἀτόμων ἐκάστου ἔθνους, ὅπερ ἰδίαν τὴν ἔθνησιν αὐτοῦ ἔχει γλώσσαν. Δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν ὁ γῶρος, ὅπως ἐπεκαθώμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ἔθνησιν γλωσσῶν καὶ ἀναμετρήσωμεν τὴν ἐκφραστικὴν αὐτῶν ἀκρίβειαν καὶ ἀποδοτικὴν εἰχερείαν κατὰ τὴν ὁμιλίαν. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι διαφέρει ἐπαισθητῶς κατ' ἔντασιν καὶ πλάτος, ἡ ὁμιλία τῶν συμφωνοβριθῶν γλωσσῶν, ὡς ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γερμανικὴ, ἀπὸ τὰς γλώσσας, εἰς τὰς ὁποίας ἄφθονος γίνεται χρῆσις φωνηέντων, ὡς εἶναι αἱ Ἑλληνολατινικαὶ γλώσσαι. Διαφορὰ ὡσαύτως ὑπάρχει μεταξὺ λαρυγγοπροφορῶν καὶ χειλειοπροφορῶν, ὡς καὶ μεταξὺ πτωχῶν ἀφ' ἐνός καὶ πλουσίων εἰς λέξεις ἀφ' ἑτέρου ἔθνησιν γλωσσῶν. Κατόπιν τούτων εἶναι προφανές· ὅτι ἡ πολυλογία χωρεῖ ἀείποτε ἀναλόγως πρὸς τὸν χαρακτήρα, τὰς ἐνασχολήσεις καὶ τὸν τρόπον τοῦ διαβιῶν ἐκατέρου τῶν φύλων καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν ἔθνησιν γλώσσαν, ἣν ταῦτα ὁμιλοῦσι. Ὁ ἀνὴρ ἤδη, ὡς κατατριβόμενος ἀεχνάως μὲ τὰς ποικιλοτάτας ἐπαγγελματικὰς καὶ κοινωνικὰς ἐνασχολήσεις του, ὡς

εὐρισκόμενος ἐν διηγεσθῆναι πάλῃ ἐπικρατήσεως μετὰ τῶν ὁμοίων του, ἐξαναγκάζεται καὶ συνηθίζει νὰ ὁμιλῇ, ἀσυνειδήτως μάλιστα, πολὺ περισσότερον τῆς γυναικός. Ἐνῶ ἡ γυνή, ἢ μὴ χειραφετηθεῖσα, ἐννοεῖται, ὡς φροντίζουσα καὶ ἀπασχολημένη οὕσα κυρίως μόνον διὰ τὴν τοῦ ἑαυτοῦ της, τοῦ οἴκηματός της καὶ τῶν τέκνων της καλῆν, ὅσον τὸ δυνατόν, παρὰστασιν καὶ διαβίωσιν καὶ ὡς ἀπορροφημένη οὕτω τυγχάνουσα ἀπὸ τὴν διακυβέρνησιν τῶν τοῦ οἴκου αὐτῆς, οὔτε καιρὸν τόσον ἐπαρκῆ δύναται νὰ ἀνεύρῃ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀναγκαστικὴν αἰσθάνεται πρόκλησιν, ὅπως ὁμιλήσῃ. Μήπως ὁμως ὑπελόγησέ ποτε ἀκριβῶς καὶ δικαίως ὁ ἀνὴρ τὸ πόσον οὗτος ὁμιλεῖ καθ' ἑκάστην ἑκτὸς τοῦ οἴκου κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν, πολιτικὴν καὶ γλωσσολογικὴν μάλιστα, ὡς παρ' ἡμῖν, λογομαχίαν καὶ ποικιλολογίαν του καὶ πόσον ἀφ' ἑτέρου ὁμιλεῖ ἡ γυνή ἐργαζομένη ἐν τῷ οἴκῳ της; Ὡς γνώμων δυστυχῶς τῆς φλυαρίας ἑκατέρου τῶν φύλων λαμβάνεται ἡ συνδιάλεξις ἢ καὶ διένεξις διὰ λόγου δύο γυναικῶν, ἢ ἢ ἐν συγκεντρώσει συνομιλία τούτων, ἢ τέλος ἡ σιωμυλία, ἢν αὐταὶ ἐξ ἀβρότητας, περιπαθείας, ὑστεροβουλίας ἢ συμφέροντος ἐξαπολύουσιν ἀπέναντι τῶν ὁμοίων των, ἢ ἀπέναντι ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τότε ἐκ λεπτότητος ἢ σκοπίμως σιωπῶντες προκαλοῦμεν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἐκ μέρους των πολυλογίαν. Δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἀρνηθῇ τις, ὅτι ἡ γυνή, ὡς σταθμιζουσα τὰ πράγματα καὶ τὸν περὶ αὐτῆς κόσμον κατ' ἐξωτερικὴν τὸ πλεῖστον ἄποψιν, ταχέως καὶ ἐπιπολαίως, εὐκολώτερον τοῦ ἀνδρός καὶ πλέον ἀβασανίστως ἀρῆνει νὰ ἀνεμισθῇ ἢ γλώσσα αὐτῆς, ὅτι ἐλλείπει παρ' αὐτῇ ὁ χαλινὸς ἐκείνος τῆς γλώσσης, τὸν ὁποῖον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἀνδρα ὁ πρακτικώτερος, σκληρὸς καὶ περίφροντις βίος του, δὲν δύναται ὡσαύτως νὰ ἀρνηθῇ τις ὅτι εἰς πρώτην εὐκαιρίαν ἡ γυνή εὐκολώτερον τοῦ ἀνδρός ἐκσπᾷ εἰς ὁμιλίαν καὶ πολυλογίαν. Τὸ τοιοῦτον ὁμως προέρχεται πρῶτον ἐκ τοῦ χαρακτήρος αὐτῆς καὶ δεύτερον ἐκ τῆς ἀνάγκης, ἢν αἰσθάνεται τὸ λεκτικὸν αὐτῆς κέντρον,

ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς σιωπῆς, εἰς ἣν, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ βίου αὐτῆς, εἶναι καταδικασμένον νὰ εὐρίσκηται. Ἡ πολυλογία οὕτω τῆς γυναικός εἶναι παρόρμησις τις ἐσωτερικὴ πρὸς λύσιν τῆς σιωπῆς, εἰς ἣν τὴν κατακρατεῖ ὁ τρόπος τῆς ζωῆς αὐτῆς, εἶναι ἀντιδραστικὴ τις τάσις πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ λόγου της, δὲν εἶναι ἄρα ἢ πρόσκαιρος καὶ φαινομενικὴ φλυαρία. Ἡ γυνή χωρὶς νὰ εἶναι φλύαρος, εἶναι, κατ' ἀκριβῆ ἀπόδοσιν καὶ κυριολεξίαν, λαλόφιλος, ἀγαπᾷ δηλαδὴ μόνον καὶ ἔχει τὴν τάσιν νὰ ὁμιλῇ, ἐνῶ ὁ ἀνὴρ εἶναι ὁ κατ' οὐσίαν καὶ ἐν ἐνεργείᾳ φλύαρος ὅσονδῆποτε καὶ ἂν διατείνεται, ὅτι κρατεῖ τὴν γλώσσαν του καὶ ἀποφεύγει τὴν πολυλογίαν. Ὅταν διὰ τῆς χειραφετήσεως ἡ γυνή ἀλλάξῃ χαρακτῆρα καὶ τρόπον ζωῆς θὰ ἐξαναγκασθῇ νὰ ὁμιλῇ ἐν τῇ κοινωνικῇ διαπάλῃ εὐθετώτερον μὲν, ἀλλ' ἀπείρως περισσότερον καὶ ἀπο λαλόφιλος θὰ γείνη καὶ αὐτὴ, ὡς ὁ ἀνὴρ, πραγματικὸς καὶ σοβαρὸς (!) φλύαρος. Ἐν ἀπλοῦν ἄλλως τε βλέμμα ἐπὶ τῶν ἀπαρχῶν τῆς χειραφετήσεως διδάσκει ἐπαρκῶς τὴν μεταστροφὴν ἢν ὑφίσταται ἡ γυνή εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ὁμιλίας ἑκατέρου τῶν φύλων.

ΣΤ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

Ἰατρός

ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΓΕΩΡΓ. ΣΟΥΡΗ

ΣΤΟΝ ΚΑΦΕ

Ὡ βαρὺ γλυκὲ καφέ μου
καὶ σὺν εἶμαι μὲ παρῆ
καὶ σὺν ἔχω μοναξιά
κάθε μιὰ σου ρουφιζιά
εἶνε μιὰ ψηλὴ ἰδέα.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΜΟΥ

Κάθομαι στὸ παραθύρι
καὶ κυττάζω
Τὸν καθένα κακομοίρη
ποῦ περνᾷ...
Βλέπω ἕναν, ἄλλον τοῦτον
κι' ἐξετάζω
Ποῖα σκέψεις μὲς στὸν νοῦ των
τριγυρνᾷ.

Δυὸ κοπέλαις πᾶν στὴ βρύση
καὶ παλεύουν

Ποῖα πρώτη νὰ γεμίση...
τί φωναίς!...
Μὰ στὸ τέλος τὰ σταμινιά των
τὰ παντρεύουν
καὶ γυρνοῦν στὴ γειτονιά των
ἀδειαναίς.

Στραγάλια φρέσκα!... δυνατὰ
στραγαλατζῆς φωνάζει
Ἄλλὰ τοῦ κίκου... ἀπ' αὐτὰ
κανεῖς δὲν ἀγοράζει.

Μὰ νὰ, ἐκεῖ ποῦ περπατεῖ,
μὴ μωσχολιμάγκα σερπετή,
Παμπόνηρη μαριόλα,
μὲ μιὰ κρυφὴ τρικλοποδιή
Τὸν ξάπλωσε πλατειὰ φαρδύα,
μὲ τὰ στραγάλια δία.

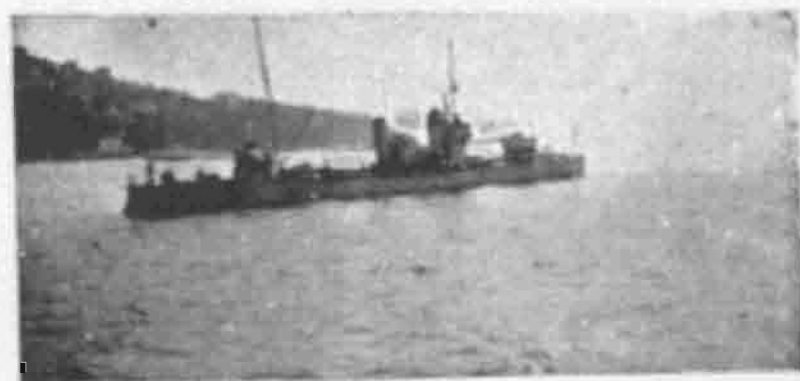
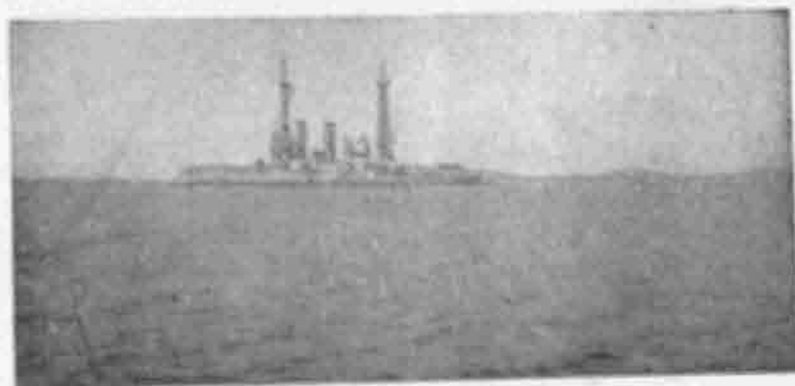
Καὶ τῶν γειτόνων τὰ μωρὰ
χημοῦν μὲ τὸ κεφάλι
Ἔως ὅτου πρὸ τοῦ φουκαρᾶ
δὲν τ' ἄρῃσαν στραγάλι.

Φωνάζουν, δέρονται, κτυποῦν
καὶ μὲ τὶς φούχταις τῶν ἀρποῦν,
λουκούμια καὶ παστέλια
Καὶ μέσ' ἕς αὐτὴ τὴ μουσική,
δυσὶ τρεῖς κλητήρες παρεκὶ
ξεραίνονται στὰ γέλοια.

Ψηλὸς περιβολάρης
Ὅλος δροσιὰ καὶ χάρης.
Μὲ δύο κονταῖς νταρτάναις
καὶ νέαις παραμάναις
Ἐργολαβεὶ μὲ γλύκα
καὶ τὶς τρατάρει σῦκα.

Κοντὰ ὁ γαῖδαρός του,
ψαρῆς ἀρσενικός,
Καὶ ὡς ὁ κύριός του
πολὺ ἐρωτικός,
Τὸ κόρτε ὁ καυμένος
κνττάζει φορτωμένος.

Μὰ βλέπω νὰ περνᾷ
γαῖδοῦρι θηλικό,
Καὶ γάρισμ' ἀρχινᾷ,
κ' ἐκεῖνος ξαφνικό.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΛΥΜΙΚΑ ΣΚΥΦΗ ΠΡΟ ΤΩΝ
ΠΡΩΓΚΗΠΟΡΗΣΙΩΝ

Ὁ κύριος τὸν δέρνει,
 ἀλλὰ δὲν παύ' ἡ γρίνα,
 Καὶ τέλος δρόμο πέρνει,
 καὶ ρίχνει τὰ κοφρίνια.
 Καὶ μέσ' ἔς αὐτὴ τὴ φούρια
 ἢ δύο παραμάναις
 Σουφρόνονν δυὸ ἀγγούρια
 καὶ ὀλίγαις μελιτζάνες.

Γάμος θαρρῶ διαβαίνει
 Πῶ! Πῶ! Προσκεκλημένοι
 Μὲ φέσια καὶ βρακιά,
 καὶ ἔμπρὸς εἰς ἓν ἀμάξι
 Θωρῶ μὲ τόση τάξι
 τῆς νύφης τὰ προικιά.

Σεντόνια καὶ παπλώματα
 καὶ πουπουλένια στρώματα
 Περνοῦν ἀπὸ μπροστά μου...
 σ' αὐτὰ τὸ ζεῦγος θ' ἀπλωθῆ
 Σ' αὐτὰ ἐπάνω θὰ γενθῆ
 τὰς ἡδονὰς τοῦ γάμου.

Ἄντικρυ στὸ ζευγάρι
 χαμογελά με χάρσι.

Μιά πεθερά γκαθή,
 και χάσκει τὸ ἀσκέρι
 Μ' αὐτὸ τὸ νέο ταῖρι
 ἀφ' ὅπου κι' ἂν διαβῆ.

••

Εἰς τὸ καλὸ πηγαίνετε...
 ἀλλὰ ἡ νύφη φαίνεται
 Ὅλιγο φουσκωμένη
 Ἴσως ἐφρόντισε κι' αὐτή,
 Πρὶν ἐπισήμως παντρευτῆ,
 νά εἶναι παντρεμμένη.

••

Νά! μὰ κηδεῖα σημαντική!
 τὴν συνοδεύει καὶ μουσική.
 Κι' αὐτὸς ἱππότης
 μέγας ἦτον
 Ὁ ματαιότης
 ματαιοτήτων.

••

Οἱ καλεσμένοι συγγογελοῦν,
 καὶ πότε πότε κρυφογελοῦν,
 Ὁ πεθαμένος δὲν θά τοὺς βλέπη,
 κι' ἀρκεῖ πῶς ἔχουν τὴ μαύρη σκέπη
 Μὰ μέσ' στ' ἀσκέρι,
 στοὺς συγγενεῖς του,

Νά καὶ τὸ ταῖρι
 τοῦ ἀειμνήστου.

Πονεῖ καὶ κλαίει μὲ τὰ σωστά της,
 δείχνει μιὰ λύπη πολὺ βαρειά,
 Καὶ κάποιος χῆρος ἀπὸ κοντά της
 τῆς δίνει κάπως παρηγοριά.

Ἄχ! σὲ ποία θέση
 θ' ἀλθῆ τὸ σπῆι;...

Θεὸς χωρέσει
 τὸν μακαρίτη.

••

Ἐκεῖ στ' ἀντικρυνό μου τὸ μπαλκόνι
 ἀντρογόνο καινούργιο ζαχαρόνει
 Νομίζουν πῶς κανένας δὲν τοὺς βλέπει
 καὶ κάνουν ὅ,τι πρόλει καὶ δὲν πρόπει.

••

Ἄλλὰ ἐνῶ τὰ χὰδια των κυττάζω
 δὲν ξέρω τί μοῦ μπαίνει στὸ μυαλό
 Καὶ τέλος τῆ γυναῖκά μου φωνάζω
 κ' εὐθὺς τὸ παραθύρι μου σφαλῶ...

ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ

ΕΚΕΙΝΗ—Ούφ! *Εοκασα...

ΕΚΕΙΝΟΣ—Τότε νά πάρωμε ένα παγωτό.

ΕΚΕΙΝΗ (ἀφελίστατα)—Καλλίτερα νά πάρωμε τὸ κολλίε τοῦ σοῦδειζα χθές.

— ! ! ! !

ΟΔΗΓΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

«Μὴν ρωτῆς ποτὲ τὴν γυναῖκα ἂν σ' ἀγαπῇ. Προσπάθησε νὰ τὸ μαντέψῃς, καὶ ὅσο λάθος ἂν κάνῃς, πάλι λιγώτερο θὰ βγῆς ἀπατημένος, παρὰ ἀπὸ τὸ «ναί» ἢ τὸ «ὄχι» τῆς. Λέγε πάντοτε στὴν γυναῖκα πῶς τὴν ἀγαπῆς. Κερδίζεις τοῦλάχιστον γιὰ μιὰ στιγμή τὴν προσοχὴ τῆς, εἴτε εὐχάριστος εἴτε δυσάρεστος εἶναι γι' αὐτὴν ἢ ἀγάπη σου. Καὶ εἶναι τόσο δύσκολο νὰ κερδίσῃ καρτίς, ἴσως γιὰ μιὰ στιγμή, τὴν προσοχὴ τῆς γυναίκας, ὥστε καὶ τὸ κατορθώμα αὐτὸ νὰ βαραινῇ ἀρκετὰ στὴς ἐπιτυχίες σου. Μὴ λῆς ποτὲ στὴν γυναῖκα πῶς ἔπαισεις νὰ τὴν ἀγαπῆς. Δὲν τὸ πιστεύει, καὶ τῆς περισσότερες φορές δὲν εἶναι ἀληθινό. Διψᾷ το χωρὶς νὰ τὸ πῆς καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος πῶς ἀφίνεις στὴν καρδιά τῆς μιὰ ἀπὸ τῆς διαρκιότερες ἀναμνήσεις πὸν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ μιὰ γυναικεῖα καρδιά».

“ ΝΕΟΛΟΓΟΣ ”

(1866)

Ὁ ἐκ τῶν ἀποθνήσκόντων

Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

Παλαιότερος καλλιγράφος ἀγνομιστὴς τῆς δημοσιογραφικῆς κατ-
 ἰστητος, διακρίθη ἀνίστασθαι εἰς τὴν εὐτυχεστὴν λογογραφίαν. Συντάκτης
 τοῦ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ», ἐπὶ σφοδρῶν ἐπιγνῶσι καὶ ἐκδόσεως μετὰ ταῦτα τοῦ
 «ΕΜΠΡΟΣ» τοῦ ἑλληνικοῦ ἢ ἑλληνικοῦ τῶσον σήμερον γίνεται ἀδόγητὴ, ὁ
 κ. Μακρίδης κρησάται ἀπὸ τοῦ παρῆλθοντος ἔτους τῆς ἐκδόσεως τοῦ
 ἀρχαιότερου δημοσιογραφικοῦ ὄργανου τῆς πόλεως ἡμῶν.

“ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ”

(1898)

Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ

Ἄνδριος διδάχος τοῦ ἀεινήστου Ἀντωνίου Γεράδου, νεώτερος ἀπεδύθη εἰς τὰ ἐδαφικῶν καὶ δημοσιογραφικῶν στίδιον. Κληρονόμος τοῦ ἡλικιωτοῦ πνεύματος τοῦ πατρὸς του, ἀναπτύσσων ζηλευτὴν δραστηριότητα εἰς κάθε του ἐνέργειαν, συγκρατεῖται βραβεῖον ὅλα τὰ ἐφόδια καὶ τὰ προσιόντα σφραγιστομένου δημοσιογράφου, ἀποκτήσας ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἀξιόλογον πείραν, καθὼς ἀποδεικνύει ἡ εἰρηνικὴ κυκλοφορία τῆς ἱσημερινῆς του, ὡ φέρεισις διευθυντῆς τοῦ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ, παρουσιάζει φαινόμενον τὸ ὅποιον περιλαβεῖ τιμὴν εἰς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον καὶ ἐπιφέρει ἐκείλῳ εἰς ὅποιον θὰ σημαίωσεν ἀριστερῶς ἐπιτην.

“ ΠΡΟΔΟΣ ”

(1904)

Κ. ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ

Ἀτιμνῆτος καὶ ἀκούστας. Ἑρμηταῖος δημοσιογράφος καὶ δημοφῶς κληρονομῶς ἐν ταύτῳ. Ἑργαλοκακιδιῶς καὶ γλασσομαθῆς, ὁ κ. Σπανουδάς ἐπιτυχῶς καὶ ζυγοῦσι τὸ ἡμερησίον φῶλλον τὸ ὅποιον ἀπὸ ἀκακοπραγίας ἐκείδαι. Διαφλεγόμενος ἐπὶ θεῶν πατριωτισμοῦ καὶ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὴν ἀσφάδαντον πρὸς τὴν τελικὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑλληνικῆς ἀποθέσεως πίστιν του, προεῖδε καὶ προκήρυξε τὰς ἐκράσεις τῆς ἐθνικῆς μας ἀναγννήσεως, ἀφανῆς δεδοῦτος πρὸ εἰσορατίας, ἐντίμως προαχθεὶς εἰς τὸ φῶς τῆς δημοτικότητος καὶ ἰσχυρῶς ἀπολαύων σήμερον πανελληνίου φήμης.

SISMANOGILIO

“ ΠΑΤΡΙΣ ”

(1909)

ΕΒΔΟΜΗ

(24)

Κ. ΠΑΛΛΙΟΛΟΣ

Ὁ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς « ΠΑΤΡΙΔΟΣ » κ. Παλλιόλος, Κωνσταντινουπόλις τὴν πατρίδα, πρῶτον συνεργάτης τῆς « ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ » καὶ τοῦ « ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΤΥΠΟΥ », μετὰ τοὺς εἰς ἑξαετηρίων περιόδον, προκρίνων μετὰ τὴν χαρακτηρίσασα τὸς Ἑλληνας δημοσιογράφους λογογραφικὴν χάριν, προσηλνύει πρῶτης τάξεως δημοσιογράφον.

“ ΧΡΟΝΟΣ ”

(1914)

Ν. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Ἐθνικιστὴς δημοσιογράφος. Ἀντιτάξας μορφώσας καὶ βαθεῖας ἀντιλήψεις διανοούμενος, διεκρίθη ὡς ἀνυποχώρητος τοῦ « ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ » ἄλλοτε, ὡς μέλος διαφόρων ἑπιτροπῶν τῶν Ἑλλήνων μας πραγμάτων μετέπειτα, καὶ ἀπὸ δικαιοσύνης ὡς Διευθυντὴς τοῦ « ΧΡΟΝΟΥ », τοῦ ὁποῦ ἡ ἐπιλογορὰ εἶνε ἡ καταφαννοτέρα ἰνδολίξ τῶν συμπαθῶν τῶν ὁποῦ ὁ κ. Μαργαρίτης ἀπολατῆ.

SISMANOGLIO
MIGLIARO

“ ΠΡΩΙΑ ”
(19:8)

Α. ΚΑΛΩΤΑΙΟΣ

Δημοσιογράφος Εκκλησιαστικός. Ένεργητικός και δραστήριος Η. Κατωτάτης, προσήλθες εις ιδιαιτέτην ημερησίον φύλλον διά μόνης της Ισχύος και του ζήλου του. Άρχαιος συνεργάτης της «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ» και της «ΠΡΩΟΛΟΥ» ο κ. Καλωταίος διακρίθη άνεκαθεν διά την εξύψωσιν και την εϊθιότητά του, κατορθώσας να εξασφαλίση σήμαρον την πρώτην προινήν κυκλοφορίαν εις την «ΠΡΩΙΑΝ», την οποίαν από τετραετίας έκδηει.

Φίλος άσφαλής και πατριώτης άγνός ο κ. Καλωταίος άποταλεί άρτιον κοινωνικών παράγοντα καιάκολούθει άμαρτίων και δικαιοσύνην συμπεθεών.

Ο ΜΠΑΛΟΥΚΤΣΗ-ΚΩΣΤΗΣ

ΜΕΣΟΥΝΤΟΣ του πρώτου έτους του γενικού πολέμου ο χιλιαρχος Όμηρ, διευθυντής των στρατιωτικών μεταφορών εν Άγίω Στεφάνω και ο φίλος του στρατιωτικός Ιατρός Διίβηρ έφάντης, άρτι διορισθείς εν τώ μονίμω νοσοκομείω Άγίου Στεφάνου, συναντηθέντες ενί κατόπιν τόσον καιρού χωρισμού, έμνήσθησαν ήμερών άρχαίων, ήμερών ειρήνης αναπαύσεων και διασκεδάσεων.

Και πράγματι άμφότεροι ήσαν κάτοικοι του εν τώ Βοσπόρω δροσολοίστου Μεζάρ-Μπουρνου, όπου εις πλούσιος άρμένιος άδαμαντοπώλης συχνά τους προσεκίλει εις άλιετικάς έκδρομάς, από τας οποίας απέκομιζαν τακτικάς όχι μόνον ώραιάς έντεπώσεις, αλλά και ώραια μαρμπαίνια και λουφάρια και λανφάκια.

Άλησμόνητοι άπολαύσεις! Δεν ήτο όμως δύσκολον να επαληθευθώσι και τώρα, διαρκούσης της έκστρατείας. Τά παράλια του Άγίου Στεφάνου είναι επίσης ίχθυοτρόφα όσα και ο Βόσπορος. Και ναί μιν δεν έσπύρχε πλέον ο καλός άρμένιος άδαμαντοπώλης, άπειλαθείς και άφήσας τά κώλα εις την Όθωσαν έπύρχεν όμως το ώραιό του γιαλί στον Βόσπορο με δια του τά άλιετικά του σίντεργα έντός, άδικια και άνέπαφα και τά όποια άρισια ήδύτατο

τὰ ἐπιταχθῶσιν, ἀφοῦ ἴτοι τὸ ἀπῆται ἢ σωτηρία τῆς πατρίδος πρώτον καὶ τὸ κέραι τοῦ Ὁμίρ ἐφάντη ἐπιπροσθέτως. Ἀλλως τε ἀφοῦ ἐπιτάχθησαν στήν Πόλιν σκαρπινάκια γυναῖκα καὶ μεταξωτὶς κάλτσες ἀζούρ καὶ δρυφάδες ποικύχρωμες χάριν πάντοτε τῶν ἀταγκῶν τοῦ... αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ τί φροικώτερον τὰ ἐπιταχθῶσι παραγαῖδια καὶ πλεμμάτια ἀλιεντικά διὰ τῶν ὁποίων θανμάσια θά ἠδύνατό τις τὰ παριδείση τὰ χορτέοντα ἐν τῇ Προποντιδί ἐχθρικό ἐποβρόγια!

Ταῦτα σκεφθόντες οἱ δύο φίλοι ἵστειλαν εἰς Μεζάρ-Μπουνοῦ ἓνα λοχία μὲ 10 ἄνδρος, οἱ ὅποιοι ἐν ὄνοματι τῶν ἐψηλῶν συμπερόντων τῆς στρατειομένης πατρίδος ἐπέταξαν σκαυόματα καὶ ἔστραν εἰς Ἅγιον Στέφανον ὅλα τὰ ἀλιεντικά σύντεργα τοῦ δεσποχῶς ἄρμενίου.

Τὸ ἀνείρον των ἠγγίζεν εἰς τὴν πραγματοποιίησιν. Δὲν ἤρρησαν ὄμως τὰ ἀντιληφθῶσιν ἑπιόλα ἐκείνα τὰ πολυποίκιλα ἀλιεντικά μηχανήματα εἰς οὐδ' ἢ ἠδύνατο τὰ τοὺς ἐπηρετήσωσι ἐφ' ὅσον δὲν ἐπέτρηχεν ἢ ψυχή αὐτῶν, ὃ περίφημος καὶ ἑακουστός εἰς ὄλον τὸν Βόσπορον Μπαλουκτοῦ Κωστής, ὃ ἔμμισθος δηλαδὴ ψαρῶς τοῦ πλουσίου ἄρμενίου.

Αετίρα ὄθεν ἑπαροπή ἐξαπεστάλη πρὸς ἐπίταξιν καὶ αὐτοῦ. Ἐπανήλθεν ὄμως μὲ κινὰς τὰς χεῖρας, καθόσον ὃ Μπαλουκτοῦ Κωστής στρατολογήθεις ἐκ τῶν πρώτων τοῦ χωριοῦ των, ἐφόρακετο εἰς τὸ ὄσον ἠμελλ ταποροῦ παρὰ τὸ Ὁρτάμιοι τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Οἱ δύο φίλοι ἀνῆκον εἰς τὴν ἑνδοξὸν ἐκείνην τάξιν τῶν ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἐγνώρισαν τί θά πῃ ἐποχώρησις. Δὲν ἐποχώρησαν λοιπὸν καὶ πρὸ τῆς δυσκολίας ταύτης. Ἐπίγινονσα

τηλεγραφικὴ διαταγή τοῦ γραφείου τῶν στρατιωτικῶν ἀποστολῶν πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Ἀδριανουπόλεως τὸν διάτασσε ν' ἀτακαλίγη ἀμέσως τὸν Μπαλουκτοῦ Κωστή τοῦ Μεζάρ-Μπουνοῦ καὶ γὰ τὸν ἐξαποστείλῃ ὄλοιαχῶς εἰς Ἅγιον Στέφανον.

Ἀρηνάμιος σκεφθῶν καλπάζων ἔφερε τὴν διαταγὴν τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Ἀδριανουπόλεως εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Ὁρτάμιοι, ὁπόθεν τρεῖς ἄλλοι χωροφύλακες ἀγγιέσαντες ἐπὶ τῷ ἀνούματι τῆς καταζητήσεως ἐπὸς γκισοῦρ Κωστή ἀπὸ τὴν Πόλιν ἐξήλθον εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τάγματός των.

Τὸ εἶρον παρὰ τὸ χωρίον... τοῦ Ὁρτάμιοι. Τὴν ὄραν τῆς ἀφίξεώς των ὃ δεσποχῶς ψαρῶς, κατάκοπος ἀπὸ σκάνιμο ἐξάωρον, εἶχεν ἀκουμβήσῃ σὲ μιὰ πέτρα καὶ στάζων ἰδρωτὰ ἐγενμάτιζε τὸ πενιχρὸν γεῦμα τοῦ ἰδίδετο στοὺς εἴλωτας αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ — μιὰ γαλέτια μὲ μιὰ σαροδέλλα ἐν ἀποσινθήσει.

Δὲν τὸν ἀρῆκαν ν' ἀποτελειώσῃ. Μὲ τὴν διαταγὴν σὶά χεῖρα τῷ ἀπέτειον τὰς σιγήθεις ἐρωτήσεις διὰ τὰ πεισθῶσι περὶ τῆς ταυτότητός των, κατόπιν δὲ κινήσαντες ἀπειλητικῶς τὰς κεφαλὰς των καὶ δέσαντες αὐτὸν πεισθάγκωνα, τὸν ἀπήγαγον εἰς Ὁρτάμιοι.

Ἐκεί τὸν ἑπειδέχθη ὃ διευθυντὴς τῆς χωροφυλακῆς μὲ δύνωραπίσματα κατὰ πρόσωπον, ἐπειδὴ, ὡς εἶπε, δὲν τὸν ἐχαιρέτοι μὲ ἰθαφραῖον τιμητῶ ἢ καὶ δεπισθάγκωνα δεμένος! Κατόπιν διαπιστώσους καὶ αὐτὸς τὴν ταυτότητά των καὶ χωρὶς τὰ τῷ ἀπεινήγη ἄλλην τινα ἐρώτησιν τὸν παρέδωκεν δεμένον πάντοτε εἰς δύο ἐρίππουσ χωροφύλακας, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ τὸν ἔθισαν εἰς τὸ μέσον καὶ τὸν ἔδεσαν κ' αὐτοὶ ἀπὸ τὸ ἐρίππιόν των ἐκίνησαν νύκτωρ, διὰ τὸ... μὲ τὰ βραχέματα ὄλα τὰν ἐστηρογμένα ἐπὶ τῶν μηρῶν ὄσανεὶ ὠδήγουν τὸν μεγαλειέτερον προδότην τῆς παροθωμανικῆς πατρίδος!

Τὴν αὐγὴν ἐφῆσαν εἰς τὸ χωρίον... καὶ τὸν παρέδωκαν

μαζί με τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν φάκελλον τῶν διαφόρων διαταγῶν εἰς τὸν ἐκεί σταθμάρχην τῆς χωροφυλακῆς.

Με μάλιστα τοιμπλιάρικα ἤρχισεν οὗτος νὰ διαβάζη τὰς διαταγὰς. Ὅσο τὰς ἐδιάβαζε τόσο περισσότερο δηγνοίγοντο τὰ στραβὰ του καὶ ὀλονέν βλοσυρότερον ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Μπαλουκτοῦ Κωστή.

— Γκιαούρ ὄγλου γκιαούρ, τῷ εἶπεν ἐπὶ τέλους· γιὰ νὰ σιητοῦν στήν Πόλι τόσο βιαστικά, ποιὸς ξέρει τί προδοσίς ἔχεις κάνει, χαῖν ὄγλου χαῖν.

Κ' ἐπειδὴ δὲν εἶχε προχείρους χωροφύλακας διὰ νὰ τὸν ἀποστείλῃ, τὸν ἐξαπέστειλε μετὰ δυὸ λακτίσματα εἰς τὰ βάρη ἐπογείου πονδρουμίου, ἔνθα, προσελθόντες μετ' ὀλίγον δυὸ Τάταροι, τῷ ἐμήτησαν εἰς τὴν ῥάχιν του εἴκοσι μαστιγώσεις.

••

Εἰς τὰ σκότη τοῦ μπουδρουμίου ἤρχισεν ὁ δυστυχὴς Κωστὴς ν' ἀναπολῆ ὅλον τὸν βίον του, προσπαθῶν ν' ἀνεύρῃ ποῖον πολιτικὸν ἔγκλημα διέπραξεν ὥστε νὰ σφύεται ἤδη εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Θράκης ὡς ὁ ἔσχατος τῶν κακούργων. Καὶ τίποτε ἄλλο δὲν εὑρισκεν εἰ μὴ ὅτι ὁ γηραιὸς πατήρ του συχνὰ τῷ ἔλεγεν ὅτιαν ἦτο μικρὸς διὰ μὴν ἡμέραν τὴν Πόλιν θὰ τὴν πάρουν οἱ Ρῶσοι.

— Αὐτὸ νὰ ξέρῃς θὰ εἶναι· θὰ πιάσανε τὸν πατέρα μου, θὰ τὸν κρεμάσανε καὶ μαζί μ' αὐτὸν θέλουν νὰ ξεπαστρέψουν κα' ἐμένα.

Καὶ περιέτρεπεν εἰς μαύρη μελαγχολίαν. Τὸν ἐξήγαγον ἐκ ταύτης δύο χωροφύλακες, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τοῦ ἴδισαν τὰ χέρια σφαιρότερα τὸν ἔσυραν πάλιν ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἐκείνου καὶ μετὰ πορείαν ὀκτώωρον τὸν παρέδωκαν εἰς τὸν σταθμάρχην τῆς χωροφυλακῆς τοῦ σταθμοῦ.

Αὐτὸς ἔπνε νὰ εἶναι μαῦρος. Ἀνέγνωσε κα' αὐτὸς τὰς διαταγὰς καὶ διέταξεν ἀμέσως νὰ φιλοδορῆσουν τὸν ἀτυχῆ παρὰ μὲ 40 μαστιγώσεις.

— Νὰ σὲ δείξω ἐγὼ, παληόσκυλε, πὼς κάμνουν προδοσίς σ' αὐτὰς περιστάσις.

— Τί προδοσίς ἔκαμα ἐφέντημ; ἐτόλμησε νὰ πῆ ὁ ἀτυχής.

— Αὐτὸ τὸ ρωτῆς γιατί δὲν σ' ἔχουν βάλει ἀκόμη τὴν θειεὶά στὸ λαιμό· ὅμα ὅμως πῆς τώρα στήν Πόλιν καὶ σοῦ τὴν περάσουν τότε ἂν μπορέσης ρωτήξῃ το.

Καὶ ἐπογράφας ὁ μαῦρος τὸ χαρτί του τὸ παρέδωκεν εἰς τοὺς ἄνδρας του μαζί με τὸν ὄχρον καὶ σιδάραην Κωστήν.

Τὴν φορὴν ταύτην δὲν τῷ ἔμεινε ἔχρος ἀμφιβολίας. Ἀσφαλὸς ἡ φιλορροαία τοῦ γέροντος πατρός του τὸν κατέστρεψε.

Οἱ νέοι σίνοδοί του τὸν ὠδήγησαν περὶ πάντοτε καὶ νησιτικὸν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν. . . ὅπου καὶ ἐπιβιβάσθη τοῦ πρώτου διεκθόντος στρατιωτικοῦ τραίνου μετὰ δύο ἐπίσης συνοδοὺς χωροφύλακας.

Αὐτὰ μόλις ἐκίνησε τὸ τραῖνο ἤνοιξαν τὸν φάκελλον τῶν διαταγῶν καὶ τὰς ἀνέγνωσαν.

— Προδότης τῆς πατρίδος, εἶπεν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον.

— Τὸν ἄιμο, ἐψιθύρισε κα' αὐτός.

Ἀμφοτέρωθεν δὲ ἤρχισαν νὰ βλέποσι μετὰ ἄγρια βλέμματα τὸν Κωστήν.

— Τί δουλειὰ ἔκαμες στήν Πόλιν; τῷ εἶπεν ὁ εἰς.

— Ἐπιπαρα νάρια.

— Θὰ σὲ κάμουν τώρα ν' ἀλλάξῃς ἐπάγγελμα. Θὰ σὲ κρεμάσουν στὸν ἀέρα γιὰ νὰ μάθῃς νὰ πιάνης καὶ πουλιά.

Κι' ἐγέλασαν ἀμφότεροι σαρκαστικῶς.

Ὁ Κωστής ἔβραινεν ἀσφαλίως εἰς τὴν κρεμάλαν. Ψυχρῶς ἰδρῶς τὸν περιέλουεν ὅταν τὸ ἐσκέπτετο. Πρὸς στιγμὴν διανοήθη νὰ ρωθῆ ἔξω τοῦ τραίνου. Θὰ ἐφρονεῖτο βεβαίως, ἀλλὰ θὰ ἐσώζετο ἀπὸ τὴν κρεμάλαν. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ δὲν ἦτο εἰς θέαν γὰρ τὸ κάμη διότι ἦτο δέσμιος καὶ ἐπειθεῖτο ἐντὸς τῆς ἀμάξης αὐστηρῶς.

Τέλος ἐφθουσι τὸ τραῖνο εἰς Ἅγιον Στέφανον οἱ χωροφύλακες τὸν Ἰουραν ἔξω καὶ τὸν ὀδήγησαν εἰς τὸ φρουροχεῖον, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἀποστολῶν. . . Ὁ Κωστής μόλις ἴσταιτο εἰς τοὺς πόδας του. Τόση ἦτο ἡ ταραχὴ του ὅσπερ ἠσθάνετο τὴν ἀγγχόνην ἀγίγγοσαν τὸν λιμὸν του. Μετὰ κόπον ἀνέπνιε.

Ὁ φρουρὸς στρατιῶτης ἤκουσε περὶ τινος ἐπρόκειτο καὶ σπεύσας ἤνοιξε μίαν θύραν καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὸν χιλλασχον τὴν ἀφιξίν τοῦ Μπαλονκιοῦ Κωστή.

— Ἦλθεν; ἀνιφώνησεν οὗτος πλήρης χαρᾶς. Ἄς ὁρῶσιν μίσα.

Ὁ Κωστής πελιδνός, κατάκοπος, καταλειπημένος, εἰσήχθη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ὁμίρ ἐγέννη.

— Καλῶς ἔφαιες, Κωστή. Χὸς γκελντήν ὀγλοῦμ. Εἶδες πάλι οἱ θυμῆθηκα καὶ αἱ γλίτωσα ἀπὸ τὸ στρατιωτικόν; . . Σ' ἔφαιρα ἰδῶ κοντά μου γὰρ νὰ θυμηθοῦμε πάλιν τίς ψαφικίς μας. . . Μὴ τί χάλια εἶναι ἀπὸ τοῦ ἔχεις; Γιατί εἶσαι δεμένος ἔτσι;

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν κρεμάλαν ποῦ τὸν ἀνέμενεν, ὁ πτωχὸς ψαφικίς δὲν ἤθελε νὰ πιστεῖσῃ εἰς τὴν μελιχρότητα αὐτῆν τοῦ Ὁμίρ ἐγέννη.

Τέλος τὸν ἐπιθάρρουνεν οὗτος πλειότερον καὶ τὸν ἔπεισε νὰ ἀφηγηθῆ λεπτομερῶς τὰ παθήματά του.

Ἐξενικροδίζετο ὁ Ὁμίρ ἀπὸ τὰ γέλια ὅσων τὰ ἤκουε.

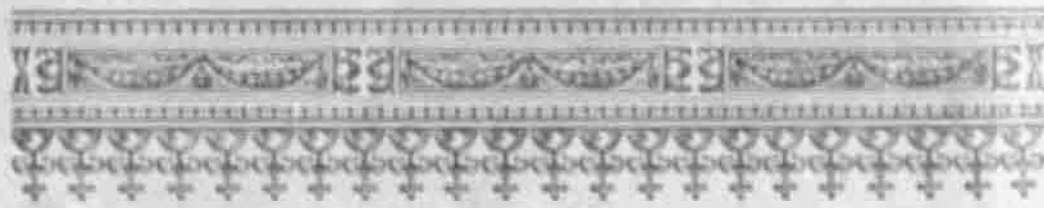
Τέλος τὰ ἐφρότισεν βίαι εἰς τὴν γάξιν τοῦ περιφρήμον παρὰ τοῦρκους ἐγιαγίς ὀλιτοῦ (λάθος ἔγινε) καὶ ἀπαλλάξας τὸν Κωστήν τῶν δεσμῶν, τὸν ἀπεζημίωσε μὲ τὸ παραπάνω κρατήσας αὐτὸν μέχρι τέλους τοῦ πολέμου μπαλονκιοῦ μπάσῃν τοῦ γραφείου τῶν στρατιωτικῶν ἀποστολῶν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ

ΨΥΧΡΟΛΟΥΣΙΑ

— Σκέπτεσθε ποτὲ περὶ γάμον, δεσποινίς;
— Κάποτε ἔχει ὁμοῦς αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

Είναι δυνατόν νά εφευρεθῆ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου νά δημιουργηθῆ ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι μία γενεὰ γιγαντοσώμων ἀνθρώπων;

Ἴδου ἓνα πρόβλημα εἰς τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου καταγίνεται ὁ Δόκτωρ Alexis Carrel τοῦ Rockefeller Institute τῆς Νέας Ὑόρκης, μὲ τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι γρήγορα θὰ ἐπιτύχη τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ Δόκτωρ Carrel, κατόπιν πολλῶν πειραμάτων, τὰ ὁποῖα ἔκαμε μέχρι σήμερον, ἀνεκάλυψεν ὅτι πᾶν μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀποσπώμενον αὐτοῦ, καὶ μεθοδικῶς «καλλιεργούμενον» ἔμπορεῖ νά λάβῃ διαστάσεις πολὺ μεγαλειτέρας τοῦ συνήθους.

Κατὰ τὰ πρῶτα πειράματά του ὁ ἰατρός οὗτος ἐπῆρε μίαν καρδίαν, μίαν σπλήνα, ἐν ὄστω, ἓνα ἰσθμὸν καὶ ἐν τεμάχιον δέρματος, ἔθεσεν ἕκαστον ἐκ τῶν μερῶν τούτων εἰς ἰδιαιτέραν φιάλην καὶ μελετῶν τὰ διάφορα συστατικά τῶν μερῶν τούτων τοῦ σώματος, ἔρριψεν εἰς καθὲ μίαν ἀπὸ τὰς φιάλας χημικὰς τινὰς οὐσίας, αἵτινες θὰ συνέτεινον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὀρισμένου μέρους τοῦ σώματος, τοῦ περιεχομένου ἐν τῇ φιάλῃ.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πειράματος ὑπῆρξαν ἐνθαρρυντικᾶ. Διότι εἰς ὅλα τὰ προαναφερθέντα μέρη τοῦ σώματος, ἐφ' ὧν ἐγένοντο τὰ πειράματα, παρατηρήθη μία αἰσθητὴ αὐξησης.

Ἀργότερον ὁ ἰατρός Montrose T. Burrows τοῦ αὐτοῦ Ἰνστιτούτου καὶ συνεργάτης τοῦ Δόκτορος A. Carrel, ἀντελήφθη ὅτι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὸ ἥπαρ ἑνὸς πτηνοῦ ἐτέθη μέσα εἰς ἀπεσταγμένον ὕδωρ, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πυκνὴ διάλυσις καθαροῦ χημικοῦ ἡλαιοῦ, ἔδειξαν ἀμέσως ἐπαισθητὴν αὐξησην εἰς διαστάσεις καὶ ὄγκον.

Ἀλλὰ καὶ μία διάλυσις καθαροῦ αἵματος ἐντὸς ἀπεσταγμένου ὕδατος ἔφερε τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν σπλήνα, τὴν καρδίαν καὶ τὸ δῆρμα.

Καὶ τὸ συμπέρασμα εἰς τὸ ὁποῖόν ἐφθασαν οἱ σοφοὶ ἰατροὶ τοῦ Μεγάλου Ἰνστιτούτου εἶναι ὅτι πᾶν μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος δύναται νά μεγαλώσῃ, ἐὰν «καλλιεργηθῆ» ἰδιαιτέρως.

Ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ἀνωκαλίψεων τούτων, οἱ δύο ἰατροὶ πιστεύουν ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὰ πρόθυρα μιᾶς πλήρους ἐπαναστάσεως ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Πρῶτον διότι διὰ τῆς τοπικῆς ἐνισχύσεως καὶ τονώσεως ἑκάστου μέρους τοῦ σώματος θὰ ἐξασφαλίζεται τὸ ἀπρόσβλητον αὐτοῦ ἀπὸ παθήσεις εἰς ἃς ὑπόκειται, ὅταν εἶναι ἐξησθενημένον, καὶ δεύτερον, διότι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπιτευχθῆ ἡ σύνθεσις ὄρρου, συγκεντροῦντος ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν μερῶν τοῦ σώματος τονωτικῶς ἐπενεργούντα στοιχεῖα, θὰ ἔμποροῦμεν νά κάμνωμεν εἰς τὰ βρέφη τοιαύτας ἐνέσεις, ὥστε νά τοῖς προσδώσωμεν γιγαντιαίας διαστάσεις.

Ἀλλὰ τὸ κυρίως ἐλπίδιον τῆς γιγαντοποιίας εὐρίσκεται εἰς τὴν βίσει τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου καὶ εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα φλεγματικὸν σῶμα. Τὸ σῶμα τοῦτο, κατὰ τὸ ἥμισυ ἀδὴν καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ νεῦρον, παράγει ἐκ διαλειμμάτων μίαν οὐσίαν, ἣτις ἐπιφέρει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Τὴν οὐσίαν ταύτην ἀκόμη δὲν κατώρθωσε ν' ἀναλύσῃ ἡ ἐπιστήμη, ὁπότε καὶ θὰ κατώρθωνεν ἴσως νά τὴν παραγάγῃ. Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν κα-

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟ

τορθώση τοῦτο, τὸ ζήτημα τῆς γιγαντοποίησης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θὰ εἶναι λελυμένον. Δυστυχῶς ἡ εἰδικὴ αὕτη οὐσία, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ αὖξις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ σώματος, ἐξαντλεῖται ταχέως κατὰ τὴν ἐποχὴν μας, καὶ ὁ ἀνθρώπος παύει ἀναπτυσσόμενος πολὺ γρήγορα.

Συνήθως ὁ ἀνθρώπος δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν του ἔχει ὕψος 19 Ἴντσων. Εἰς ἡλικίαν ἐνὸς ἔτους φθάνει τὰς 28 Ἴντσας. Ἄλλ' εἰάν μὴ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἐμεγάλωνεν ὁ ἀνθρώπος εἰς ἡλικίαν δέκα ἐτῶν θὰ εἶχεν 68 ποδῶν ὕψος! Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸ βῆρος του. Ἄλλ' ἡ ἀνάπτυξις αὕτη δὲν ἐξακολουθεῖ. Καὶ ἀκριβῶς τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ζητοῦν νὰ ἐπιτύχουν οἱ ἐπιστήμονες, οἵτινες φρονοῦν ὅτι τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐπαύσαμεν νὰ ἔχωμεν φυσικοὺς γίγαντας θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τοὺς ἐπιτύχωμεν διὰ τῆς ἐπιστήμης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ

— Οἱ πόροι μας κατῆντησαν ἀέρας.
— Νὰ γείνης λοιπὸν ἀεροπόρος

**ΕΚΡΗΞΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑΙ ΥΛΑΙ**

Γράφει εἰς τὸ ἀξιόλογον «Popular Mechanics» ὁ εἰδικὸς τὸ θέμα Hudson Mahim.

Ὅταν εἰς μίαν καταρρημένην περιφέρειαν μιᾶς χώρας συμβῇ μία ἐκρηξις 100 ἢ 500 τόννων δυναμίτιδος ἢ μελανίτιδος, ἡ δόνησις τοῦ ἀέρος καὶ ἡ δόνησις τοῦ ἐδάφους ἢ ἀκολουθοῦσα τὴν ἐκρηξίν ταύτην, κάμνουν συνήθως τόσην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὥστε αἱ ταύτην ἀκολουθοῦσαι καταστροφαὶ παριστάνονται πάντοτε ἐξωγκωμέναι.

Ὅταν ἔγινεν ἡ ἐκρηξις τοῦ Communipaw N. J. τὸ γεγονός ὅτι πλείστοι ὑπελόπινακες ἐθρουματίσθησαν εἰς τὸ Jersey City, Hoboken καὶ Manhattan τῆς Ἀμερικῆς ἔκαμαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ γενομένη καταστροφή ἦτο μεγάλη. Ἡ ἐκρηξις ἐκείνη εἶχε περιλάβῃ 10.000 λίτρας δυναμίτιδος. Κατόπιν τῆς καταστροφῆς ἐκείνης ὑπεβλήθη εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τῆς Νέας Ὑόρκης νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀπαγόρευσις εἰς τὸ μέλλον τῆς εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐναποθήκευσις ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 1000 λιτρῶν δυναμίτιδος.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ψηφισόμενον δὲν θὰ ὀφελήσῃ κανένα, θὰ ζημιώσῃ δὲ κυρίως τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας. Διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπ' ἐνὸς θὰ γείνη δυσχερέστερον εἰς τοὺς οἰκοδομοῦντας νὰ εὐρίσκουν πρόχειρον τὴν δυναμίτιδα, τὴν ὁποίαν

χρειαζονται δια την εργασίαν των, ενῶ ἐξ ἄλλων ἀντὶ ὀλέγων μεγάλων ἀποθηκῶν θὰ ἔχωμεν πολλὰς μικράς.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀτμοσφαιρική δόνησις τῆς γῆς, ἡ προκαλουμένη ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν ὀλίγων τόννων δυναμίτιδος, ἠμπορεῖ νὰ γείνη αἰσθητὴ εἰς ἀπόστασιν 50 μιλίων, δὲν εἶνε σπουδαῖον. Θὰ ἦτο ὁμῶς σπουδαιότατον τὸ ζήτημα τῆς καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπέφεραν εἰς μίαν ἀκτίνα ἔστω καὶ 8 μόνον μιλίων ἡ ἐκρηξις 100 τόννων δυναμίτιδος.

Εἰς τὰ 1883 εἰς τὰ στενά τῆς Σόνδης ἐγένετο ἡ τρομερώτερα ἐκρηξις ἠφαιστείου, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ἡ ἱστορία.

Ἡ δόνησις ἦν προεκάλεσε τὸ ἠφαιστειὸν Krakatoa, ἦτο τοιαύτη ὥστε ἐσημειώθη εἰς τοὺς σεισμογράφους τῶν ἀντιθέτων σημείων τῆς ὑδρογείου!... Καὶ ὁμῶς παρ' ὅλον τὸ γεγονός ὅτι ἐδοθήθη ἡ ἀτμόσφαιρα ὀλοκλήρου τῆς γῆς, τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκρήξεως περιορίσθησαν εἰς τὰ γειτνιαζόντα πρὸς τὸ ἠφαιστειὸν σημεία. Συνεπῶς τὸ γεγονός ὅτι μία ἐκρηξις δυναμίτιδος γίνεται αἰσθητὴ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν δὲν σημαίνει ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς προερχομένη καταστροφή φθάνει εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν.

Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν μία ἐκρηκτικὴ ἔλη ἐκρήγνυται, μεταβάλλεται εἰς σφαῖραν πετυρωκτωμένων ἀερίων, τὰ ὁποῖα ἐκσφενδονίζονται πρὸς ὅλα τὰ σημεία τοῦ ὀρίζοντος μὲ ἀρχικὴν κίνησιν 300.000, μέχρι 500.000 λιτρῶν κατὰ τετραγωνικὴν ἴντσαν. Ἐνεκα τῆς τρομερᾶς ταύτης πίεσεως τὰ ἀέρια ταῦτα ἐκσφενδονίζονται καθ' ὅλα τὰ σημεία προσκρούοντα δὲ εἰς τὴν στερεὰν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μὲ τρομερὰν δύναμιν τὴν τρυπαῦν, σχηματίζον ἕνα κρατῆρα καὶ ἀναπηδῶσιν εἰς τὸν αἰθέρα παρασύροντα μαζί τιν ὅσον τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Οὕτω δημιουργεῖται κενὸν καὶ ἐπέρχεται ἡ καταστροφή καὶ θραύονται οἱ ὑελοπίνακες τῶν οἰκημάτων τῶν εἰρισκομένων εἰς τὴν ἀκτίνα τῆς ἐκρήξεως.

Ἄς λάβωμεν τώρα μίαν σφαῖραν δυναμίτιδος, διαμέτρου ἔ-

νὸς ποδῶν, καὶ ἄς τὴν ἀνυψώσωμεν εἰς τὸν ἀέρα ὑψηλὰ ὥστε κατὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς νὰ ἠμπορῇ νὰ ἐξαπλωθῇ καθ' ὅλα τὰ σημεία. Ἄς λάβωμεν ὡς βάσιν ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκρήξεως ἡ πίεσις τῆς σφαίρας αὐτῆς θὰ ἦναι 400.000 λίτραι κατὰ τετραγωνικὴν ἴντσαν. Ὅταν ἡ σφαῖρα ἐκραγείσῃ ἀπέκτῃσι δις τὴν διάμετρόν της εἰς πίεσιν, θὰ καταλάβῃ ὀκταπλάσιον χῶρον, ὅταν δὲ διπλασιασθῇ καὶ τὴν νέαν διάμετρον θὰ καταλάβῃ 64 φορές τὸν ἀρχικόν της χῶρον, οὕτως ὥστε τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ σφαῖρα ἀποκτῇ διὰ μέτρον 100 ποδῶν, ἦτοι ἀκτίνα 50 ποδῶν, θὰ καταλάβῃ ἕν ἑκαταμμύριον φορές τὸν ἀρχικόν της χῶρον καὶ θὰ ἐξασκῇ τὸ ἕν ἑκατομμυριοστὸν τῆς ἀρχικῆς τῆς πίεσεως, ἦτοι ἕν πέμπτον τῆς λίτρας.

Τὸ συμπέρασμα τοῦ ἀρθρου τοῦ Maxim, εἶνε ὅτι τὸ ποσὸν τῆς δυναμίτιδος δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἀπόστασιν, ἐφ' ἣς δύναται νὰ φέρῃ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα. Καὶ διὰ τοῦτο εἶναι συμπερφώτεροι αἱ ὀλίγαι μεγάλαι ἀποθήκαι, παρὰ αἱ πολλαὶ μικραὶ.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΥΣΙΣ

- Δὲν μοῦ λές βρέ Παναγῆ, δταν ἔχεις παράδες τί κάνεις;
- Τίς τρώγω!
- Κι' δταν δὲν ἔχεις;
- Πόλι τίς τρώγω... ἀπ' τῆ γυναῖκά μου!...

ΦΙΛΟΦΡΟΝΗΣΕΙΣ

ΕΚΕΙΝΟΣ — Είμαι θερμός δημοφιλής των διακοπών εις την εξοχήν. 'Επιστρέφει πάντες από εμάς με τό πνεύμα ηρεμίας και διαυγέστερον!

ΕΚΕΙΝΗ — Βεβαιότατα, και τότε όνο κενύτε να πάτε οεις;

ΣΙΣΜΑΝΟΓΕΙΟ
ΜΕΓΑΡΟ

ΧΗΜΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ
ΑΡΝΑΚΗ
ΧΗΜΙΚΟΥ - ΒΑΚΤΗΡΙΟΛΟΓΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
Μικροβιολογικά, Βακτηριολογικά,
Χημικοβιολογικά,
Αιματολογικά, 'Ανατομοπαθολογικά,
Κοπρολογικά, Τεχνικά κτλ.

ΑΥΘΕΜΒΟΛΙΑ
Πειραματικοί έμβολιασμοί ζώων

Όδός Ζουμπούλ άρ. 8—Πέραν, Τούνηνελ

INSTITUT
DE RECHERCHES CHIMIQUES & BACTÉRIOLOGIQUES
DR ARNAKY
CHIMISTE - BACTÉRIOLOGUE

RECHERCHES
Bactériologiques, Chimico-Biologiques
Hématologiques
Anatomo-Pathologiques, Coprologiques
Techniques etc. etc

PRÉPARATION
de toutes sortes d'autovaccins titrés
Inoculations expérimentales sur animaux

Rue Zumbul No. 8—Péra Tunnel

ΕΙΣ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΑΝΘΩΠΩΛΕΙΟΝ

ΤΟΥ

ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗ

ΘΑ ΕΥΡΕΤΕ

ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ

*Φυλά διὰ διακόσμησιν αἰδουσῶν,
ἄνθη φυσικά, ἀωοβλεπόμενα
τακτικά ἀπὸ τὴν
Εὐρώπην*

*Ταχεῖα καὶ εὐσυνείδητος ἐκλέξεις
ωαραγγελιῶν*

ΤΙΜΑΙ ΔΟΓΙΚΑΙ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΜΕΜΠΤΟΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ ΣΑΣ

ΕΙΣ ΤΟΥ

ΠΕΤΡΟΥ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

ΜΕΓΑΛΗ ΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΑΝ, 491,

Παραπλεύρως τῆς Σουϊδικῆς Προσβείας.

*Τὸ μόνον εἰδικὸν καὶ ὠφέλιμον
ἀρχαιότερον κατάστημα τῆς Κων-
σταντινουπόλεως. Ἐκεῖ δὲ εὐρετε
τὰ τελειότερα ὑποκάμισα καὶ τοὺς
τελευταίους νεωτερισμούς.*

ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΩΝ,

ΚΑΛΤΣΩΝ, ΛΑΙΜΟΔΕΤΩΝ,

κτλ. κτλ.

Riviera Parc Hôtel

ARNAOUT-KEUY

Τὸ ἀριστοκρατικώτερον Ξενοδοχεῖον τοῦ
Βοσπόρου, εἰς τὴν καταληγούσαν ἰασηδοσίαν
καὶ μετὰ τὴν ἰασηδοσίαν τῆς.

Περιβάλλον Ἔξοχον.

Ἄνεσις μαγικὴ

ΑΝΟΙΚΤΟΝ ΔΙ' ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ν. ΚΑΒΒΑΛΗΣ

ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΟΣ-ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ
ΟΔΟΝΤΕΣ ΤΕΧΝΗΤΟΙ
ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ
& ΑΜΕΡΙΚΑΝ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ &
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ

ΠΕΡΑΝ-ΓΑΛΑΤΑ ΣΕΡΑΙ, ΟΔΟΣ ΘΕΑΤΡΟΥ, ΡΙΣΑΦ ΧΑΝ, ΑΡ. 11 - 2

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, Κωνστ. Κωνσταντινίδης.

Εὐγενεὶ φροντίδι *Ἄριστ. Γκόφφα*. — Κ. Α. Κρητικός, Γ. Καράς, Μ. Δ. Μιχαηλίδης, Φώτιος Ἰακωβίδης, Ν. Νικηφορίδης, Μ. Ἐλοέν, Ι. Βορίδης, Γ. Δεδέογλου, Κ. Σισκίδης, Ξ. Χαλκιάπουλος.

Εὐγενεὶ φροντίδι *Κ. Κλειδαρά*. — Ν. Ζαχαριάδης, Δ. Κόστης, Ἄνδρ. Κωστάκης, Κ. Κλειδαράς, Π. Σ. Βέσσον, Α. Κροκόδειλος, Α. Λαμπρίδης, Ο. Χρησιδής.

Εὐγενεὶ φροντίδι *Μ. Δημητριάδου*. — Γεώργιος Πετρίδης, Φ. Μιατοών, Laurent Ruggini, Μ. Δημητριάδης, Γ. Δούμας, Ι. Φλισκουνάκης, Ζαχ. Κοκινάκης, Α. Νάκος, Κ. Παπαδάκης, Ν. Φόρης, Α. Κομίνης, Π. Διούτης, Μ. Νικολαΐδης, Ἀριστομένης Νικολαΐδης, Ἀλέξανδρος Ραφαηλίδης, Ἄντ. Σαΐτης, Κ. Καλλίνικος, Ἐμ. Λαζαρίδης, Ἀλέξανδρος Λαζαρίδης, Δ. Σκαλόπουλος, Νικόλαος Κοπαρίδης, Γεώργιος Ζιούρας β.

Εὐγενεὶ φροντίδι *Η. Λαζαρίδου*. — Ν. Λαζαρίδης, Κ. Λαζαρίδης, Π. Λαζαρίδης, Ἄ. Ἀγγελίδης, Ν. Χρησιδής, Γ. Λαζαρίδης, Δ. Γαλιζούδης, Θ. Μακρής, Ἰωσήφ Ραφαηλίδης, 10, Νι-

κόλαος Καβάλλης, Όμηρος Μπεκές, Χαράλ. Μπεκές, Α. Λαμπρινίδης, Δημήτριος Χ. Β. Λεμονίδης, Λέανδρος Κοπανάρης 10, Κ. Σαπουντζάκης 10, Κίμων Φάκκος, Π. Ίωαννίδης.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ί. Λαζαρίδου.** — Ἀλέξανδρος Ίσηριδης, Πασχάλ. Πασχαλίδης, Ίωάννης Λαζαρίδης. — Σταῦρος Τριανταφυλίδης, Μιχαήλ Κοιθόπουλος 10, Ζαφείριος Ζαφειριάδης, Μ. Αὐθεντόπουλος, Π. Παπαρόδου 5, Χ. Ζεμπούλης 5, Γεώργιος Τζηρᾶς 5, Λεωνίδας Κασσιμάτης, Δ. Ἀλευρόπουλος 5.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Δ. Τριγωνίδου.** — Σ. Μιχαλίδης, Α. Παΐδας, Ἀνώνυμος, Ι. Χ' Σιρινάκης, Κ. Γ. Καραπαντόπουλος, Ν. Σκλαβάκης. — Κ. Χριστοφόρου, Ἀλέξανδρος Παπαγιάννης 5, Νικόλαος Μεταξᾶς 3, Εὐθαλία Ἀδάμ, Παῦλος Μελιτόπουλος 2, Γεώργιος Ἀποστολίδης, Εὐστρ. Ἀποστολίδης, Μ. Βασιάδης, Γ. Χαριτωνίδης 5, Δημ. Ἰβράκης 5, Φαρμάκης, Α. Ἀψης, Καλλιθένης Ίωαννίδης 5, Π. Καρακαστάνογλου, Α. Καρυστινός, Ἀργυρῶ Στάμου, Μαρίκα Γιανακαρέλλη, Δ. Ρωσόπουλος, Ο. Καρυστινός, Ἀνθή Καρυστινοῦ, Δ. Νικολαΐδης, Ν. Φωτόπουλος, Λάζαρος Σαπουντζάκης, Ί. Σοφιανός, Γεώργιος Μαυρουδῆς 5.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ί. Τζαύρα.** — Κ. Ἡλιάσκος, Ί. Τζαύρας, Σ. Κεραμάρη, Ίωάννης Μαυρομιάτης.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ί. Ἀγγελίδου 5.** — Ἀλέξανδρος Κλειδαρᾶς 10, Νικόλαος Βλαστός 5, Ἐπαμ Λάλας 2, Π. Κορνηνός 5, Μιχέλης 5, Κλ. Ἰβράκης 5, Γεώργιος Δικαῖος, Κ. Σκαναβῆς 5, Ί. Τζούνης 5, Κ. Νικολαΐδης 5, Παΐδας 5, Γεώργιος Λαζαρίδης, Α. Καλλιθρούσης, Κομιτζόπουλος 15. Σταματόπουλος 5, Α. Τίτος, Σ. Τζοζγκούν, Ί. Δημητριάδης 5, Χριστ. Δούκας, Τεργιθέα Μπὸν 4, Πατσιάκης, Ί. Θεολόγος 5, Ἀ. Ἀθανασιάδης 5, Α.

Ἀκαστορίδης, Δημήτριος Ἀστράς 5, Χ. Γρηγοριάδης 3, Ίωάννης Παπαδόπουλος 10, Μακρίδης 5, Κωστάκης 5.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ι. Σκλαβάκη.** — Γ. Φωκᾶς, Γ. Γουλιανίδης, Ι. Σκλαβάκης, Θ. Πετρίδης, Κ. Μπουμπαρίδης, Μ. Ἀστράς, Κ. Ίωάννου, Γ. Ἀποστολίδης, Μ. Ζωγράφος, Δ. Τριγωνίδης.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ν. Χ' Σάββα.** — Χρυσοθένης, Ε. Εὐθυμιάδης, Σ. Ροζακίδου, Χ. Καπλάνης, Κ. Γεωργιάδης, Α. Στάμπας, Ν. Τσαγκόπουλος, Α. Δούσσας, Μπέντα, Ίατρος Ίατρόπουλος, Ίατρος Πολίτης, Ίατρος Παρασκευᾶς 20, Χρήστος Γκίκας 5, Ἀρετὴ Στονπάκη, Σπύρος Θεοδωράτος 5, Π. Ἀμηρᾶς 10, Κ. Κολάση 5.

Εὐγενεὶ φροντίδι Ἀδων **Μ. Σ. Βαλασιάδου.** — Α. Λύμογλου, Σ. Βαλασιάδου, Σ. Εὐφραιμίδης, Π. Μιαδικάρογλου, Α. Ξαφειριάδης, Πασσαδαῖος, Κολαέτης, Μ. Λαμπίρης, Κασσαπίδης, Α. Ἀράπογλου, Δ. Ζερβουδάκης, Ξ. Ίωαννίδης.

Εὐγενεὶ φροντίδι **Ι. Κριεζῆ.** — Π. Κριεζῆς, Β. Ἀράπογλου, Δ. Τσατάλμπασης, Ε. Μπάτης, Ι. Χ' Ἀνέστης, Α. Ἀμιράλης, Α. Ματζάρης, Ε. Παπαδόπουλος, Μ. Κ. Χ' Ματθαῖος, Φώτιος Πάρλας 5, Γ. Μπίστης Ἀβάνια, Μ. Γεωργιάδης, Μάνδφουν, Θ. Ταχινδζῆς 5, Σιμεώνογλου, Τάτος Μηλιώτης, Τζὼν Τζηρᾶς, Λάζαρος Ἐκιντζῆς, Α. Χαρολαμπίδης, Ν. Παναγιωτόπουλος, Σ. Νεστορίδης, Ἰορδάνης Δημητριάδης, Ἀδελφοὶ Μαριάνου 5, Κόντης 5, Κώτσος Κωνσταντινίδης, Μ. Σταυριανός 5, Δ. Αναγνωστόπουλος, Δ. Ἀθανασιάδης Σ Σφαιρόπουλος.

Τῆ εὐγενεὶ φροντίδι **Τεργιθέας Μπόνου.** — Ο. Ξαφτιάκη, Σαβέριος Ἀλλαντόπουλος, Ν. Μακρίδης 2.

Τῆ εὐγενεὶ φροντίδι **Ίωάννου Δημητριάδου.** — Ε. Γ. Τεμιρζόγλους, Φ. Σ. Γονάτας, Γ. Ε. Ρηγγοράκης, Ζ. Χ. Παπαροδίτης, Ζ. Γιζλωφ.

Τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ κ. *Γεωργ. Τριγωνίδου*. — Ν. Καλαμαριζῆς, Σ. Βανδῶρος, Α. Ἡλιόπουλος, Ἴ. Κερμητιζόγλου, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Σταματιάδης, Γεώργ. Τριγωνίδης.

Τῇ εὐλενῇ φροντίδι τοῦ κ. *Δημητρίου Ἀστρά*. — Μ. Ἀναστάσογλου, Δ. Μιχαηλίδης, Α. Ζωγριάρος, Κ. Μαρκόπουλος 2, Ν. Κωνσταντινίδης, Ε. Πρίγγος, Ι. Κανέλης, Δ. Κανέλης, Ι. Κανέλης, Προδρόμου, Δ. Ἀστράς.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ. — Γεώργ. Λεμονίδης, Ἀριστ. Νικολαΐδης, Παῦλος Σταυριανός, Γεώργ. Θεολόγος, Νικόλ. Παπαγιαννόπουλος, Γρηγ. Γρηγοριάδης, Ἀθαν. Παρασκευᾶς, Κωνστ. Δημητριάδης.

SISMANGIOLIO
NISCARNO

